

THE UNITED REPUBLIC OF TANZANIA

Supplement No. 7

14th February, 2025

SUBSIDIARY LEGISLATION

To The Gazette of the United Republic of Tanzania No. 7 Vol. 106 Dated 14th February, 2025
Printed by The Government Printer, Dodoma by Order of Government

TANGAZO LA SERIKALI Na. 86 la tarehe 14/2/2025

SHERIA YA UCHAGUZI WA RAIS, WABUNGE NA MADIWANI,
(NA. 1 YA MWAKA 2024)

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

---

11. Utaratibu wa uteuzi wa wasimamizi wa vituo, wasimamizi wasaidizi wa vituo na makarani waongozaji.
12. Mafunzo kwa watendaji wa uchaguzi.

SEHEMU YA NNE
UANGALIZI WA UCHAGUZI

13. Mwaliko na usajili wa waangalizi.
14. Muda wa uangalizi.
15. Taarifa na maelezo kwa waangalizi.
16. Haki, wajibu na makatazo kwa waangalizi.
17. Mwangalizi kupoteza sifa.
18. Taarifa ya mwangalizi wa uchaguzi.

SEHEMU YA TANO
UTEUZI WA WAGOMBEA NA KAMPENI ZA UCHAGUZI

19. Muda wa kutoa fomu za uteuzi.
  - (a) *Uteuzi wa Mgombea wa Kiti cha Rais na Makamu wa Rais*
20. Utaratibu wa uteuzi wa mgombea wa kiti cha Rais na Makamu wa Rais.
21. Kubandika fomu ya uteuzi wa mgombea wa kiti cha Rais na Makamu wa Rais.
22. Pingamizi dhidi ya uteuzi wa mgombea wa kiti cha Rais na Makamu wa Rais.
  - (b) *Uteuzi wa Mgombea Ubunge*
23. Utaratibu wa uteuzi wa mgombea ubunge.
24. Kubandika fomu ya uteuzi wa mgombea ubunge.
25. Pingamizi dhidi ya uteuzi wa mgombea ubunge.
  - (c) *Uteuzi wa Wagombea Udiwani*
26. Utaratibu wa uteuzi wa mgombea udiwani.
27. Kubandika fomu ya uteuzi wa mgombea udiwani.
28. Pingamizi dhidi ya uteuzi wa mgombea udiwani.
  - (d) *Rufaa Dhidi ya Uamuzi wa Pingamizi za Uteuzi*

29. Rufaa.
30. Uamuzi wa rufaa.

- (e) *Tamko la Mgombea la Kuheshimu na Kutekeleza Kanuni za Maadili ya Uchaguzi*
31. Tamko la kuheshimu na kutekeleza kanuni za maadili ya uchaguzi.

- (f) *Kujitoa kwa Mgombea*
32. Kujitoa ugombea.
33. Mgombea pekee kabla ya siku ya uchaguzi.

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

(g) *Kampeni za Uchaguzi*

34. Muda wa kampeni.
35. Ratiba ya mikutano ya kampeni ya wagombea.
36. Mabadiliko ya ratiba ya mikutano ya kampeni inayoratibiwa.

SEHEMU YA SITA

UTEUZI WA MAWAKALA WA UPIGAJI KURA, UTARATIBU WA UPIGAJI KURA NA
KUTANGAZA MATOKEO

(a) *Siku ya Uchaguzi na Upigaji Kura*

37. Siku ya uchaguzi
38. Kusitisha siku ya uchaguzi.
39. Vituo vya kupiga kura.
40. Mawakala wa upigaji kura.
41. Kutokuwepo kwa wakala au mgombea.
42. Usambazaji na utunzaji wa vifaa vya uchaguzi.
43. Hesabu ya karatasi za kura.
44. Kuridhika au kutoridhika kwa wakala wa upigaji kura.
45. Malalamiko ya mpiga kura.
46. Uratibu, usimamizi na uendeshaji wa uchaguzi katika magereza na vyuo vya mafunzo.
47. Upigaji kura kwa watu wasioweza kupiga kura wenyewe.
48. Upigaji kura katika kituo tofauti na kituo cha kuandikishwa.
49. Mpiga kura kuwekwa alama kwa wino usiofutika.

(b) *Kuhesabu Kura, Kujumlisha na Kutangaza Matokeo*

50. Kuhesabu kura.
51. Kuridhika au kutoridhika kwa mgombea au wakala wa kuhesabu kura.
52. Matokeo ya uchaguzi katika kituo cha kupiga kura.
53. Taarifa ya majumuisho ya kura.
54. Uamuizi wa kura zenyne mgogoro.
55. Kujumlisha kura.
56. Matokeo ya awali ya uchaguzi wa Rais.
57. Matokeo ya uchaguzi wa Rais.
58. Matokeo ya uchaguzi wa wabunge.
59. Matokeo ya uchaguzi wa madiwani.
60. Kuwasilisha matokeo Tume.

SEHEMU YA SABA

UTEUZI WA WABUNGE NA MADIWANI WANAWAKE WA VITI MAALUMU

61. Wanawake viti maalumu.

SEHEMU YA NANE
MASHARTI MENGINEYO

62. Fomu na hati.
63. Kutoa fedha za uchaguzi na taarifa ya matumizi ya fedha.
64. Utunzaji wa vifaa vya uchaguzi.
65. Hatua za kinidhamu kwa watendaji wa uchaguzi.
66. Taratibu nyngine za uchaguzi.
67. Kufutwa kwa Kanuni.

MAJEDWALI

SHERIA YA UCHAGUZI WA RAIS, WABUNGE NA MADIWANI,
(NA. 1 YA MWAKA 2024)

KANUNI

(Zimetengenezwa chini ya kifungu cha 161)

KANUNI ZA UCHAGUZI WA RAIS, WABUNGE NA MADIWANI ZA MWAKA 2025

SEHEMU YA KWANZA MASHARTI YA UTANGULIZI

- Jina 1. Kanuni hizi zitajulikana kama Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025.
- Tafsiri 2. Katika Kanuni hizi, isipokuwa kama muktadha utahitaji vinginevyo-
“chama cha siasa” maana yake ni chama cha siasa kilichosajiliwa chini ya Sheria ya Vyama vyta Siasa; “Daftari” maana yake ni Daftari la Kudumu la Wapiga Kura lililoanzishwa chini ya kifungu cha 12 cha Sheria; “Diwani” maana yake ni diwani aliyechaguliwa katika kata na inajumuisha madiwani wanawake wa viti maalumu; “eneo la uchaguzi” maana yake-
(a) kwa uchaguzi wa Mbunge, ni eneo au sehemu ya jimbo iliyogawanywa kwa mujibu wa kifungu cha 5(1), (2) na (3) cha Sheria; na
(b) kwa uchaguzi wa Diwani, ni kata iliyotangazwa kwa mujibu wa kifungu cha 5(4) cha Sheria;
“Halmashauri” maana yake ni-
(a) kuhusiana na wilaya, halmashauri ya wilaya;
(b) kuhusiana na jiji, halmashauri ya jiji;
(c) kuhusiana na manispaa, halmashauri ya manispaa;
(d) kuhusiana na mji, halmashauri ya mji,
- Sura ya 258

Sura ya 287 na
288

iliyoanzishwa au kuchukuliwa kuanzishwa chini ya Sheria ya Serikali za Mitaa (Mamlaka za Wilaya) au Sheria ya Serikali za Mitaa (Mamlaka za Miji);
“jalada la nukta nundu” maana yake ni nyenzo au kifaa kinachotumika kuwezesha upigaji kura kwa mtu mwenye ulemavu wa macho;
“jimbo” maana yake ni jimbo la uchaguzi kwa madhumuni ya uchaguzi wa Mbunge;

“kadi ya mpiga kura” maana yake ni kadi iliyotolewa chini ya Sheria ikithibitisha kwamba mtu aliyetajwa katika kadi hiyo ameandikishwa kuwa mpiga kura;

“kata” maana yake ni mgawanyo wa mamlaka katika mamlaka za serikali za mitaa kwa mujibu wa masharti ya Sheria ya Serikali za Mitaa (Mamlaka za Wilaya) na Sheria ya Serikali za Mitaa (Mamlaka za Miji);

Sura ya 287 na
288

“Katiba” maana yake ni Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ya mwaka 1977;

“kipindi cha kampeni” kuhusiana na uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani, maana yake ni kipindi chote kuanzia mara baada ya siku ya uteuzi hadi siku kabla ya siku ya uchaguzi;

“Mbunge” maana yake ni Mbunge wa jimbo na inajumuisha Wabunge wanawake wa viti maalumu;

“mfungwa” itakuwa na maana sawa kama ilivyotafsiriwa katika Sheria ya Magereza;

“mgombea” maana yake ni mtu anayegombea katika uchaguzi wa Rais, Wabunge au Madiwani;

“mgombea wa nafasi ya Makamu wa Rais” maana yake ni mtu aliyeteuliwa na chama cha siasa kugombea nafasi ya Makamu wa Rais;

“mgombea wa viti maalumu” maana yake ni mwanamke anayegombea kuteuliwa kuwa Mbunge wa viti maalumu kwa mujibu wa Ibara ya 78 ya Katiba au mwanamke anayegombea kuteuliwa kuwa diwani wa viti maalumu kwa mujibu wa Sheria ya Serikali za Mitaa (Mamlaka za Wilaya) na Sheria ya Serikali ya Mitaa (Mamlaka za Miji);

“mkazi wa kawaida” maana yake ni mtu anayeishi kwa muda mrefu au mfupi katika eneo la uchaguzi kwa

Sura ya 2

Sura ya 58

Sura ya 287 na
288

madhumuni ya makazi kama sehemu ya utaratibu wa kawaida wa maisha yake kwa wakati huo:

Isipokuwa kwamba-

- (a) mtu hatahesabiwa kuwa mkazi wa kawaida katika eneo la uchaguzi kwa sababu anamiliki au kuhodhi nyumba ya kuishi katika eneo hilo;
- (b) Mbunge wa jumbo hataacha kuwa mkazi wa kawaida katika jumbo husika, ikiwa sababu ya kutokuwepo kwake katika eneo la jumbo inahusiana na utekelezaji wa majukumu yake; na
- (c) mtu ambaye ni mgonjwa katika taasisi yoyote inayotoa huduma ya matbabu kwa wagonjwa au ambaye amefungwa gerezani au yuko chini ya ulinzi mwagine kisheria mahali popote, hatachukuliwa kwa sababu hiyo kuwa mkazi wa kawaida katika eneo husika;

Sura ya 287 na
288

“mkoa” itakuwa na maana sawa kama ilivyotafsiriwa katika Sheria ya Serikali za Mitaa (Mamlaka za Wilaya) na Sheria ya Serikali za Mitaa (Mamlaka za Miji);

“Mkurugenzi wa Uchaguzi” itakuwa na maana sawa kama ilivyotafsiriwa katika Sheria;

“Msajili” maana yake ni Msajili wa Vyama vya Siasa aliyeteuliwa chini ya Sheria ya Vyama vya Siasa, na inajumuisha Naibu Msajili na Msajili Msaidizi;

“msimamizi wa uchaguzi” maana yake ni mtu aliyeteuliwa chini ya kifungu cha 6 cha Sheria na inajumuisha msimamizi msaidizi wa uchaguzi;

“mtendaji wa uchaguzi” inajumuisha mratibu wa uchaguzi wa mkoa, mratibu wa uchaguzi katika magereza na vyuo vya mafunzo, msimamizi wa uchaguzi, msimamizi msaidizi wa uchaguzi, afisa uchaguzi, msimamizi wa kituo, msimamizi msaidizi wa kituo, karani mwongozaji na mtu mwagine yejote atakayeteuliwa kwa ajili ya kutekeleza majukumu ya Tume;

“mwanafunzi wa chuo cha mafunzo” itakuwa na maana sawa kama ilivyotafsiriwa katika Sheria ya Vyuo vya Mafunzo ya Zanzibar;

“mwangalizi wa uchaguzi” maana yake ni mwangalizi wa uchaguzi wa ndani ya nchi au wa kimataifa aliyesajiliwa na Tume;

Sheria Na.
1 ya 1980

Sheria Na.
1 ya 2024

“Sheria” maana yake ni Sheria ya Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani;
“siku ya uchaguzi” maana yake ni siku iliyopangwa chini ya kifungu cha 68 cha Sheria au siku yoyote mbadala wa siku hiyo kwa mujibu wa masharti ya kifungu hicho;
“siku ya uteuzi” maana yake ni siku iliyopangwa kuwa siku ya uteuzi wa wagombea;
“Tume” maana yake ni Tume Huru ya Taifa ya Uchaguzi;
“uchaguzi” maana yake-
(a) iwapo ni kumchagua Rais, ni uchaguzi wa Rais;
(b) iwapo ni kumchagua Mbunge, ni uchaguzi wa Mbunge na inajumuisha uchaguzi mdogo; na
(c) iwapo ni kumchagua Diwani, ni uchaguzi wa Diwani na inajumuisha uchaguzi mdogo;
“uteuzi” maana yake ni uteuzi wa wagombea kwa ajili ya uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani na inajumuisha uteuzi wa wabunge na madiwani wanawake wa viti maalumu;
“vifaa vya uchaguzi” maana yake ni vifaa vilivyoidhinishwa na Tume kwa ajili ya kutumika katika uchaguzi;
“wakala wa upigaji kura” maana yake ni mtu aliyeteuliwa kuwa wakala wa upigaji kura chini ya masharti ya kifungu cha 77 cha Sheria;
“Waziri” maana yake ni Waziri mwenye dhamana ya masuala ya uchaguzi.

**SEHEMU YA PILI
MAEneo YA UCHAGUZI**

Mgawanyo wa majimbo
katika maeneo
ya uchaguzi

3.-(1) Kwa kuzingatia masharti ya kifungu cha 5 cha Sheria, Tume itagawa kila jimbo katika maeneo ya uchaguzi.
(2) Kwa madhumuni ya kanuni ndogo ya (1), Tume itatumia kata kama eneo la uchaguzi.

Kubadili
mipaka ya
eneo la
uchaguzi

4.-(1) Tume inaweza kubadili mipaka ya maeneo ya uchaguzi pale yatakapotokea mazingira yatakayoathiri mipaka iliyopo ya maeneo ya uchaguzi.
(2) Mazingira yanayoweza kuathiri mipaka iliyopo ya maeneo ya uchaguzi yatajumuisha-

- (a) kuanzishwa kwa mkoa, eneo la kiutawala la wilaya, halmashauri, jimbo, kata, kijiji, mtaa au kitongoji;
- (b) kubadilishwa kwa mipaka ya mkoa iliyopo, eneo la kiutawala la wilaya, halmashauri, jimbo, kata, kijiji, mtaa au kitongoji; au
- (c) kufutwa kwa mkoa, eneo la kiutawala la wilaya, halmashauri, jimbo, kata, kijiji, mtaa au kitongoji.

**SEHEMU YA TATU
UTEUZI NA MAFUNZO YA WATENDAJI WA UCHAGUZI**

Uteuzi wa
mratibu wa
uchaguzi wa
mkoa

5.-(1) Kwa kuzingatia masharti ya kifungu cha 8(1) cha Sheria, Tume itateua mratibu wa uchaguzi kwa kila mkoa.

(2) Bila kuathiri masharti ya kanuni ndogo ya (1), kwa upande wa Tanzania Zanzibar, Tume itateua waratibu wawili wa uchaguzi, mmoja kwa ajili ya mikoa ya Unguja na mwингine kwa ajili ya mikoa ya Pemba:

Isipokuwa kwamba, endapo Tume itaona ni muhimu kwa ajili ya urahisi wa uratibu wa uchaguzi, inaweza kuteua waratibu kwa idadi itakayoona inafaa.

(3) Kwa madhumuni ya kanuni ndogo ya (1) na (2), mratibu wa uchaguzi wa mkoa atapewa barua ya uteuzi ambayo itaainisha-

- (a) majukumu;
- (b) tarehe ya kuanza utekelezaji wa majukumu;
- (c) muda wa kuhudumu;
- (d) vigezo na masharti ya utekelezaji wa majukumu; na
- (e) maelekezo mengine kadiri Tume au Mkurugenzi wa Uchaguzi atakavyoona inafaa.

(4) Mratibu wa uchaguzi wa mkoa aliyeteuliwa chini ya kanuni hii, ndani ya siku kumi na nne baada ya kupokea barua ya uteuzi, ataitaarifu Tume kwa maandishi kuhusu kukubali uteuzi.

(5) Endapo, bila sababu ya msingi, mratibu wa uchaguzi wa mkoa atashindwa kutekeleza matakwa ya kanuni ndogo ya (4), Tume itateua mtu mwингine kuwa mratibu wa uchaguzi wa mkoa husika.

(6) Mratibu wa uchaguzi wa mkoa aliyeulewa kwa mujibu wa Kanuni hizi atawajibika-

- (a) kuratibu uendeshaji wa zoezi la uchaguzi ndani ya mkoa;
- (b) kuhakikisha upatikanaji wa vifaa vyta uchaguzi na rasilimali nyingine;
- (c) kuratibu taarifa zinazohusiana na uchaguzi;
- (d) kuratibu masuala mengine muhimu kwa ajili ya kuendesha uchaguzi kwa ufanisi katika majimbo ya uchaguzi na kata katika mkoa husika;
- (e) kuchukua hatua nyingine muhimu ili kufanikisha uchaguzi; na
- (f) kutekeleza jukumu lingine lolote atakalopangiwa na Tume.

(7) Mratibu wa uchaguzi wa mkoa aliyeulewa chini ya kanuni hii atatekeleza majukumu yake chini ya usimamizi wa Tume.

Uteuzi wa
wasimamizi
wa uchaguzi

6.-(1) Kwa kuzingatia masharti ya kifungu cha 6(1) cha Sheria, Tume itateua wasimamizi wa uchaguzi ambao watawajibika kuratibu na kusimamia uendeshaji wa uchaguzi katika majimbo au kata.

(2) Kwa madhumuni ya kanuni ndogo ya (1), msimamizi wa uchaguzi atapewa barua ya uteuzi ambayo itaainisha-

- (a) majukumu;
- (b) tarehe ya kuanza utekelezaji wa majukumu;
- (c) muda wa kuhudumu;
- (d) vigezo na masharti ya utekelezaji wa majukumu; na
- (e) maelekezo mengine kadiri Tume au Mkurugenzi wa Uchaguzi atakavyoona inafaa.

(3) Msimamizi wa uchaguzi aliyeulewa chini ya kanuni hii, ndani ya siku kumi na nne baada ya kupokea barua ya uteuzi, ataitaarifu Tume kwa maandishi kuhusu kukubali uteuzi.

(4) Endapo, bila sababu ya msingi, msimamizi wa uchaguzi atashindwa kutekeleza matakwa ya kanuni ndogo ya (3), Tume itateua mtu mwagine kuwa msimamizi wa uchaguzi.

(5) Msimamizi wa uchaguzi aliyeulewa chini ya kanuni hii atatekeleza majukumu yake chini ya usimamizi wa Tume.

Uteuzi wa
wasimamizi
wasaidizi wa
uchaguzi

7.-(1) Kwa kuzingatia masharti ya kifungu cha 6(2) cha Sheria, Tume inaweza kuteua wasimamizi wasaidizi wa uchaguzi ambao watawajibika kumsaidia msimamizi wa uchaguzi kusimamia na kuratibu uchaguzi katika jimbo au kata.

(2) Kwa madhumuni ya kanuni ndogo ya (1), msimamizi msaidizi wa uchaguzi atapewa barua ya uteuzi ambayo itaainisha-

- (a) majukumu;
- (b) tarehe ya kuanza utekelezaji wa majukumu;
- (c) muda wa kuhudumu;
- (d) vigezo na masharti ya utekelezaji wa majukumu; na
- (e) maelekezo mengine kadiri Tume au Mkurugenzi wa Uchaguzi atakavyoona inafaa.

(3) Msimamizi msaidizi wa uchaguzi aliyeulewa chini ya kanuni hii, ndani ya siku kumi na nne baada ya kupokea barua ya uteuzi, ataitaarifu Tume kwa maandishi kuhusu kukubali uteuzi.

(4) Endapo, bila sababu ya msingi, msimamizi msaidizi wa uchaguzi atashindwa kutekeleza matakwa ya kanuni ndogo ya (3), Tume itateua mtu mwingine kuwa msimamizi msaidizi wa uchaguzi.

(5) Msimamizi msaidizi wa uchaguzi aliyeulewa chini ya kanuni hii atatekeleza majukumu yake chini ya usimamizi wa msimamizi wa uchaguzi.

Kiapo cha
kutunza siri na
tamko

8. Mratibu wa uchaguzi wa mkoa, msimamizi wa uchaguzi na msimamizi msaidizi wa uchaguzi au mtu mwingine ye yote aliyeulewa na Tume kwa ajili ya kutekeleza shughuli za uchaguzi, kabla ya kuanza kutekeleza majukumu yake-

- (a) atatoa tamko la kujitoa uanachama au kutokuwa mwanachama wa chama cha siasa mbele ya Hakimu kwa kutumia Fomu Na. 6 iliyoainishwa katika Jedwali la Kwanza; na

(b) ataapa kiapo cha kutunza siri mbele ya Hakimu kwa kutumia Fomu Na. 7 iliyoainishwa katika Jedwali la Kwanza.

Kubadilishwa
kwa mtendaji
wa uchaguzi

9.-(1) Endapo Tume itaridhika kuwa mratibu wa uchaguzi wa mkoa, msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi aliyeulewa hawezi kutekeleza majukumu yake, inaweza kutengua uteuzi wake na kumtaarifu kwa maandishi kuhusu kutenguliwa kwake.

(2) Endapo Tume itatengua uteuzi wa mratibu wa uchaguzi wa mkoa, msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi kwa mujibu wa kanuni ndogo ya (1), itamteua afisa mwingine wa umma kuwa mratibu wa uchaguzi wa mkoa, msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi kwa namna ilivyoainishwa katika kanuni ya 5, 6 au 7 ya Kanuni hizi.

Uteuzi wa
wasimamizi
wa vituo,
wasimamizi
wasaidizi wa
vituo na
makarani
waongozaji

10.-(1) Kwa madhumuni ya kusimamia na kuratibu uchaguzi katika kituo cha kupigia kura na kwa kuzingatia masharti ya Sheria na maelekezo ya Mkurugenzi wa Uchaguzi, msimamizi wa uchaguzi atateua kwa maandishi wasimamizi wa vituo, wasimamizi wasaidizi wa vituo na makarani waongozaji kwa kila kituo cha kupigia kura.

(2) Tume itaamua idadi ya wasimamizi wa vituo, wasimamizi wasaidizi wa vituo na makarani waongozaji wanaohitajika kwa kila kituo cha kupigia kura.

(3) Mtu anaweza kuteuliwa kuwa msimamizi wa kituo, msimamizi msaidizi wa kituo au karani mwongozaji ikiwa ana sifa zifuatazo:

- (a) ni raia wa Tanzania;
- (b) ametimiza umri wa miaka kumi na nane;
- (c) amehitimu elimu ya kidato cha nne au zaidi na anajua kusoma na kuandika katika lugha ya Kiswahili au Kiingereza;
- (d) ni mkazi wa kata au shehia anayoomba kuwa msimamizi wa kituo, msimamizi msaidizi wa kituo au karani mwongozaji;
- (e) si kiongozi wa chama cha siasa; na
- (f) ni mwadilifu na mtiifu.

(4) Bila kujali masharti ya kanuni ndogo ya (3)(d), Tume inaweza kutoa maelekezo kwa msimamizi wa

uchaguzi kuteua mtu mwingine yeote kuwa msimamizi wa kituo, msimamizi msaidizi wa kituo au karani mwongozaji kadiri itakavyoonekana inafaa.

(5) Msimamizi wa kituo atakuwa kiongozi wa kituo cha kupigia kura.

(6) Tume itahakikisha kunakuwa na ulinzi katika kila kituo cha kupigia kura.

Utaratibu wa
uteuzi wa
wasimamizi
wa vituo,
wasimamizi
wasaidizi wa
vituo na
makarani
waongozaji

11.-(1) Kwa kuzingatia maelekezo ya Tume au Mkurugenzi wa Uchaguzi, msimamizi wa uchaguzi atateua wasimamizi wa vituo, wasimamizi wasaidizi wa vituo na makarani waongozaji kwa kufuata utaratibu ufuatao:

- (a) atatangaza nafasi za kazi ili kuwaalika watu wenyewe sifa kuwasilisha maombi kwa kuzingatia sifa zilizoainishwa katika kanuni ya 10(3);
- (b) atabandika orodha ya majina ya waombaji waliochaguliwa kwa ajili ya usaili katika ofisi ya msimamizi wa uchaguzi au kwenye ofisi yoyote ya umma iliyopo ndani ya eneo la uchaguzi;
- (c) atawasaili waombaji;
- (d) atachagua waombaji waliofaulu usaili mapema iwezekanavyo mara baada ya usaili; na
- (e) atabandika majina na kuwataarifu waombaji waliochaguliwa.

(2) Msimamizi wa kituo, msimamizi msaidizi wa kituo na karani mwongozaji, kabla ya kuanza kutekeleza majukumu yake-

- (a) atatoa tamko la kujitoa uanachama au kutokuwa mwanachama wa chama cha siasa mbele ya msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi kwa kutumia Fomu Na. 6 iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza;
- (b) ataapa kiapo cha kutunza siri mbele ya msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi kwa kutumia Fomu Na. 7 iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza; na
- (c) atasaini mkataba wa ajira kwa kutumia Fomu Na. 11 iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza.

(3) Kwa kuzingatia masharti ya Sheria, Kanuni hizi na maelekezo yatakayotolewa na Tume au Mkurugenzi wa Uchaguzi, wasimamizi wa vituo, wasimamizi wasaidizi wa

vituo na makarani waongozaji watatekeleza majukumu yao chini ya usimamizi wa msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi.

Mafunzo kwa watendaji wa uchaguzi

12.-(1) Tume, kabla ya kufanyika kwa uchaguzi na baada ya uteuzi wa waratibu wa uchaguzi wa mikoa, wasimamizi wa uchaguzi, wasimamizi wasaidizi wa uchaguzi na watendaji wengine wa uchaguzi, itatoa mafunzo kuhusu sheria, mchakato na taratibu za uchaguzi kwa watendaji hao.

(2) Msimamizi wa uchaguzi, kwa kuzingatia maelekezo ya Tume au Mkurugenzi wa Uchaguzi, ataendesha mafunzo kwa wasimamizi wasaidizi wa uchaguzi, wasimamizi wa vituo, wasimamizi wasaidizi wa vituo, makarani waongozaji na watendaji wengine wa uchaguzi kuhusu sheria, mchakato na taratibu za uchaguzi.

**SEHEMU YA NNE
UANGALIZI WA UCHAGUZI**

Mwaliko na usajili wa waangalizi

13.-(1) Tume, kabla ya kuanza mchakato wa uchaguzi, inaweza kutoa mwaliko kwa taasisi, asasi na serikali kutoka nje ya nchi kushiriki uangalizi wa uchaguzi.

(2) Mwaliko wa uangalizi wa uchaguzi kwa taasisi na asasi za ndani ya nchi utafanyika kuititia vyombo vyahabari vya ndani na mwaliko kwa taasisi, asasi au serikali kutoka nje ya nchi utafanyika kuititia Wizara inayohusika na mambo ya nje.

(3) Taasisi, asasi au serikali kutoka nje ya nchi inayokusudia kushiriki katika uangalizi wa uchaguzi itaomba kwa Tume kibali cha kuwa mwangalizi wa uchaguzi na kuitaarifu kuhusu nia na mpango wa kutumia timu ya waangalizi.

(4) Tume inaweza kukubali au kukataa maombi.

(5) Endapo Tume itakubali maombi, itatoa vitambulisho vya usajili kwa waangalizi na barua za utambulisho ambazo watapaswa kuziwasilisha kwa msimamizi wa uchaguzi.

Muda wa
uangalizi

14.-(1) Uangalizi wa uchaguzi utaanza tarehe ya kusajiliwa hadi tarehe iliooneshwa katika kitambulisho cha usajili wa mwangalizi.

(2) Bila kujali masharti ya kanuni ndogo ya (1), Tume inaweza kuongeza muda wa uangalizi.

Taarifa na
maelezo kwa
waangalizi

15. Tume inaweza kuwapa waangalizi-

- (a) sheria na kanuni za uchaguzi zinazotumika Tanzania;
- (b) mwongozo wa waangalizi wa uchaguzi;
- (c) orodha ya mikoa, halmashauri, majimbo, kata na vituo vya kupigia kura;
- (d) orodha ya vyama vya siasa vinavyoshiriki uchaguzi; na
- (e) taarifa nyingine muhimu ambazo itaona zinafaa.

Haki, wajibu
na makatazo
kwa
waangalizi

16.-(1) Kwa kuzingatia masharti ya Sheria na sheria nyingine yoyote ya Tanzania, waangalizi watakuwa na haki ya-

- (a) kuangalia hatua za mchakato wa uchaguzi;
- (b) kuzunguka katika maeneo yaliyoidhinishwa na Tume; na
- (c) kuingia katika vituo vya kupigia kura na kuangalia mchakato wa uchaguzi, ikiwa ni pamoja na zoezi la kupiga na kuhesabu kura.

(2) Mwangalizi-

- (a) atazingatia sheria za Tanzania;
- (b) atatii maelekezo halali yatakayotolewa na Tume wakati wowote wa uangalizi;
- (c) hatafanya jambo lolote linaloingilia mambo ya ndani ya nchi;
- (d) atatekeleza majukumu yake kwa usawa, uhuru na uadilifu;
- (e) atajitambulisha katika ofisi ya msimamizi wa uchaguzi kabla ya kuanza kutekeleza majukumu yake;
- (f) ataitaarifu Tume ikiwa ana mgongano wowote wa maslahi kuhusiana na mchakato wa uchaguzi;
- (g) atahakikisha kwamba uangalizi wake ni huru, unafanywa kwa usawa, hauna uelekeo wa

- chama chochote cha siasa na unafanywa kwa umakini na usahihi;
- (h) ataepuka kuingilia zoezi la uchaguzi, kudharau majukumu ya watendaji wa uchaguzi au kwa namna yoyote kuwaelekeza namna ya kutekeleza shughuli za uchaguzi;
- (i) atajiepusha kufanya majukumu ya kiutendaji au kujifanya kuwa tume ya uchunguzi;
- (j) atazingatia maelekezo ya Tume yanayokataza na kuzuia matumizi ya chombo chochote cha mawasiliano ikiwa ni pamoja na simu za viganjani, kamera, vinasa sauti, kamera za video na mawasiliano ya redio au vifaa vingine vya kielektroniki ndani ya vituo vya kupigia kura, kuhesabia kura na kujumlishia kura;
- (k) atatoa taarifa kwa Tume kuhusu dosari yoyote atakayoona katika mchakato wa uchaguzi haraka iwezekanavyo bila kuingilia uchaguzi;
- (l) atawasilisha taarifa ya uangalizi ndani ya muda ulioainishwa chini ya Kanuni hizi; na
- (m) atarejesha kitambulisho cha uangalizi na kifaa kingine chochote alichokabidhiwa pale atakapotakiwa na Tume kufanya hivyo.
- (3) Kwa kuzingatia masharti ya Sheria na sheria nyingine za Tanzania, mwangalizi-
- (a) hatatoa kwa umma taarifa yoyote inayohusiana na mchakato wa uchaguzi kabla ya kuwasilisha kwa Tume na Tume kukiri kupokea taarifa hiyo;
- (b) hatachapisha au kutoa maoni yoyote kuhusu mchakato wa uchaguzi kwa vyombo vya habari au mitando ya kijamii wakati mchakato wa uchaguzi unaendelea; au
- (c) hatafanya kampeni au kuonesha upendeleo kwa mgombea au chama cha siasa.

Mwangalizi
kupoteza sifa

- 17.-(1)** Mwangalizi atapoteza sifa ya uangalizi ikiwa-
- (a) atakiuka sheria zinazohusu uchaguzi;
- (b) atakiuka sheria na taratibu za uhamiaji;
- (c) atakiuka sheria yoyote ya Tanzania;
- (d) atashindwa kuzingatia masharti ya Kanuni hizi;

(e) atafanya kampeni au kuonesha upendeleo kwa mgombea au chama cha siasa; au

(f) atashindwa kuzingatia miongozo na maelekezo yoyote yatakayotolewa na Tume au Mkurugenzi wa Uchaguzi.

(2) Mwangalizi anayekiuka masharti ya Kanuni hizi au sheria nyingine zozote za Tanzania atafutiwa kibali cha uangalizi na hataweza kupewa kibali cha kuwa mwangalizi katika mchakato wa uangalizi kwa kipindi kingine.

Taarifa ya
mwangalizi wa
uchaguzi

18.-(1) Mwangalizi wa uchaguzi atatoa taarifa kwa Tume au msimamizi wa uchaguzi kuhusu kasoro atakazozibaini katika mchakato wa uchaguzi.

(2) Kwa kuzingatia masharti ya kanuni hii, baada ya kukamilika kwa kipindi cha uangalizi, mwangalizi ataandaa na kuwasilisha taarifa ya uangalizi kwa Tume.

(3) Taarifa ya uangalizi inayoandaliwa chini ya kanuni ndogo ya (2) itajumuisha yafuatayo:

- (a) taarifa za utambulisho za mwangalizi;
- (b) masuala yaliyobainika katika mchakato wa uchaguzi; na
- (c) mapendekezo yoyote, ikiwa yapo.

(4) Taarifa ya uangalizi wa uchaguzi itawasilishwa kwa Tume ndani ya kipindi cha miezi miwili baada ya kipindi cha uangalizi kukamilika.

SEHEMU YA TANO
UTEUZI WA WAGOMBEA NA KAMPENI ZA UCHAGUZI

Muda wa kutoa
fomu za uteuzi

19. Kwa madhumuni ya Kanuni hizi, Tume itapanga muda wa kutoa fomu za uteuzi kwa wagombea wa kiti cha Rais na Makamu wa Rais, ubunge na udiwani.

(a) Uteuzi wa Mgombea wa Kiti cha Rais na Makamu wa Rais

Utaratibu wa
uteuzi wa
mgombea wa
kiti cha Rais na
Makamu wa
Rais

20.-(1) Kwa kuzingatia masharti ya Sheria, mgombea aliyependekezwa na chama cha siasa kugombea kiti cha Rais na Makamu wa Rais au mpiga kura aliyeidhinishwa na chama cha siasa kwa maandishi atawasilisha kwa Tume barua ya utambulisho kutoka kwa Katibu Mkuu wa chama cha siasa husika na Tume itampa

mtu huyo Fomu Na. 8A iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza.

(2) Fomu ya uteuzi inayorejewa katika kanuni ndogo ya (1) itatolewa pamoja na Fomu Na. 10 iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza.

(3) Fomu ya uteuzi wa mgombea wa kiti cha Rais na Makamu wa Rais itakuwa na taarifa zifuatazo:

- (a) taarifa binafsi za mgombea;
- (b) tamko la mgombea kuwa ana sifa za kuwa mgombea wa kiti cha Rais au Makamu wa Rais;
- (c) uthibitisho wa Katibu Mkuu wa chama cha siasa kuwa mgombea ni mwanachama na amedhamini na chama cha siasa;
- (d) tamko, majina na namba za kadi za wapiga kura wanaomdhamsi mgombea;
- (e) kiapo cha mgombea alichoapa mbele ya Jaji; na
- (f) uthibitisho wa Tume wa kumteua mgombea.

(4) Mgombea anayependekezwa kwa ajili ya uchaguzi wa Rais, kabla ya saa kumi alasiri siku ya uteuzi, atawasilisha kwa Tume fomu yake ya uteuzi iliyambatishwa na-

- (a) picha nne za rangi zenyetukwa sawa na picha zinazotumika kwenye pasi ya kusafiria zilizopigwa si zaidi ya miezi mitatu kabla ya siku ya uteuzi;
- (b) uthibitisho wa msimamizi wa uchaguzi kuhusu wadhamini kutoka katika jimbo husika;
- (c) uthibitisho wa malipo ya dhamana ya kiasi cha shilingi milioni moja kwa kuzingatia masharti ya kifungu cha 35 cha Sheria; na
- (d) Fomu Na. 10 iliyotolewa chini ya kanuni ndogo ya (2) na kusainiwa mbele ya Mkurugenzi wa Uchaguzi.

(5) Endapo Tume itaridhika kuwa mgombea wa kiti cha Rais na Makamu wa Rais anayependekezwa ana sifa za kugombea, itathibitisha uteuzi wa mgombea katika Fomu Na. 8A iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza.

Kubandika
fomu ya uteuzi
wa mgombea
wa kiti cha

21. Kabla au ifikapo saa kumi kamili alasiri ya siku ya uteuzi, Tume itabandika nakala ya fomu ya uteuzi wa

Rais na
Makamu wa
Rais

mgombea wa kiti cha Rais na Makamu wa Rais aliyeulewa,
katika sehemu ya wazi inayoonekana nje ya ofisi yake.

Pingamizi
dhidi ya uteuzi
wa mgombea
wa kiti cha
Rais na
Makamu wa
Rais
Sura ya 278

22.-(1) Pingamizi dhidi ya uteuzi wa mgombea wa
kiti cha Rais na Makamu wa Rais linaweza kuwekwa na
mgombea mwingine, Msajili wa Vyama vya Siasa au
Mwanasheria Mkuu wa Serikali.

(2) Pingamizi litakalowekwa na Msajili wa Vyama
vya Siasa litajikita katika masharti ya Sheria ya Gharama za
Uchaguzi pekee.

(3) Kwa kuzingatia masharti ya kanuni ndogo ya (1)-

(a) mgombea au Mwanasheria Mkuu wa Serikali
atawasilisha pingamizi kwa Tume si zaidi ya saa
kumi kamili alasiri ya siku inayofuatia siku ya
uteuzi;

(b) Msajili wa Vyama vya Siasa atawasilishwa
pingamizi kwa Tume ndani ya siku kumi na nne
baada ya siku ya uteuzi.

(4) Pingamizi dhidi ya uteuzi wa mgombea wa kiti
cha Rais na Makamu wa Rais litawasilishwa kwa Tume
kupitia Fomu Na. 9A iliyoinishwa katika Jedwali la
Kwanza ikieleza yafuatayo:

- (a) taarifa za mweka pingamizi;
- (b) taarifa za mgombea anayewekewa pingamizi;
- (c) sababu za pingamizi;
- (d) tarehe na muda wa kuwasilisha pingamizi; na
- (e) saini ya mweka pingamizi.

(5) Mapema iwezekanavyo na kabla ya kuamua
uhalali wa pingamizi, Tume-

(a) itamtaarifu kwa maandishi mgombea ambaye
amewekewa pingamizi; na

(b) itamtaka mgombea kujibu pingamizi kwa
maandishi ndani ya saa ishirini na nne tangu
kupokea taarifa ya pingamizi lililowekwa dhidi
yake.

(6) Endapo Tume itaamua kuhusu pingamizi,
itawataarifu wahusika kwa maandishi kuhusu uamuzi na
sababu za uamuzi huo.

(7) Endapo Tume itakubali pingamizi dhidi ya uteuzi wa mgombea, itafuta jina la mgombea huyo katika orodha ya wagombea walioteuliwa.

(b) Uteuzi wa Mgombea Ubunge

Utaratibu wa
uteuzi wa
mgombea
ubunge

23.-(1) Kwa kuzingatia masharti ya Sheria, mgombea ubunge aliyependekezwa na chama cha siasa au mpiga kura aliyeidhinishwa na chama cha siasa kwa maandishi, atawasilisha kwa msimamizi wa uchaguzi barua ya utambulisho kutoka kwa katibu wa chama cha siasa ngazi ya mkoa, wilaya au jimbo na msimamizi wa uchaguzi atampa mtu huyo Fomu Na. 8B iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza:

Isipokuwa kwamba, ikiwa Tume itaona kuna sababu za msingi inaweza kuelekeza barua ya utambulisho wa mgombea itolewe na Katibu Mkuu wa chama cha siasa husika.

(2) Fomu ya uteuzi inayorejewa katika kanuni ndogo ya (1) itatolewa pamoja na Fomu Na. 10 iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza.

(3) Fomu ya uteuzi wa mgombea ubunge itakuwa na taarifa zifuatazo:

- (a) taarifa binafsi za mgombea;
- (b) tamko la mgombea kuwa ana sifa za kuwa mgombea ubunge;
- (c) uthibitisho wa katibu wa chama cha siasa ngazi ya mkoa, wilaya au jimbo kuwa mgombea ni mwanachama na amedhaminiwa na chama cha siasa;
- (d) tamko, majina na namba za kadi za wapiga kura wanaomdhagini mgombea;
- (e) kiapo cha mgombea ubunge kitakacho jazwa na kusainiwa na mgombea mbele ya Hakimu; na
- (f) uthibitisho wa msimamizi wa uchaguzi wa kumteua mgombea.

(4) Mgombea anayependekezwa kwa ajili ya uchaguzi wa Mbunge, kabla ya saa kumi alasiri siku ya uteuzi, atawasilisha kwa msimamizi wa uchaguzi fomu yake ya uteuzi iliyombatishwa na-

- (a) picha nne za rangi zenyenye ukubwa sawa na picha zinazotumika kwenye pasi ya kusafiria zilizopigwa si zaidi ya miezi mitatu kabla ya siku ya uteuzi;
- (b) uthibitisho wa malipo ya dhamana ya kiasi cha shilingi elfu hamsini kwa kuzingatia masharti ya kifungu cha 51 cha Sheria; na
- (c) Fomu Na. 10 iliyotolewa chini ya kanuni ndogo ya (2) na kusainiwa mbele ya msimamizi wa uchaguzi.

(5) Endapo msimamizi wa uchaguzi ataridhika kuwa mgombea ubunge anayependekezwa ana sifa za kugombea, atathibitisha uteuzi wa mgombea katika Fomu Na. 8B iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza.

Kubandika
fomu ya uteuzi
wa mgombea
ubunge

Pingamizi
dhidi ya uteuzi
wa mgombea
ubunge

Sura ya 278

24. Kabla au ifikapo saa kumi kamili alasiri siku ya uteuzi, msimamizi wa uchaguzi atabandika nakala ya fomu ya uteuzi wa mgombea ubunge aliyeteuliwa katika sehemu ya wazi inayoonekana nje ya ofisi yake.

25.-(1) Pingamizi dhidi ya uteuzi wa mgombea ubunge linaweza kuwekwa na mgombea mwagine ndani ya jimbo, Msajili wa Vyama vya Siasa au Mwanasheria Mkuu wa Serikali.

(2) Pingamizi litakalowekwa na Msajili wa Vyama vya Siasa litajikita katika masharti ya Sheria ya Gharama za Uchaguzi pekee.

(3) Kwa kuzingatia masharti ya kanuni ndogo ya (1)-

- (a) mgombea au Mwanasheria Mkuu wa Serikali atawasilisha pingamizi kwa msimamizi wa uchaguzi si zaidi ya saa kumi kamili alasiri ya siku inayofuatia siku ya uteuzi;
- (b) Msajili wa Vyama vya Siasa atawasilishwa pingamizi kwa msimamizi wa uchaguzi ndani ya siku kumi na nne baada ya siku ya uteuzi.

(4) Pingamizi dhidi ya uteuzi wa mgombea ubunge litawasilishwa kwa msimamizi wa uchaguzi kupitia Fomu Na. 9B iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza ikieleza yafuatayo:

- (a) taarifa za mweka pingamizi;
- (b) taarifa za mgombea anayewekewa pingamizi;

- (c) sababu za pingamizi;
- (d) tarehe na muda wa kuwasilisha pingamizi; na
- (e) saini ya mweka pingamizi.

(5) Mapema iwezekanavyo na kabla ya kuamua uhalali wa pingamizi, msimamizi wa uchaguzi-

- (a) atamtaarifu kwa maandishi mgombea ambaye amewekewa pingamizi; na
- (b) atamtaka kujibu pingamizi kwa maandishi ndani ya saa ishirini na nne tangu kupokea taarifa ya pingamizi lililowekwa dhidi yake.

(6) Endapo msimamizi wa uchaguzi ataamua juu ya pingamizi lolote, atawataarifu kwa maandishi wahusika kuhusu uamuvi na sababu za uamuvi huo.

(7) Endapo msimamizi wa uchaguzi anakubali pingamizi dhidi ya uteuzi wa mgombea, atafuta jina la mgombea huyo katika orodha ya wagombea walioteuliwa.

(c) Uteuzi wa Wagombea Udiwani

Utaratibu wa
uteuzi wa
mgombea
udiwani

26.-(1) Kwa kuzingatia masharti ya Sheria, mgombea udiwani aliyependekezwa na chama cha siasa au mpiga kura aliyeidhinishwa na chama cha siasa kwa maandishi, atawasilisha kwa msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi barua ya utambulisho kutoka kwa katibu wa chama cha siasa ngazi ya mkoa, wilaya, jimbo au kata na msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi atampa mtu huyo Fomu Na. 8C ilioainishwa katika Jedwali la Kwanza:

Isipokuwa kwamba, ikiwa Tume itaona kuna sababu za msingi inaweza kuelekeza barua ya utambulisho wa mgombea itolewe na Katibu Mkuu wa chama cha siasa husika.

(2) Fomu ya uteuzi inayorejewa katika kanuni ndogo ya (1) itatolewa pamoja na Fomu Na. 10 ilioainishwa katika Jedwali la Kwanza.

(3) Fomu ya uteuzi wa wagombea udiwani itakuwa na taarifa zifuatazo:

- (a) taarifa binafsi za mgombea;
- (b) tamko la mgombea kuwa ana sifa za kuwa mgombea udiwani;

- (c) uthibitisho wa katibu wa chama cha siasa ngazi ya mkoja, wilaya, jimbo au kata kuwa mgombea ni mwanachama na amedhaminiwa na chama cha siasa;
  - (d) tamko, majina na namba za kadi za wapiga kura wanaomdhamsi mgombea;
  - (e) kiapo cha mgombea udiwani kitakacho jazwa na kusainiwa na mgombea mbele ya Hakimu; na
  - (f) uthibitisho wa msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi wa kumteua mgombea.
- (4) Kabla ya saa kumi kamili alasiri siku ya uteuzi, mgombea udiwani anayependekezwa atawasilisha kwa msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi fomu yake ya uteuzi ikiambatishwa na-
- (a) picha nne za rangi zenye ukubwa sawa na picha zinazotumika kwenye pasi ya kusafiria zilizopigwa si zaidi ya miezi mitatu kabla ya siku ya uteuzi;
  - (b) Fomu Na. 10 iliyotolewa chini ya kanuni ndogo ya (2) na kusainiwa mbele ya msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi; na
  - (c) uthibitisho wa malipo ya dhamana ya kiasi cha shilingi elfu tano kwa kuzingatia masharti ya kifungu cha 63 cha Sheria.
- (5) Endapo msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi atajiridhisha kuwa mgombea udiwani anayependekezwa ana sifa za kugombea, atathibitisha uteuzi wa mgombea katika Fomu Na. 8C iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza.

Kubandika
fomu ya uteuzi
wa mgombea
udiwani

27. Msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi atabandika nakala ya fomu ya uteuzi wa mgombea udiwani aliyeteuliwa, katika sehemu ya wazi inayoonekana nje ya ofisi yake kabla au ifikapo saa kumi kamili alasiri ya siku ya uteuzi.

Pingamizi
dhidi ya uteuzi
wa mgombea
udiwani

28.-(1) Pingamizi dhidi ya uteuzi wa mgombea udiwani linaweza kuwekwa na mgombea mwengine ndani ya kata, Msajili wa Vyama vya Siasa au Mwanasheria Mkuu wa Serikali.

Sura ya 278

(2) Pingamizi litakalowekwa na Msajili wa Vyama vya Siasa litajikita katika masharti ya Sheria ya Gharama za Uchaguzi pekee.

(3) Kwa kuzingatia masharti ya kanuni ndogo ya (1)-

(a) mgombea au Mwanasheria Mkuu wa Serikali atawasilisha pingamizi kwa msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi si zaidi ya saa kumi kamili alasiri ya siku inayofuatia siku ya uteuzi;

(b) Msajili wa Vyama vya Siasa atawasilisha pingamizi kwa msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi ndani ya siku kumi na nne baada ya siku ya uteuzi.

(4) Pingamizi dhidi ya uteuzi wa mgombea udiwani litawasilishwa kwa msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi kuititia Fomu Na. 9C ilioainishwa katika Jedwali la Kwanza ikieleza yafuatayo:

- (a) taarifa za mweka pingamizi;
- (b) taarifa za mgombea anayewekewa pingamizi;
- (c) sababu za pingamizi;
- (d) tarehe na muda wa kuwasilisha pingamizi; na
- (e) saini ya mweka pingamizi.

(5) Msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi, mapema iwezekanavyo, na kabla ya kuamua uhalali wa pingamizi-

- (a) atamtaarifu kwa maandishi mgombea ambaye amewekewa pingamizi; na
- (b) atamtaka mgombea kujibu pingamizi kwa maandishi ndani ya saa ishirini na nne tangu kupokea taarifa ya pingamizi lililowekwa dhidi yake.

(6) Endapo msimamizi msaidizi wa uchaguzi ataamua juu ya pingamizi, atawasilisha uamuzi huo kwa msimamizi wa uchaguzi ambaye bila kuchelewa atapitia uamuzi husika na anaweza kukubali au kutengua uamuzi huo.

(7) Endapo msimamizi wa uchaguzi anakubali pingamizi dhidi ya uteuzi wa mgombea, atafuta jina la mgombea huyo katika orodha ya wagombea walioteuliwa na ataitaarifu Tume.

(d) Rufaa Dhidi ya Uamuzi wa Pingamizi la Uteuzi

Rufaa

29.-(1) Mgombea wa nafasi ya ubunge au udiwani ambaye hajaridhika na uamuzi wa msimamizi wa uchaguzi uliofanyika chini ya kanuni ya 25(7) na 28(7) anaweza kukata rufaa kwa Tume ndani ya saa ishirini na nne tangu uamuzi huo ulipotolewa au muda mwingine zaidi kadiri Tume itakavyoruhusu.

(2) Rufaa chini ya kanuni ndogo ya (1) itawasilishwa kupitia Fomu Na. 12 ilioainishwa katika Jedwali la Kwanza, na fomu hiyo itapatikana kwa msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi.

(3) Rufaa itawasilishwa kwa msimamizi wa uchaguzi ambaye ataipokea kwa niaba ya Tume.

(4) Msimamizi wa uchaguzi, baada ya kupokea rufaa chini ya kanuni ndogo ya (3) na bila kuchelewa, atawasilisha kwa Tume rufaa hiyo akiambatisha fomu ya uteuzi, fomu ya pingamizi na nyaraka nyingine yoyote muhimu ya ushahidi kuhusu rufaa kwa ajili ya uamuzi.

Uamuzi wa
rufaa

30.-(1) Tume, kabla ya kufanya uamuzi wa rufaa, inaweza kumuita mtu yeyote kutoa ushahidi, maelezo au ufanuzi kuhusu rufaa hiyo.

(2) Kutokuwepo kwa mtu yeyote aliyeitwa kwa mujibu wa kanuni ndogo ya (1) hakutabatilisha mwenendo au uamuzi wa Tume.

(3) Tume inaweza kukataa au kukubali rufaa iliyowasilishwa.

(4) Endapo Tume itaamua rufaa chini ya kanuni ndogo ya (3), itarejesha au kufuta jina la mgombea husika katika orodha ya wagombea walioteuliwa.

(5) Endapo Tume itafanya uamuzi wa rufaa chini ya kanuni hii, itawataarifu watusika wa pande zote kwa maandishi kuhusu uamuzi wake na sababu za uamuzi huo.

(6) Kwa kuzingatia masharti ya Sheria, uamuzi utakaofanyika chini ya kanuni hii utakuwa ni wa mwisho na hautahojipa katika mahakama yoyote isipokuwa kwa njia ya shauri la uchaguzi kwa mujibu wa masharti ya Sheria.

(e) Tamko la Mgombea la Kuheshimu na Kutekeleza Kanuni za Maadili ya Uchaguzi

Tamko la
kuheshimu na
kutekeleza
kanuni za
maadili ya
uchaguzi

31.-(1) Mgombea anayependekezwa kwa ajili ya uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani atatoa tamko la kuheshimu na kutekeleza Kanuni za Maadili ya Uchaguzi kwa kutumia Fomu Na. 10 iliyoinishwa kwenye Jedwali la Kwanza.

(2) Fomu Na. 10 inayorejewa katika kanuni ndogo ya (1)-

- (a) itajazwa na kusainiwa mbele ya Mkurugenzi wa Uchaguzi, msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi; na
- (b) itawasilishwa kwa Tume, msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi pamoja na fomu ya uteuzi wa mgombea.

(3) Endapo mgombea anayependekezwa kugombea katika uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani atashindwa kujaza na kuwasilisha Fomu Na. 10, hatateuliwa.

(f) Kujitoa kwa Mgombea

Kujitoa
ugombea

32.-(1) Kwa kuzingatia masharti ya Sheria, mgombea anayekusudia kujitoa kugombea atawasilisha yeche na tamko la kujitoa lililojazwa na kusainiwa na mgombea mbele ya Jaji au Hakimu kabla ya saa kumi kamili alasiri ya siku ya uteuzi kupitia Fomu Na. 28 iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza.

(2) Fomu ya tamko la kujitoa iliyorejewa katika kanuni ndogo ya (1) itaainisha-

- (a) jina la mgombea anayekusudia kujitoa;
- (b) nafasi aliyopendekezwa kugombea;
- (c) chama cha siasa kilichomdhamini;
- (d) ikiwa ni mgombea wa ubunge au udiwani, jina la jimbo au kata mtawalia, ambayo anapendekezwa kugombea;
- (e) uthibitisho wa Jaji au Hakimu kuhusu mgombea kujitoa; na
- (f) taarifa nyingine yoyote kadiri itakavyoonekana inafaa.

(3) Nakala ya barua na tamko la kujitoa la mgombea wa kiti cha Rais litawasilishwa kwa Katibu Mkuu wa chama cha siasa kilichomdhamini kabla ya saa kumi kamili alasiri siku ya uteuzi.

(4) Barua na tamko la kujitoa kwa mgombea ubunge au udiwani itawasilishwa kwa tawi la chama cha siasa kilichomdhamini kabla ya saa kumi kamili alasiri ya siku ya uteuzi.

(5) Endapo Tume au msimamizi wa uchaguzi ataridhika kuwa masharti ya Sheria na kanuni hii yamezingatiwa, atafuta jina la mgombea katika orodha ya wagombea na ikiwa ni mgombea wa ubunge au udiwani, msimamizi wa uchaguzi baada ya kufuta jina la mgombea katika orodha, mapema iwezekanavyo atamtaarifu Mkurugenzi wa Uchaguzi.

Mgombea
pekee kabla ya
siku ya
uchaguzi

33.-(1) Endapo kabla ya siku ya uchaguzi kutakuwa na mgombea mmoja baada ya wagombea wengine kujitoa-

- (a) Tume, msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi atamtangaza mgombea huyo kuwa mgombea pekee; na
- (b) Tume inaweza kuendelea na uchaguzi au kutengua siku ya uchaguzi iliyopangwa awali na kupanga siku nyingine ya uchaguzi.

(2) Baada ya mgombea kutangazwa kuwa mgombea pekee chini ya kanuni ndogo ya (1), taratibu za uchaguzi kuhusiana na mgombea pekee zitazingatiwa.

(g) Kampeni za Uchaguzi

Muda wa
kampeni

34. Mikutano ya kampeni za uchaguzi itafanyika muda wowote kuanzia saa mbili kamili asubuhi hadi saa kumi na mbili kamili jioni.

Ratiba ya
mikutano ya
kampeni ya
wagombea

35.-(1) Mkurugenzi wa Uchaguzi au msimamizi wa uchaguzi, kadiri itakavyokuwa, kabla ya kuanza kwa kipindi cha kampeni, atavitaka vyama vya siasa vilivyopendekaze na kudhamini wagombea, kuwasilisha mapendekezo ya ratiba za mikutano ya hadhara ya kampeni ya mgombea siku saba kabla ya siku ya uteuzi.

(2) Kwa kuzingatia masharti ya kanuni ndogo ya (1), ratiba za kampeni za wagombea wa kiti cha Rais na Makamu wa Rais zitawasilishwa kwa Mkurugenzi wa Uchaguzi na ratiba za kampeni za wagombea ubunge na udiwani zitawasilishwa kwa msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi.

(3) Ratiba ya mikutano inayopendekezwa itaainisha tarehe, muda na mahali ambapo mikutano hiyo itafanyika.

(4) Mkurugenzi wa Uchaguzi, msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi, kadiri itakavyokuwa, baada ya kupokea ratiba iliyorejewa chini ya kanuni ndogo ya (1), ataitisha mikutano wa wagombea wote au mawakala wa vyama vya siasa wanaohusika kwa ajili ya kuandaa ratiba ya mikutano ya kampeni iliyoratibiwa.

(5) Kwa madhumuni ya kampeni za uchaguzi wa kiti cha Rais na Makamu wa Rais, Mkurugenzi wa Uchaguzi, baada ya kuandaa ratiba iliyorejewa chini ya kanuni ndogo ya (3), atasambaza nakala za ratiba hiyo kwa-

- (a) vyama vya siasa vinavyoshiriki katika uchaguzi wa Rais;
- (b) waratibu wa uchaguzi wa mikoa;
- (c) wasimamizi wa uchaguzi;
- (d) wakuu wa mikoa; na
- (e) Inspeksa Jenerali wa Polisi kwa madhumuni ya kuhakikisha usalama; na
- (f) wadau wengine wa uchaguzi kadiri itakavyoonekana inafaa.

(6) Kwa madhumuni ya kampeni za uchaguzi wa ubunge na udiwani, msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi baada ya kuandaa ratiba iliyorejewa chini ya kanuni ndogo ya (4), atasambaza nakala za ratiba hiyo kwa-

- (a) vyama vya siasa vinavyoshiriki katika uchaguzi wa ubunge au udiwani;
- (b) mkuu wa wilaya; na
- (c) mkuu wa polisi wa wilaya husika kwa madhumuni ya kuhakikisha usalama; na
- (d) wadau wengine wa uchaguzi kadiri itakavyoonekana inafaa.

(7) Ratiba iliyoratibiwa na kuwasilishwa kwa Inspeksa Jenerali wa Polisi na Mkuu wa Polisi wa Wilaya

Sura ya 258
Sura ya 332

itachukuliwa kuwa ni taarifa ya mikutano inayopendekezwa kwa madhumuni ya Sheria ya Vyama vyta Siasa na Sheria ya Jeshi la Polisi na Huduma Saidizi.

(8) Chama cha siasa au mgombea anayeshiriki katika uchaguzi atazingatia ratiba ya mikutano ya hadhara ya kampeni inayoratibiwa.

(9) Kwa madhumuni ya kanuni hii, ratiba ya mikutano ya kampeni haitajumuisha uhamasishaji wa nyumba kwa nyumba.

Mabadiliko ya
ratiba ya
mikutano ya
kampeni
inayoratibiwa

36.-(1) Endapo chama cha siasa kinakusudia kubadili eneo au ratiba ya mikutano ya kampeni, kitamjulisha Mkurugenzi wa Uchaguzi au msimamizi wa uchaguzi kwa maandishi kikieleza mabadiliko yanayopendekezwa na sababu za mabadiliko na Mkurugenzi wa Uchaguzi au msimamizi wa uchaguzi kadiri itakavyokuwa, kabla ya kufanya uamuzi, ataitisha mikutano wa wagombea au mawakala wa vyama wanaohusika kwa ajili ya kukubaliana kuhusu mabadiliko hayo.

(2) Endapo ratiba ya kampeni ya mgombea ubunge au udiwani itaingiliana na ratiba ya mgombea wa kiti cha Rais au Makamu wa Rais katika jimbo au kata, msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi ataitisha mikutano wa wagombea au mawakala wao kwa ajili ya kufanya mabadiliko ya ratiba ya kampeni za mgombea ubunge au udiwani.

(3) Kwa kuzingatia kanuni ndogo ya (1) na (2), endapo ratiba ya mikutano ya kampeni inatakiwa kufanyiwa marekebisho, Mkurugenzi wa Uchaguzi au msimamizi wa uchaguzi, kadiri itakavyokuwa, atafanya marekebisho na atawataarifu ipasavyo wahuksika walijotajwa katika kanuni ya 35(5) na (6).

SEHEMU YA SITA

UTEUZI WA MAWAKALA WA UPIGAJI KURA, UTARATIBU WA UPIGAJI KURA NA KUTANGAZA MATOKEO

(a) Siku ya Uchaguzi na Upigaji Kura

Siku ya
uchaguzi

37. Siku ya uchaguzi itapangwa na Tume kwa kuzingatia masharti ya Sheria.

Kusitisha siku
ya uchaguzi

38. Endapo kabla ya siku ya uchaguzi litatokea tukio katika jimbo au kata ambalo linazuia uchaguzi kufanyika, msimamizi wa uchaguzi haraka iwezekanavyo ataitaarifu Tume ambayo itapanga tarehe nyingine ya uchaguzi katika jimbo au kata hiyo kwa mujibu wa Sheria.

Vituo vya
kupigia kura

39.-(1) Vituo vya kuandikisha wapiga kura vilivyoanzishwa na Tume vitatumika kama vituo vya kupigia kura.

(2) Tume itamtaarifu msimamizi wa uchaguzi kuhusu idadi ya vituo vya kupigia kura na wapiga kura walioandikishwa katika vituo hivyo.

Mawakala wa
upigaji kura

40.-(1) Msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi, ndani ya siku kumi na nne kabla ya siku ya uchaguzi au kipindi kingine chochote kitakachoelekezwa na Tume, atawapa wagombea au vyama vya siasa majina na anuani za vituo vya kupigia kura.

(2) Kwa kuzingatia masharti ya Sheria, chama cha siasa kinachoshiriki katika uchaguzi, kitawasilisha kwa msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi taarifa yenye orodha na barua za utambulisho za mawakala walioteuliwa katika kila kituo cha kupigia kura si chini ya siku saba kabla ya siku ya uchaguzi au ndani ya muda mfupi zaidi kadiri Tume itakavyoruhusu.

(3) Taarifa itakayotolewa chini ya kanuni ndogo ya (2) itaainisha jina la wakala aliyeteuliwa, jina na anuani ya kituo cha kupigia kura ambacho wakala amepangiwa.

(4) Taarifa ya mawakala itaambatishwa na nyaraka zifuatazo kuhusiana na kila wakala-

- (a) picha mbili za rangi zenyе ukubwa sawa na picha inayotumika katika pasi ya kusafiria;
- (b) nakala ya kitambulisho cha taifa;
- (c) nakala ya kadi ya mpiga kura; au
- (d) nakala ya pasi ya kusafiria:

Isipokuwa kwamba, kituo cha kupigia kura kitakuwa na wakala mmoja kutoka chama cha siasa kinachoshiriki uchaguzi ambaye atakuwa ni wakala kwa wagombea wa chama hicho katika uchaguzi wa Rais, Mbunge na Diwani.

(5) Baada ya kupokea taarifa chini ya kanuni ndogo ya (2), msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa

uchaguzi atawajulisha wasimamizi wa vituo vya kupigia kura kuhusu mawakala wa upigaji kura walioidhinishwa kuwa katika kila kituo cha kupigia kura.

(6) Wakala wa upigaji kura ataapa kiapo cha kutunza siri mbele ya msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi si chini ya siku saba kabla ya siku ya uchaguzi au ndani ya kipindi kifupi kama Tume itakavyoruhusu, kwa kutumia Fomu Na. 7 iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza.

(7) Wakala wa upigaji kura hataruhusiwa kuingia katika kituo cha kupigia kura bila kuapa kiapo cha kutunza siri.

(8) Msimamizi wa uchaguzi ataandaa orodha ya mawakala wa upigaji kura kwa kila kituo na kuambatisha barua za utambulisho, picha au nakala za nyaraka zilizoainishwa chini ya kanuni ndogo ya (4) ili kutumika kama utambulisho wa mawakala wa upigaji kura katika vituo vya kupigia kura.

(9) Utambulisho wa mawakala wa upigaji kura chini ya kanuni ndogo ya (8) utakuwa ni ushahidi unaojitosheleza wa utambulisho wa mawakala wa upigaji kura.

(10) Masharti ya kanuni hii hayatumika katika vituo vya kupigia kura vilivyopo magerezani na kwenye vyuo vya mafunzo.

Kutokuwepo
kwa wakala au
mgombea

41. Kwa kuzingatia masharti ya Kanuni hizi, ikiwa kitendo au shughuli yoyote inatakiwa kuthibitishwa au kufanywa mbele ya wakala au mgombea, kutokuwepo kwa wakala au mgombea huyo kwa muda na sehemu iliyopangwa kwa ajili hiyo, hakutabatilisha kitendo au shughuli hiyo iwapo imefanywa kwa mujibu wa Sheria.

Usambazaji na
utunzaji wa
vifaa vya
uchaguzi

42.-(1) Tume itapeleka vifaa vinavyotakiwa kwa ajili ya uchaguzi kwa wasimamizi wa uchaguzi na Tume au Mkurugenzi wa Uchaguzi atatoa maelekezo ya namna ya kutumia, kusambaza na kuhifadhi vifaa hivyo.

(2) Msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi, si zaidi ya siku moja kabla ya siku ya uchaguzi, atagawa au ataagiza kugawanywa kwa vifaa vya uchaguzi kwa wasimamizi wa vituo.

(3) Mgawanyo wa vifaa chini ya kanuni hii utafanyika kwa maandishi na msimamizi wa kituo atapaswa kuvitunza vifaa hivyo katika sehemu salama.

Hesabu ya
karatasi za
kura

43.-(1) Msimamizi wa kituo, kabla ya kuanza upigaji kura na baada ya kukamilika kwa zoezi la upigaji kura, ataandika hesabu ya karatasi za kura katika Fomu Na. 13 ilioainishwa katika Jedwali la Kwanza ikionesha-

- (a) karatasi za kura alizopewa na msimamizi wa uchaguzi;
- (b) karatasi za kura zilizotumika;
- (c) karatasi za kura zilizoharibika; na
- (d) karatasi za kura ambazo hazijatumika.

(2) Fomu ya hesabu ya karatasi za kura inayorejewa chini ya kanuni ndogo ya (1) itawasilishwa kwa msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi.

Kuridhika au
kutoridhika
kwa wakala wa
upigaji kura

44.-(1) Wakala wa upigaji kura ambaye ameridhika na maandalizi ya kituo cha kupigia kura, kabla ya kuanza kwa upigaji kura au mchakato wa upigaji kura katika kituo husika cha kupigia kura na kabla ya kufungwa kwa kituo cha upigaji kura, baada ya zoezi la upigaji kura kukamilika ataeleza kuridhika kwake kwa kujaza Fomu Na. 14 ilioainishwa katika Jedwali la Kwanza.

(2) Wakala wa upigaji kura ambaye hajaridhika na maandalizi ya kituo cha kupigia kura kabla ya kuanza kwa upigaji kura au mchakato wa upigaji kura katika kituo husika cha kupigia kura na kabla ya kufungwa kwa kituo cha upigaji kura baada ya zoezi la upigaji kura kukamilika, ataeleza malalamiko yake kwa kujaza Fomu Na. 14 ilioainishwa katika Jedwali la Kwanza.

(3) Baada ya kupokea malalamiko yaliyowasilishwa chini ya kanuni ndogo ya (2), msimamizi wa kituo au msimamizi msaidizi wa kituo atashughulikia malalamiko hayo na kueleza namna alivyoshughulikia kwa kujaza Fomu Na. 14 ilioainishwa katika Jedwali la Kwanza.

Malalamiko ya
mpiga kura

45.-(1) Mpiga kura ambaye hajaridhika na mwenendo wa upigaji kura katika kituo cha kupigia kura anaweza kuwasilisha malalamiko kwa msimamizi wa kituo

au msimamizi msaidizi wa kituo kwa kutumia Fomu Na. 15 iliyoainishwa katika Jedwali la Kwanza.

(2) Baada ya kupokea malalamiko yaliyowasilishwa chini ya kanuni ndogo (1), msimamizi wa kituo au msimamizi msaidizi wa kituo atashughulikia malalamiko hayo na kueleza namna alivyoshughulikia kwa kujaza Fomu Na. 15 iliyoainishwa katika Jedwali la Kwanza.

Uratibu,
usimamizi na
uendeshaji wa
uchaguzi
katika
magereza na
vyuo vya
mafunzo

Upigaji kura
kwa watu
wasioweza
kupiga kura
wenywewe

Upigaji kura
katika kituo
tofauti na kituo
cha
kuandikishwa

46. Kwa kuzingatia masharti ya Sheria, uratibu, usimamizi na uendeshaji wa uchaguzi katika magereza na vyuo vya mafunzo utakuwa kama ilivyoainishwa katika Jedwali la Tatu.

47.-(1) Endapo mpiga kura anayekusudia kupiga kura ni mtu mwenye ulemavu wa kutoona, msimamizi wa kituo au msimamizi msaidizi wa kituo ataweka karatasi ya kura kwenye jalada la nukta nundu na kumpa mpiga kura huyo kwa ajili ya kupiga kura yake.

(2) Endapo mpiga kura anayekusudia kupiga kura hawezি kupiga kura kwa sababu ya ulemavu wa kutoona, hawezি kusoma au sababu nyingine ya kimaumbile, anaweza kumwomba mtu atakayemchagua mwenyewe tofauti na msimamizi wa kituo, msimamizi msaidizi wa kituo, karani mwongozaji, mlinzi wa kituo au wakala wa upigaji kura, kwa ajili ya kumsaidia kupiga kura kwa kuzingatia masharti ya Sheria.

48.-(1) Kwa kuzingatia masharti ya kifungu cha 42(3) cha Sheria, mpiga kura anaweza kupiga kura ya Rais katika kituo cha kupigia kura tofauti na kituo alichojiandikisha ikiwa ameruhusiwa na Tume kwa kuzingatia utaratibu ulioainishwa katika Jedwali la Nne.

(2) Endapo mpiga kura ameteuliwa kuwa msimamizi wa uchaguzi, msimamizi msaidizi wa uchaguzi, msimamizi wa kituo, msimamizi msaidizi wa kituo, karani mwongozaji, wakala wa upigaji kura, mlinzi wa kituo au katika wadhifa mwagine wowote katika kituo cha kupigia kura katika eneo la uchaguzi tofauti na kituo cha kupigia kura alichoandikishwa, Mkurugenzi wa Uchaguzi au mtu

mwagine yeote aliyeidhinishwa na Mkurugenzi wa Uchaguzi anaweza kumuidhinisha mpiga kura huyo kupiga kura katika kituo tofauti na alichojiandikisha kwa kutumia Fomu Na. 18 iliyoainishwa katika Jedwali la Kwanza.

(3) Endapo mpiga kura aliyeandikishwa katika jimbo ni mgombea ubunge au katika kata ni mgombea udiwani na anakusudia kupiga kura katika kituo tofauti na kituo alichoandikishwa, msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi atamuidhinisha mgombea huyo kupiga kura katika kituo tofauti na alichojiandikisha kwa kutumia Fomu Na. 19 iliyoainishwa katika Jedwali la Kwanza.

(4) Bila kuathiri masharti mengine ya Sheria, wapiga kura walioruhusiwa kupiga kura ya Rais katika vituo vya kupigia kura tofauti na vituo walivyoandikishwa kwa mujibu wa kanuni ndogo ya (1) watachukuliwa kuwa ni wapiga kura walioandikishwa katika Daftari la kituo walichoruhusiwa kupiga kura kwa madhumuni ya uchaguzi husika pekee.

Mpiga kura
kuwekwa
alama kwa
wino
usiofutika

49. Baada ya mpiga kura kutumbukiza kura yake kwenye sanduku la kura na kabla ya mpiga kura kuondoka kwenye kituo cha kupigia kura, msimamizi wa kituo au msimamizi msaidizi wa kituo ataweka alama katika kidole cha mpiga kura huyo kwa wino usiofutika kwa utaratibu utakaoelekezwa na Tume.

(b) Kuhesabu Kura, Kujumlisha na Kutangaza Matokeo

Kuhesabu kura

50. Msimamizi wa kituo cha kupigia kura mara baada ya kufunga kituo cha kupigia kura atahesabu kura zote zilizopigwa katika kituo hicho mbele ya watu wanaoruhusiwa kuwepo kwa mujibu wa Sheria, ikiwa wapo.

Kuridhika au
kutoridhika
kwa mgombea
au wakala wa
kuhesabu kura

51. Mgombea au wakala wa kuhesabu kura, ikiwa ameridhika au hajaridhika wakati wa kukagua masanduku, kuthibitisha idadi ya kura zilizomo ndani ya kila sanduku au kuhesabu kura alizopata kila mgombea atajaza Fomu Na. 16 iliyoainishwa katika Jedwali la Kwanza na kuiwasilisha kwa msimamizi wa kituo au msimamizi msaidizi wa kituo, ambaye, iwapo kuna kutokuridhika, atashughulikia

malalamiko hayo na kueleza katika fomu hiyo namna alivyoyashughulikia.

Matokeo ya
uchaguzi
katika kituo
cha kupigia
kura

52.-(1) Msimamizi wa kituo, baada ya kuhesabu kura zilizopigwa kituoni, ataandika matokeo ya uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani katika Fomu Na. 21A, 21B na 21C mtawalia, zilizoainishwa katika Jedwali la Kwanza.

(2) Fomu za matokeo ya uchaguzi zilizorejewa katika kanuni ndogo ya (1) zitasainiwa na msimamizi wa kituo au msimamizi msaidizi wa kituo na mgombea au wakala wa kuhesabu kura, ikiwa yupo.

(3) Msimamizi wa kituo, mara baada ya kukamilika kwa zoezi la kuhesabu kura, ataandaa taarifa ya kituo cha kupigia kura kwa kutumia Fomu Na. 20 iliyoainishwa katika Jedwali la Kwanza ambayo itajumuisha-

- (a) Fomu Na. 14 na 16 zilizoajazwa zinazoonesha taarifa zinazohusiana na kuridhika au kutoridhika kwa wakala au mgombea katika hatua ya kupiga kura au kuhesabu kura na kama kuna kutoridhika, namna ambavyo suala hilo lilihughulikiwa;
- (b) Fomu Na. 15 yenye malalamiko ya mpiga kura kuhusu mchakato wa upigaji kura na namna yalivyoshughulikiwa;
- (c) tamko la mpiga kura lililotolewa katika Fomu Na. 17 iliyoainishwa katika Jedwali la Kwanza;
- (d) Fomu Na. 14, 15, 16 na 17 ambazo hazijatumika, ikiwa zipo;
- (e) Fomu Na. 13 ya jumla ya hesabu ya karatasi za kura;
- (f) vibutu vya karatasi za kura;
- (g) karatasi za kura ambazo hazijatumika au zilizoharibika, ikiwa zipo;
- (h) Daftari; na
- (i) Fomu Na. 18 na 19 kuhusu vibali vya watendaji wa uchaguzi, mawakala na wagombea kupiga kura katika vituo ambavyo hawakujandikisha zilizotumika, ikiwa zipo.

(4) Msimamizi wa kituo au msimamizi msaidizi wa kituo, kadiri itakavyokuwa, atawasilisha nyaraka zifuatazo kwa msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi katika jimbo au kata:

- (a) matokeo ya uchaguzi ya kituo cha kupigia kura katika Fomu Na. 21A, 21B au 21C;
- (b) taarifa ya kituo cha kupigia kura katika Fomu Na. 20;
- (c) masanduku ya kura yenye kura; na
- (d) vifaa na nyenzo nyingine zozote za uchaguzi alizokabidhiwa kwa madhumuni ya zoezi la upigaji kura.

Taarifa ya majumuisho ya kura

53. Msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi kabla ya kuanza kupokea fomu za matokeo na vifaa kutoka katika vituo vyote vya kupigia kura katika jimbo au kata, atavitaarifu vyama vya siasa au wagombea tarehe, muda na mahali pa kujumlishia kura.

Uamuzi wa kura zenye mgogoro

54.-(1) Kwa kuzingatia masharti ya Sheria, msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi, kadiri itakavyokuwa, ataamua uhalali wa kura zenye mgogoro kabla ya kuanza kujumlisha kura na kuandika matokeo katika Sehemu B ya Fomu Na. 21A, 21B au 21C mtawalia, iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza ikionesha idadi ya kura zenye mgogoro alizopata kila mgombea na kuagiza fomu hizo kusainiwa na wagombea au mawakala wa vyama vya siasa, ikiwa wapo.

(2) Msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi, kadiri itakavyokuwa, anaweza kumpa kila mgombea au wakala wake nakala ya fomu zinazorejewa chini ya kanuni ndogo ya (1).

Kujumlisha kura

55.-(1) Kwa kuzingatia masharti ya kanuni ya 53, msimamizi wa uchaguzi atajumlisha kura kutoka kwenye vituo vyote vya kupigia kura ndani ya jimbo mbele ya wagombea au mawakala wa vyama vya siasa, ikiwa wapo.

(2) Mgombea au wakala hataruhusiwa kuingia au kuwepo katika kituo cha kujumlisha kura isipokuwa kama ameapa kiapo cha kutunza siri kwa kutumia Fomu Na. 7 iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza.

Matokeo ya awali ya

56.-(1) Msimamizi wa uchaguzi, mara baada ya kujumlisha kura za uchaguzi wa Rais-

uchaguzi wa
Rais

- (a) atajaza Fomu Na. 22A iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza inayoonesha matokeo ya uchaguzi wa Rais kwa kila kituo cha kupigia kura katika jimbo;
  - (b) atajaza Fomu Na. 23A iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza inayoonesha matokeo ya uchaguzi wa Rais kwa kila chama cha siasa kwenye kila kituo cha kupigia kura katika jimbo;
  - (c) atajaza Fomu Na. 24A iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza inayoonesha matokeo ya awali ya uchaguzi wa Rais katika jimbo husika;
  - (d) atatoa kwa kila mgombea au wakala wake, ikiwa yupo, nakala ya Fomu Na. 24A ya matokeo ya awali ya uchaguzi wa Rais;
  - (e) atabandika nakala ya Fomu Na. 24A iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza, katika ubao wa matangazo kwenye ofisi ya msimamizi wa uchaguzi ya jimbo husika; na
  - (f) atawasilisha kwa Tume matokeo ya awali ya uchaguzi wa Rais katika jimbo hilo kuitia Fomu Na. 24A iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza.
- (2) Kwa madhumuni ya kanuni hii, “matokeo ya awali” maana yake ni matokeo ya uchaguzi wa Rais katika jimbo husika.

Matokeo ya
uchaguzi wa
Rais

57.-(1) Tume, kabla ya kupokea matokeo ya awali ya uchaguzi wa Rais kutoka majimbo yote ya uchaguzi, itavijulisha vyama vyaa siasaa au wagombea wanaohusika kuhusu tarehe, muda na mahali pa kufanya majumuisho ya kura.

(2) Tume, baada ya kupokea matokeo ya awali ya uchaguzi wa Rais yaliyowasilishwa chini ya kanuni ya 55 na baada ya kuyathibitisha, itatangaza matokeo ya awali ya uchaguzi wa Rais kwa jimbo husika.

(3) Tume itajumlisha matokeo yote ya awali ya uchaguzi wa Rais ya kila mgombea, yaliyowasilishwa na wasimamizi wa uchaguzi na-

- (a) itajaza Fomu Na. 25 iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza inayoonesha matokeo ya uchaguzi wa Rais kwa kila jimbo; na

(b) itajaza Fomu Na. 26 iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza inayoonesha matokeo ya uchaguzi wa Rais kwa kila chama cha siasa kwenye kila jimbo.

(4) Tume, baada ya kujumlisha matokeo ya awali ya kila jimbo-

(a) itajaza matokeo ya uchaguzi wa Rais kwenye Fomu Na. 27 iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza;

(b) itawataka wagombea au mawakala ikiwa wapo, kusaini Fomu Na. 27;

(c) itamtangaza mgombea ambaye amepata kura halali nyingi zaidi kuliko mgombea mwingine yejote, kuwa Rais aliyechaguliwa;

(d) itampa kila mgombea au wakala wake nakala ya Fomu Na. 27; na

(e) itabandika nakala ya Fomu Na. 27 katika ubao wa matangazo kwenye ofisi za Tume.

(5) Mara baada ya kutangaza matokeo chini ya kanuni hii, Tume itatoa kwa mgombea aliyechaguliwa, hati ya kuchaguliwa kuwa Rais na hati ya kuchaguliwa kuwa Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, zilizoainishwa katika Jedwali la Pili zikionesha-

(a) jina kamili la mgombea aliyechaguliwa;

(b) chama cha siasa cha mgombea aliyechaguliwa;

(c) tarehe ya uchaguzi na tarehe ya kutolewa hati;

(d) wadhifa aliopata mgombea aliyechaguliwa; na

(e) saini ya Mwenyekiti au Makamu Mwenyekiti wa Tume.

Matokeo ya
uchaguzi wa
wabunge

58.-(1) Msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi, mara baada ya kujumlisha kura za ubunge kutoka katika vituo vyote vyaya kupigia kura katika jimbo-

(a) atajaza Fomu Na. 22B inayoonesha matokeo ya uchaguzi wa ubunge kwa kila kituo cha kupigia kura katika jimbo, iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza; na

(b) atajaza Fomu Na. 23B inayoonesha matokeo ya uchaguzi wa ubunge kwa kila chama cha siasa

kwenye kila kituo cha kupigia kura katika jimbo, iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza.

(2) Baada ya kujumlisha matokeo ya uchaguzi wa ubunge kwa jimbo, msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi-

- (a) atajaza matokeo ya uchaguzi wa ubunge kwenye Fomu Na. 24B iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza;
- (b) atawataka wagombea au mawakala, ikiwa wapo, kusaini Fomu Na. 24B;
- (c) atamtangaza mgombea ambaye amepata kura nyingi zaidi halali zilizopigwa kuwa Mbunge aliyechaguliwa;
- (d) atampa kila mgombea au wakala wake nakala ya Fomu Na. 24B; na
- (e) atabandika nakala ya Fomu Na. 24B katika ubao wa matangazo kwenye ofisi za jimbo husika.

(3) Msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi, mara baada ya kutangaza matokeo chini ya kanuni hii, atatoa kwa mgombea aliyechaguliwa, hati ya kuchaguliwa kuwa Mbunge iliyoinishwa katika Jedwali la Pili ikionesha-

- (a) jina kamili la mgombea aliyechaguliwa;
- (b) chama cha siasa cha mgombea aliyechaguliwa;
- (c) tarehe ya uchaguzi na tarehe ya kutolewa hati;
- (d) wadhifa aliopata mgombea aliyechaguliwa; na
- (e) saini ya msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi.

Matokeo ya
uchaguzi wa
madiwani

59.-(1) Msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi, mara baada ya kujumlisha kura za udiwani kutoka katika vituo vyote vya kupigia kura katika kata-

- (a) atajaza matokeo ya uchaguzi wa udiwani kwa kila kituo cha kupigia kura katika kata kwenye Fomu Na. 22C iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza; na
- (b) atajaza matokeo ya uchaguzi wa udiwani kwa kila chama cha siasa kwenye kila kituo cha kupigia kura katika kata kwenye Fomu Na. 23C iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza.

(2) Baada ya kujumlisha matokeo ya uchaguzi wa udiwani kwa kata, msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi-

- (a) atajaza matokeo ya uchaguzi wa udiwani kwenye Fomu Na. 24C iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza;
- (b) atawataka wagombea au mawakala ikiwa wapo, kusaini Fomu Na. 24C iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza;
- (c) atamtangaza mgombea ambaye amepata kura nyingi halali zilizopigwa kuwa diwani aliyechaguliwa;
- (d) atampa kila mgombea au wakala wake nakala ya Fomu Na. 24C; na
- (e) atabandika nakala ya Fomu Na. 24C katika ubao wa matangazo kwenye ofisi za kata husika.

(3) Msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi, mara baada ya kutangaza matokeo chini ya kanuni hii, atatoa kwa mgombea aliyechaguliwa, hati ya kuchaguliwa kuwa diwani iliyoinishwa katika Jedwali la Pili ikionesh-

- (a) jina kamili la mgombea aliyechaguliwa;
- (b) chama cha siasa cha mgombea aliyechaguliwa;
- (c) tarehe ya uchaguzi na tarehe ya kutolewa hati;
- (d) wadhifa aliopata mgombea aliyechaguliwa; na
- (e) saini ya msimamizi wa uchaguzi au msimamizi msaidizi wa uchaguzi.

Kuwasilisha
matokeo Tume

60. Msimamizi wa uchaguzi, baada ya kutangaza matokeo ya ubunge na udiwani, atawasilisha matokeo Tume.

**SEHEMU YA SABA
UTEUZI WA WABUNGE NA MADIWANI WANAWAKE WA VITI
MAALUMU**

Wanawake viti
maalumu

61. Chama cha siasa kinachoshiriki uchaguzi wa ubunge na udiwani kitawasilisha kwa Tume majina ya wagombea wanawake wenyewe sifa kwa ajili ya uteuzi wa viti maalumu vyta wabunge na madiwani wanawake si chini ya siku thelathini kabla ya uchaguzi ikiambatishwa na Fomu

Na. 8D na 8E kadiri itakavyokuwa, zilizoainishwa katika Jedwali la Kwanza, zilizojazwa na kusainiwa ipasavyo.

**SEHEMU YA NANE
MASHARTI MENGINEYO**

Fomu na hati

62. Fomu na hati nyingine isipokuwa zile zilizoainishwa chini ya Kanuni hizi ambazo zinatumwi na Tume kwa madhumuni ya uchaguzi zitachukuliwa kuwa ni fomu na hati zinazotolewa chini ya Jedwali la Kwanza na la Pili.

Kutoa fedha za uchaguzi na taarifa ya matumizi ya fedha

63.-(1) Mkurugenzi wa Uchaguzi atatoa fedha kwa waratibu wa uchaguzi wa mkoaa na wasimamizi wa uchaguzi kwa ajili ya kuwezesha uendeshaji wa shughuli za uchaguzi.

(2) Matumizi ya fedha za uchaguzi kwa waratibu wa uchaguzi wa mkoaa na wasimamizi wa uchaguzi yatazingatia sheria zinazosimamia matumizi ya fedha za umma na maelekezo yatakayotolewa na Mkurugenzi wa Uchaguzi.

(3) Mratibu wa uchaguzi wa mkoaa au msimamizi wa uchaguzi, mapema iwezekanavyo baada ya kukamilisha shughuli zote za uchaguzi na si zaidi ya miezi miwili baada ya kutangaza matokeo, ataandaa na kuwasilisha kwa Mkurugenzi wa Uchaguzi taarifa ya matumizi ya fedha alizopewa kwa madhumuni ya kuendesha uchaguzi.

Utunzaji wa vifaa vya uchaguzi Sura ya 410

64. Kwa kuzingatia masharti ya Sheria, Sheria ya Ununuzi wa Umma na maelekezo ya Mkurugenzi wa Uchaguzi, baada ya kukamilika kwa uchaguzi, mratibu wa uchaguzi wa mkoaa au msimamizi wa uchaguzi atatakiwa kutunza mahali salama vifaa viliviyobaki au ambavyo havikutumika alivyokabidhiwa kwa madhumuni ya uchaguzi.

Hatua za kinidhamu kwa watendaji wa uchaguzi

65.-(1) Endapo mratibu wa uchaguzi wa mkoaa au msimamizi wa uchaguzi atashindwa kuzingatia masharti ya kanuni ya 63 au 64, Mkurugenzi wa Uchaguzi, ataitaarifu mamlaka yake ya nidhamu.

(2) Bila kuathiri masharti ya kanuni ndogo ya (1), Tume haitazuiliwa kuchukua hatua nyingine yoyote ya

kisheria dhidi ya afisa anayerejewa chini ya kanuni ndogo ya (1) pale itakapoonekana inafaa.

Taratibu
nyingine za
uchaguzi

66. Tume, watendaji wa uchaguzi, mgombea na vyama vya siasa vitazingatia Katiba, Sheria, maelekezo na taratibu nyingine kadri zitakavyotolewa na Tume.

Kufutwa kwa
Kanuni
TS. Na.
401 la 2020
402 la 2020

67. Kanuni za Uchaguzi wa Serikali za Mitaa (Uchaguzi wa Madiwani) za Mwaka 2020 na Kanuni za Uchaguzi wa Rais na Wabunge za Mwaka 2020 zinafutwa.

JEDWALI LA KWANZA

FOMU NA. 6

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
TAMKO LA KUJITO A UANACHAMA WA CHAMA
CHA SIASA AU KUTO KUWA MWANACHAMA WA
CHAMA CHA SIASA

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 8(a) na 11(2)(a) za Kanuni za Uchaguzi wa Rais,
Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)*

Mimi.....
*Niliyeteuliwa/niliyeajiriwa
kuwa.....
*Wilaya/Halmashauri.....
.
Ninatamka kwamba-
(a) Mimi si mwanachama wa chama chochote cha siasa;
AU
(b) Mimi ni mwanachama wa chama cha siasa cha..... ninajitoa
uanachama katika chama hicho kuanzia leo tarehe ..... mwezi
wa..... mwaka.....

Ninatamka kwamba niliyoeleza hapo juu ni ya kweli kadiri ya ufahamu wangu.

Jina..... Wadhifa.....
Leo
tarehe.....Mwezi.....Mwaka.....
..... Saini ya Mto Tamko

Tamko hili limetolewa mbele ya (Jina) .....
mahali.....

..... Saini na Muhuri wa
*Hakimu/Msimamizi wa Uchaguzi/Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi
Tarehe.....

*Futa isiyohitajika.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
KIAPO CHA KUTUNZA SIRI

(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 8(b), 11(2)(b), 40(6) na 55(2) za Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)

Mimi.....
*niliyeteuliwa/niliyeajiriwa kuwa .....
*Wilaya/Halmashauri.....
Jimbo la.....
*Naapa/nathibitisha kwamba sitatoa siri yoyote kwa mtu yeoyote kuhusiana na jambo lolote nitakalolijua au nitakaloliona kutokana na *kuteuliwa/kuajiriwa kwangu, ila kama nitaruhusiwa kufanya hivyo kwa mujibu wa sheria.....
*Ameapa/amethibitisha mbele yangu leo .....
Tarehe.....Mwezi .....Mwaka.....
Jina .....mahali.....
*Hakimu/Msimamizi wa Uchaguzi/Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi
*Futa isiyohitajika.....
Saini ya Mtoa Kiapo
Saini na Muhuri wa

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI

FOMU YA UTEUZI WA MGOMBEA WA KITI CHA
RAIS NA MAKAMU WA RAIS

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 20(1) na (5) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais,
Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)*

Maelekezo ya ujazaji Fomu:

- (1) Fomu hii iijazwe kwa HERUFI KUBWA.
- (2) Ni jina moja tu linaloweza kuandikwa kwa HERUFI KUBWA katika karatasi ya kura. Kwa hiyo jina ambalo mgombea anapenda litumike kwa madhumuni haya ni lazima liandikwe mwanzo na majina mengine yafuate kwa ukamilifu.
- (3) Majina ya wapiga kura wanaomdhamini mgombea yaandikwe katika sehemu "F" ya Fomu hii.
- (4) Jina la chama cha siasa liandikwe kwa kirefu au kifupi kama kinavyotambulika na Ofisi ya Msajili wa Vyama vya Siasa.
- (5) Fomu hii iijazwe nakala nne na iwasilishwe pamoja na picha nne za rangi za mgombea zenyetukubwa sawa na picha zinazotumika kwenye pasi ya kusafiria zenyet muonekano mweupe kwa nyuma zilizopigwa sio zaidi ya miezi mitatu kabla ya siku ya uteuzi.
- (6) Fomu hii iwasilishwe pamoja na Fomu Na.10 ya Tamko la Mgomeba la kuheshimu na kutekeleza Kanuni za Maadili ya Uchaguzi za Mwaka 2025.

A. TAARIFA BINAFSI ZA MGOMBEA WA KITI CHA RAIS

1. Jina kamili la mgombea:

.....

2. Jinsi (ME/KE)

.....

3. Namba ya kadi ya mpiga kura (kama ipo).....

4. Namba ya Kitambulisho cha Taifa (kama ipo).....

5. Hali ya ulemavu .....

.....

6. Tarehe ya kuzaliwa: .....

7. Mahali ulipozaliwa: Wilaya: ..... Mkoa: ..... Nchi: .....

8. Anuani ya makazi: *Kijiji/Mtaa:

..... *Kata/Shehia.....

*Wilaya/Halmashauri.....

.....

9. Namba ya simu: ..... Anuani ya Posta:

.....

Barua pepe: .....

10. Kiwango cha elimu:.....
11. Kazi unayofanya kwa sasa: .....
12. Jina la chama chako: .....
13. Je, umewahi kushtakiwa na kuhukumiwa kwa kosa la jinai? *NDIYO/HAPANA
Kama jibu ni ndiyo eleza mambo yafuatayo-
- (a) Makosa uliyoshtakiwa
.....
.....
.....
- (b) Tarehe na mahali ulipohukumiwa
.....
.....
.....
- (c) Adhabu uliyopewa
.....
.....
.....
- * Futa isiyohitajika.

B. TAMKO LA MGOMBEA WA KITI CHA RAIS

Mimi (jina
kamili).....
niliyedhaminiwa kuwa mgombea wa kiti cha Rais, natamka kwamba niko tayari na
ninazo sifa za kugombea kiti cha Rais katika uchaguzi huu na kwamba maelezo
niliyoyatoa ni ya kweli kwa kadiri ya ufahamu wangu.

Saini.....
Mgombea wa kiti cha Rais
Tarehe.....

C. TAARIFA BINAFSI ZA MGOMBEA NAFASI YA MAKAMU WA RAIS

1. Jina kamili la mgombea:
.....
2. Jinsi (ME/KE)
.....
3. Namba ya kadi ya mpiga kura (kama ipo).....
4. Namba ya kitambulisho cha taifa (kama ipo).....
5. Hali ya ulemavu.....
.....
6. Tarehe ya kuzaliwa:
.....
7. Mahali ulipozaliwa: Wilaya: .....Mkoa: .....Nchi:
.....
8. Anuani ya makazi: *Kijiji/Mtaa:
.....*Kata/Shehia.....
Wilaya/Halmashauri.....

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

---

9. Namba ya simu: ..... Anuani ya Posta:

.....
Barua pepe.....

10. Kiwango cha
elimu:.....

11. Kazi unayofanya kwa sasa:.....

12. Jina la chama chako: .....

13. Je, umewahi kushtakiwa na kuhukumiwa kwa kosa la jinai? *NDIYO/HAPANA
Kama jibu ni ndiyo eleza mambo yafuatayo-

(a) Makosa uliyoshtakiwa

.....
.....
.....

(b) Tarehe na mahali ulipohukumiwa

.....
.....
.....

(c) Adhabu uliyopewa

.....
.....
.....

*Futa isiyohitajika.

D. TAMKO LA MGOMBEA WA NAFASI YA MAKAMU WA RAIS

Mimi (jina kamili) .....niliyedhaminiwa
kuwa mgombea wa nafasi ya Makamu wa Rais, natamka kwamba niko tayari na ninazo
sifa za kugombea nafasi ya Makamu wa Rais katika uchaguzi huu na kwamba maelezo
niliyoyatoa ni ya kweli kwa kadiri ya ufahamu wangu.

Saini .....

Mgombea wa nafasi ya Makamu wa Rais

Tarehe .....

**E. UTHIBITISHO WA CHAMA CHA SIASA WA KUMPENDEKEZA MGOMBEA
WA KITI CHA RAIS NA MAKAMU WA RAIS**

(Uthibitisho ufanyike na Katibu Mkuu wa Chama cha Siasa husika)

Nathibitisha kwamba .....

(i) ni mwanachama wa Chama cha .....; na
(ii) amependekezwa na Chama hicho kugombea nafasi ya kitu cha Rais.

Nathibitisha kwamba .....

(i) ni mwanachama wa Chama cha .....; na

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

(ii) amependekezwa na Chama hicho kugombea nafasi ya Makamu wa Rais.

Jina kamili:

.....
Anuani ya Posta: .....

Barua pepe:.....

Saini: .....

Tarehe: .....

MUHURI

F. TAMKO LA WADHAMINI WA MGOMBEA KITI CHA RAIS NA MAKAMU WA RAIS

Sisi tuliotia saini zetu katika sehemu hii (F) tukiwa ni wapiga kura tulioandikishwa katika majimbo ya uchaguzi katika mikoa iliyoinishwa tunawadhamini..... wa (anuani).....wa Chama cha.....kuwa mgombea wa kiti cha Rais, na ..... wa Chama cha.....wa anuani ..... kuwa mgombea wa nafasi ya Makamu wa Rais katika uchaguzi mkuu wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ambao uteuzi wa wagombea utafanyika tarehe ..... mwezi ..... mwaka .....

Na.	Majina ya Wadhamini	Anuani ya Mahali Unapoishi *Jimbo/Kata Shehia	Namba ya Kadi ya Mpiga Kura	Saini au Alama ya Dole Gumba	Mkoa	Uthibitisho wa Msimamizi wa Uchaguzi
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

Na.	Majina ya Wadhamini	Anuanzi ya Mahali Unapoishi *Jimbo/Kata Shehia	Namba ya Kadi ya Mpiga Kura	Saini au Alama ya Dole Gumba	Mkoa	Uthibitisho wa Msimamizi wa Uchaguzi
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						
16.						
17.						
18.						
19.						
20.						
21.						
22.						
23.						
24.						
25.						
26.						
27.						
28.						
29.						
30.						
31.						
32.						
33.						
34.						
35.						
36.						
37.						
38.						
39.						
40.						
41.						

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

Na.	Majina ya Wadhamini	Anuanzi ya Mahali Unapoishi *Jimbo/Kata Shehia	Namba ya Kadi ya Mpiga Kura	Saini au Alama ya Dole Gumba	Mkoa	Uthibitisho wa Msimamizi wa Uchaguzi
42.						
43.						
44.						
45.						
46.						
47.						
48.						
49.						
50.						
51.						
52.						
53.						
54.						
55.						
56.						
57.						
58.						
59.						
60.						
61.						
62.						
63.						
64.						
65.						
66.						
67.						
68.						
69.						
70.						
71.						
72.						
73.						

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

Na.	Majina ya Wadhamini	Anuanzi ya Mahali Unapoishi *Jimbo/Kata Shehia	Namba ya Kadi ya Mpiga Kura	Saini au Alama ya Dole Gumba	Mkoa	Uthibitisho wa Msimamizi wa Uchaguzi
74.						
75.						
76.						
77.						
78.						
79.						
80.						
81.						
82.						
83.						
84.						
85.						
86.						
87.						
88.						
89.						
90.						
91.						
92.						
93.						
94.						
95.						
96.						
97.						
98.						
99.						
100.						
101.						
102.						
103.						
104.						
105.						

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

Na.	Majina ya Wadhamini	Anuanzi ya Mahali Unapoishi *Jimbo/Kata Shehia	Namba ya Kadi ya Mpiga Kura	Saini au Alama ya Dole Gumba	Mkoa	Uthibitisho wa Msimamizi wa Uchaguzi
106.						
107.						
108.						
109.						
110.						
111.						
112.						
113.						
114.						
115.						
116.						
117.						
118.						
119.						
120.						
121.						
122.						
123.						
124.						
125.						
126.						
127.						
128.						
129.						
130.						
131.						
132.						
133.						
134.						
135.						
136.						
137.						

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

Na.	Majina ya Wadhamini	Anuanzi ya Mahali Unapoishi *Jimbo/Kata Shehia	Namba ya Kadi ya Mpiga Kura	Saini au Alama ya Dole Gumba	Mkoa	Uthibitisho wa Msimamizi wa Uchaguzi
138.						
139.						
140.						
141.						
142.						
143.						
144.						
145.						
146.						
147.						
148.						
149.						
150.						
151.						
152.						
153.						
154.						
155.						
156.						
157.						
158.						
159.						
160.						
161.						
162.						
163.						
164.						
165.						
166.						
167.						
168.						
169.						

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

Na.	Majina ya Wadhamini	Anuanzi ya Mahali Unapoishi *Jimbo/Kata Shehia	Namba ya Kadi ya Mpiga Kura	Saini au Alama ya Dole Gumba	Mkoa	Uthibitisho wa Msimamizi wa Uchaguzi
170.						
171.						
172.						
173.						
174.						
175.						
176.						
177.						
178.						
179.						
180.						
181.						
182.						
183.						
184.						
185.						
186.						
187.						
188.						
189.						
190.						
191.						
192.						
193.						
194.						
195.						
196.						
197.						
198.						
199.						
200.						
201.						

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

Na.	Majina ya Wadhamini	Anuanzi ya Mahali Unapoishi *Jimbo/Kata Shehia	Namba ya Kadi ya Mpiga Kura	Saini au Alama ya Dole Gumba	Mkoa	Uthibitisho wa Msimamizi wa Uchaguzi
202.						
203.						
204.						
205.						
206.						
207.						
208.						
209.						
210.						
211.						
212.						
213.						
214.						
215.						
216.						
217.						
218.						
219.						
220.						
221.						
222.						
223.						
224.						
225.						
226.						
227.						
228.						
229.						
230.						

G. KIAPO CHA MGOMBEA WA KITI CHA RAIS

Mimi ..... *naapa/nathibitisha
kwamba ninazo sifa za kuwa mgombea wa kiti cha Rais kama ifuatavyo:-
(a) ni raia wa kuzaliwa wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania;
(b) nimetimiza umri wa miaka arobaini;
(c) ni mwanachama na mgombea niliyependekezwa na chama cha siasa;
(d) ninazo sifa za kuniwezesha kuwa Mbunge au Mjumbe wa Baraza la Wawakilishi; na
(e) katika kipindi cha miaka mitano kabla ya tarehe ya uchaguzi sijawahi kutiwa hatiani na
Mahakama yoyote kwa kosa lolote la kukwepa kulipa kodi yoyote ya Serikali.

*Naapa/nathibitisha nikiamini kuwa kiapo hiki ni cha kweli kwa kadiri ya ufahamu wangu.
Kiapo hiki kimetolewa na..... hapa (mahali) .....
leo tarehe ..... mwezi ..... mwaka.....
Saini ya mgombea .....

MBELE YANGU

Jina la Jaji: .....
Saini: .....
Tarehe: .....

MUHURI

*Futa isiyohitajika.

H. KIAPO CHA MGOMBEA WA NAFASI YA MAKAMU WA RAIS

Mimi..... *naapa/nathibitisha
kwamba ninazo sifa za kuwa mgombea wa nafasi ya Makamu wa Rais kama ifuatavyo:-
(a) ni raia wa kuzaliwa wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania;
(b) nimetimiza umri wa miaka arobaini;
(c) ni mwanachama na mgombea niliyependekezwa na chama cha siasa;
(d) ninazo sifa za kuniwezesha kuwa Mbunge au Mjumbe wa Baraza la Wawakilishi; na
(e) katika kipindi cha miaka mitano kabla ya tarehe ya uchaguzi sijawahi kutiwa hatiani na
Mahakama yoyote kwa kosa lolote la kukwepa kulipa kodi.
Naapa/nathibitisha nikiamini kuwa kiapo hiki ni cha kweli kwa kadiri ya ufahamu wangu.

Saini ..... ya
mgombea.....

MBELE YANGU

Jina la Jaji: .....

Saini: .....
Tarehe: .....

MUHURI

*Futa isiyohitajika.

I. UTHIBITISHO WA TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI

Mimi.....
ambaye ni *Mwenyekiti/Makamu Mwenyekiti wa Tume Huru ya Taifa ya Uchaguzi nathibitisha kwamba:-
(i) nimejiridhisha kwamba majina ya wapiga kura waliowadhamini wagombea yamethibishwa na msimamizi wa uchaguzi;
(ii) wagombea *wametimiza/hawajatimiza idadi ya wadhamini wanaotakiwa kwa mujibu wa Sheria;
(iii) wagombea *wamelipa/hawajalipa shilingi ..... kwa ajili ya dhamana na kukatiwa risiti Na. ....;
(iv) nimepokea fomu ya uteuzi tarehe ..... mwezi ..... mwaka ..... saa.....
*asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku; na
(v) wagombea *wametimiza/hawajatimiza sifa au masharti yote ya kuwa wagombea wa kiti cha Rais na Makamu wa Rais kwa mujibu wa sheria; (ikiwa hajatimiza eleza sifa au masharti ambayo hawajatimiza).

.....
.....
.....
.....

Hivyo *nimewateua/sijawateua (jina la mgombea wa kiti cha Rais)..... na (jina la mgombea wa nafasi ya Makamu wa Rais)..... kuwa wagombea.

Jina.....

Saini .....

*Mwenyekiti/Makamu Mwenyekiti
Tume Huru ya Taifa ya Uchaguzi

MUHURI

*Futa isiyohitajika.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
FOMU YA UTEUZI WA WAGOMBEA UBUNGE

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 23(1) na (5) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais,
Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)*

Jimbo .....
*Wilaya/Halmashauri .....

Maelekezo ya ujazaji Fomu:

- (1) Fomu hii ijazwe kwa HERUFI KUBWA.
(2) Ni jina moja tu linaloweza kuandikwa kwa HERUFI KUBWA katika karatasi ya kura. Kwa hiyo jina ambalo mgombea atapenda litumike kwa madhumuni haya ni lazima liandikwe mwanzo na majina mengine yafuate kwa ukamilifu.
(3) Majina ya wapiga kura watakaomdhaminu mgombea yaandikwe katika sehemu "D" ya Fomu hii.
(4) Jina la chama cha siasa liandikwe kwa kirefu au kifupi kama kinavyotambulika na Ofisi ya Msajili wa Vyama vya Siasa.
(5) Fomu hii ijazwe nakala nne na iwasilishwe pamoja na picha nne za rangi za mgombea zenyet kubwa sawa na picha zinazotumika kwenye pasi ya kusafiria zenyet muonekano mweupe kwa nyuma zilizopigwa sio zaidi ya miezi mitatu kabla ya siku ya uteuzi.
(6) Fomu hii iwasilishwe pamoja na Fomu Na. 10 ya Tamko la Mgombea kuheshimu na kutekeleza Kanuni za Maadili ya Uchaguzi za Mwaka 2025.

A. TAARIFA BINAFSI ZA MGOMBEA UBUNGE

1. Jina kamilii la mgombea: .....
2. Jinsi (ME/KE) .....
3. Namba ya kadi ya mpiga kura (ikiwa ipo).....
4. Namba ya Kitambulisho cha Taifa (ikiwa ipo).....
5. Hali ya ulemavu.....
6. Tarehe ya kuzaliwa:
.....
7. Mahali ulipozaliwa: Wilaya: .....Mkoa: .....Nchi: .....
8. Anuani ya makazi: *Kijiji/Mtaa: .....*Kata/Shehia.....
*Wilaya/Halmashauri.....
9. Namba ya simu: ..... Anuani ya Posta: ..... Barua pepe: .....
.....
10. Kiwango cha elimu:.....
11. Kazi unayofanya kwa sasa:.....
12. Jina la chama chako: .....
13. Je, umewahi kushtakiwa na kuhukumiwa kwa kosa la jinai? *NDIYO/HAPANA
Kama jibu ni NDIYO eleza mambo yafuatayo-

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

(a) Makosa uliyoshtakiwa

.....

.....

(b) Tarehe na mahali ulipohukumiwa

.....

.....

(c) Adhabu uliyopewa

.....

.....

*Futa isiyohitajika.

B. TAMKO LA MGOMBEA UBUNGE

Mimi (jina kamili).....
niliyedhaminiwa kuwa mgombea Ubunge wa Jimbo la ..... , natamka kwamba niko tayari na ninazo sifa za kugombea ubunge katika uchaguzi huu na kwamba maelezo niliyoyatoa ni ya kweli kwa kadiri ya ufahamu wangu.

Saini.....

Mgombea Ubunge

Tarehe .....

C. UTHIBITISHO WA KATIBU WA MKOA/WILAYA/JIMBO WA CHAMA CHA SIASA KUMPENDEKEZA MGOMBEA UBUNGE

Nathibitisha kwamba (jina kamili) la mgombea ubunge).....
ni mwanachama wa Chama cha ..... ;
na
amependekezwa na Chama hicho kugombea Ubunge katika Jimbo la .....
.....

Jina kamili: .....

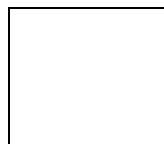
Wadhifa:.....

Anuani ya Posta: .....

Barua pepe:.....

Saini: .....

Tarehe: .....

MUHURI

D. TAMKO LA WADHAMINI WA MGOMBEA UBUNGE

Sisi tuliotia saini zetu katika sehemu hii (D) tukiwa ni wapiga kura tulioandikishwa katika Jimbo la ..... tunamdhamin (jina kamili la mgombea) ..... wa (anuani) ..... wa Chama cha ..... kuwa mgombea Ubunge katika Jimbo la ..... katika uchaguzi wa ubunge ambao uteuzi wa wagombea utafanyika tarehe ..... mwezi ..... mwaka .....

Na.	Majina ya Wadhamini	Anuani ya *Kata/Shehia	Namba ya Kadi ya Mpiga Kura	Saini au Alama ya Dole Gumba	Uthibiti sho wa Msima mizi wa Uchaguzi
1.					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					
31					

E. KIAPO CHA MGOMBEA UBUNGE

Mimi.....*naapa/nathibitisha kwamba ninazo sifa za kuwa mgombea ubunge kama ifuatavyo:-

1. ni raia wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania;
2. nimeitimiza umri wa miaka ishirini na moja;
3. sijapoteza sifa za kuwa mgombea ubunge;
4. najua kusoma na kuandika katika lugha ya Kiswahili au Kiingereza;
5. ni mwanachama na mgombea nilyependekezwa na chama cha siasa; na
6. katika kipindi cha miaka mitano kabla ya tarehe ya uchaguzi sijawahi kutiwa hatiani na Mahakama yoyote kwa kosa lolote la kukwepa kulipa kodi.

* Naapa/nathibitisha nikiamini kuwa kiapo hiki ni cha kweli kwa kadiri ya ufahamu wangu. Kiapo hiki kimetolewa na (jina kamili la mgombea).....

hapa (mahali) .....leo

tarehe.....mwezi.....mwaka.....

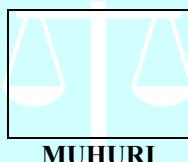
Saini ya mgombea .....

MBELE YANGU

Jina la Hakimu .....

Saini ya Hakimu .....

Tarehe.....

*Futa isiyohitajika.

F. UTHIBITISHO WA MSIMAMIZI WA UCHAGUZI

Mimi .....ambaye ni Msimamizi wa Uchaguzi Jimbo la.....nathibitisha kwamba:-

(i) nimekagua majina yote ya wapiga kura waliomdhamsi mgombea ubunge na nathibitisha kwamba jumla ya wapiga kura .....wameandikishwa katika Daftari la Kudumu la Wapiga Kura katika Jimbo la .....

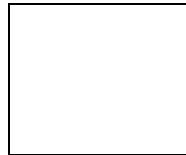
(ii) mgombea *ametimiza/hajatimiza idadi ya wadhamini wanaotakiwa kwa mujibu wa Sheria.

(iii) mgombea ubunge amelipa/hajalipa dhamana ya shilingi..... na kukatiwa risiti Na.....

(iv) nimepokea fomu ya uteuzi tarehe .....mwezi .....mwaka .....saa..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

(v) mgombea *ametimiza/hajatimiza sifa/masharti yote ya kuwa mgombea ubunge kwa mujibu wa Sheria (Ikiwa hajatimiza masharti eleza sifa/masharti ambayo hajatimiza).
.....
.....

.....
Hivyo *nimemteua/sijamteua ..... kuwa mgombea.
Jina la Msimamizi wa Uchaguzi.....
Saini.....
Tarehe..... Saa..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

MUHURI

*Futa isiyohitajika.

FOMU NA. 8C

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
FOMU YA UTEUZI YA WAGOMBEA UDIWANI

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 26(1) na 5 ya Kanuni
za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani , 2025)*

Kata ya ..... Jimbo la ..... *Wilaya/Halmashauri.....

Maelekezo ya ujazaji Fomu

- (1) Fomu hii ijazwe kwa HERUFI KUBWA.
- (2) Ni jina moja tu linaloweza kuandikwa kwa HERUFI KUBWA katika karatasi ya kura. Kwa hiyo jina ambalo mgombea atapenda litumike kwa madhumuni haya ni lazima liandikwe mwanzo na majina mengine yaafuate kwa ukamilifu.
- (3) Majina ya wapiga kura watakaomdhaminii mgombea yaandikwe katika sehemu “D” ya Fomu hii.
- (4) Jina la chama cha siasa liandikwe kwa kirefu au kifupi kama kinavyotambulika na Ofisi ya Msajili wa Vyama vya Siasa.
- (5) Fomu hii ijazwe nakala nne na iwasilishwe pamoja na picha nne za rangi za mgombea zenye ukubwa sawa na picha zinazotumika kwenye pasi ya kusafiria zenye muonekano mweupe kwa nyuma zilizopigwa sio zaidi ya miezi mitatu kabla ya siku ya uteuzi.
- (6) Fomu hii iwasilishwe pamoja na Fomu Na. 10 ya Tamko la Mgombea kuheshimu na kutekeleza Kanuni za Maadili ya Uchaguzi za Mwaka 2025.

A. TAARIFA BINAFSI ZA MGOMBEA UDIWANI

1. Jina kamili la mgombea:
.....
2. Jinsi (ME/KE)
.....
3. Namba ya kadi ya mpiga kura (kama ipo)
.....
4. Namba ya kitambulisho cha taifa (kama ipo)
.....
5. Hali ya ulemavu
.....
6. Tarehe ya kuzaliwa:
.....
7. Mahali ulipozaliwa: Wilaya: .....Mkoa: .....Nchi:
.....
8. Anuani ya makazi: *Kijiji/Mtaa: ..... *Kata.....
*Wilaya/Halmashauri.....
- Namba ya simu: ..... Anuani ya Posta: .....
Barua pepe: .....
9. Kiwango cha elimu:.....
10. Kazi unayofanya kwa sasa:.....

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

---

11. Jina la chama chako cha siasa: .....
12. Je, umewahi kushtakiwa na kuhukumiwa kwa kosa la jinai? *NDIYO/HAPANA
Kama jibu ni ndiyo eleza mambo yafuatayo-

(a) Makosa uliyoshtakiwa
.....
.....
.....

(b) Tarehe na mahali ulipohukumiwa
.....
.....
.....

(c) Adhabu uliyopewa
.....
.....
.....

*Futa isiyohitajika.

B. TAMKO LA MGOMBEA UDIWANI

Mimi
kamili)..... (jina
niliyedhaminiwa kuwa mgombea Udiwani wa Kata ya
....., natamka kwamba niko tayari na ninazo sifa za
kugombea udiwani katika uchaguzi huu na kwamba maelezo niliyoyatoa ni ya kweli kwa
kadiri ya ufahamu wangu.

Saini.....

Mgombea Udiwani

Tarehe.....

C. UTHIBITISHO WA *KATIBU WA MKOA/WILAYA/JIMBO/KATA WA CHAMA CHA SIASA KUMPENDEKEZA MGOMBEA UDIWANI

Nathibitisha kwamba (jina kamili la mgombea udiwani).....

(i) ni mwanachama wa Chama cha .....; na

(ii) amependekezwa na Chama hicho kugombea Udiwani katika Kata ya

.....
Jina kamili: .....

Wadhifa:.....

Anuani ya Posta: .....

Barua pepe:.....

Saini: .....

Tarehe: .....

MUHURI

D. TAMKO LA WADHAMINI WA MGOMBEA UDIWANI

Sisi tuliotia saini zetu katika sehemu hii (D) tukiwa ni wapiga kura tulioandikishwa katika Kata ya.....tunamdhamin (jina kamili la mgombea) .....wa (anuani).....wa Chama cha.....kuwa mgombea udiwani katika Kata ya.....katika uchaguzi wa udiwani ambao uteuzi wa wagombea utafanyika tarehe .....

Na.	Majina ya Wadhamini	Anuani ya *Mtaa/Kijiji	Kata	Namba ya Kadi ya Mpiga Kura	Saini au Alama ya Dole Gumba	Uthibitis ho wa Msimami zi wa Uchaguzi
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						

E. KIAPO CHA MGOMBEA UDIWANI

Mimi.....*naapa/nathibitisha kwamba ninazo sifa za kuwa mgombea udiwani kama ifuatavyo:-

1. ni raia wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania;
2. nimeitimiza umri wa miaka ishirini na moja;
3. sijapoteza sifa za kuwa mgombea udiwani;
4. najua kusoma na kuandika katika lugha ya Kiswahili au Kiingereza;
5. ni mwanachama na mgombea niliyependekezwa na chama cha siasa;
6. ni mkazi wa kawaida wa Halmashauri ya *Jiji/Manispaa/Mji/Wilaya.....;
7. ninakipato halali kinachoniwezesha kuishi.

* Naapa/nathibitisha nikiamini kuwa kiapo hiki ni cha kweli kwa kadiri ya ufahamu wangu.

Kiapo hiki kimetolewa na (jina kamili la mgombea).....

hapa (mahali) .....leo tarehe.....

Saini ya mgombea .....

MBELE YANGU

Jina la Hakimu .....

Saini ya Hakimu .....

Tarehe.....

F. UTHIBITISHO WA MSIMAMIZI WA UCHAGUZI/MSIMAMIZI MSAIDIZI WA UCHAGUZI

Mimi ..... ambaye ni Msimamizi wa Uchaguzi/msimamizi msaidizi wa uchaguzi nathibitisha kwamba:-

(i) nimekagua majina yote ya wapiga kura waliomdhamsi mgombea udiwani na nathibitisha kwamba jumla ya wapiga kura ..... wameandikishwa katika Daftari la Kudumu la Wapiga Kura katika Kata ya.....

(ii) mgombea *ametimiza/hajatimiza idadi ya wadhamini wanaotakiwa kwa mujibu wa Sheria.

(iii) mgombea udiwani amelipa/hajalipa dhamana ya shilingi..... na kukatiwa risiti Na.....

(iv) nimepokea fomu ya uteuzi tarehe ..... mwezi ..... mwaka ..... saa.....

*asubuhi/mchana/aliasiri/jioni/usiku); na

(v) mgombea *ametimiza/hajatimiza sifa/masharti yote ya kuwa mgombea udiwani kwa mujibu wa Sheria (Ikiwa hajatimiza masharti eleza sifa/masharti ambayo hajatimiza).

Hivyo *nimemteua/sijamteua..... kuwa mgombea wa udiwani katika Kata ya.....

Jina la Msimamizi wa Uchaguzi/msimamizi msaidizi wa uchaguzi

Saini..... Tarehe .....

MUHURI

*Futa isiyohitajika.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
FOMU YA UTEUZI WA WAGOMBEA UBUNGE
WANAWAKE WA VITI MAALUMU

(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 61 ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)

Maelekezo ya ujazaji Fomu:

- (1) Fomu hii inapaswa kujazwa kwa HERUFI KUBWA.
- (2) Fomu hii ijawze nakala nne na iwasilishwe pamoja na picha nne za rangi za mgombea zenyenye ukubwa sawa na picha zinazotumika kwenye pasi ya kusafiria zenyenye muonekano mweupe kwa nyuma zilizopigwa sio zaidi ya miezi mitatu.
- (3) Jina la chama cha siasa liandikwe kwa kirefu au kifupi kama kinavyotambulika na Ofisi ya Msajili wa Vyama vya Siasa.

A. TAARIFA BINAFSI ZA MGOMBEA

1. Jina kamili la mgombea: .....
2. Namba ya kadi ya mpiga kura (kama ipo).....
3. Namba ya kitambulisho cha taifa (kama ipo).....
4. Hali ya ulemavu.....
5. Tarehe ya kuzaliwa: .....
6. Mahali ulipozaliwa: Wilaya: .....Mkoa: .....Nchi: .....
7. Anuani ya makazi: *Kijiji/Mtaa:
.....*Kata/Shehia.....
Wilaya/Halmashauri.....Namba ya simu: .....
Anuani ya Posta: .....Barua pepe: .....
8. Kiwango cha elimu:.....
9. Kazi unayofanya kwa sasa:.....
10. Jina la chama chako cha siasa: .....
11. Je, umewahi kushtakiwa na kuhukumiwa kwa kosa la jinai? *NDIYO/HAPANA
Kama jibu ni ndiyo eleza mambo yafuatayo-
(a) Makosa uliyoshtakiwa
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
(b) Tarehe na mahali ulipohukumiwa

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
(c) Adhabu uliyopewa

---

*Futa isiyohitajika.

B. TAMKO LA MGOMBEA UBUNGE

Mimi ..... (jina
kamili). natamka kwamba niko tayari na ninazo sifa za kugombea Ubunge wa Viti Maalumu
vya Wanawake na kwamba maelezo niliyoyatoa ni ya kweli kwa kadiri ya ufahamu
wangu.

Saini .....
Tarehe .....

**C. UTHIBITISHO WA KATIBU MKUU WA CHAMA CHA SIASA
KUMPENDEKEZA MGOMBEA UBUNGE WA VITI MAALUMU VYA
WANAWAKE**

Nathibitisha kwamba (jina kamili la
mgombea). ....

- (i) ni mwanachama wa Chama cha ..... ;
na
(ii) amependekezwa na Chama cha ..... kugombea
nafasi ya Ubunge wa Viti Maalumu vya Wanawake.

Jina kamili: .....

Wadhifa: .....

Anuani ya posta: .....

Barua pepe: .....

Saini: .....

Tarehe: .....

Muhuri: .....

D. KIAPO CHA MGOMBEA

Mimi ..... *naapa/nath
ibitisha kwamba nina sifa za kuwa Mbunge wa Viti Maalumu vya Wanawake kama
ifuatavyo-

1. ni raia wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania;
2. nimetimiza umri wa miaka ishirini na moja;

3. sijapoteza sifa za kuwa mgombea ubunge;
4. najua kusoma na kuandika katika lugha ya Kiswahili au Kiingereza;
5. ni mwanachama na mgombea niliyependekezwa na chama cha siasa; na
6. katika kipindi cha miaka mitano kabla ya tarehe ya uchaguzi sijawahi kutiwa hatiani na Mahakama yoyote kwa kosa lolote la kukwepa kulipa kodi.

*Naapa/nathibitisha nikiamini kuwa kiapo hiki ni cha kweli kwa kadiri ya ufahamu wangu.

Kiapo hiki kimetolewa na (jina kamili la mgombea).....
hapa (mahali) .....leo tarehe.....

Saini ya mgombea .....

MBELE YANGU

Jina la Hakimu .....

Saini ya Hakimu .....

Tarehe.....

MUHURI

*Futa isiyohitajika.

E. UAMUZI WA TUME

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Saini.....

Mkurugenzi wa Uchaguzi

Tarehe .....

MUHURI

TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
FOMU YA UTEUZI WA WAGOMBEA
UDIWANI WANAWAKE WA VITI
MAALUMU

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 61 ya
Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na
Madiwani za Mwaka 2025)*

Maelekezo ya ujazaji Fomu:

- (1) Fomu hii inapaswa kujazwa kwa HERUFI KUBWA.
- (2) Fomu hii ijazwe nakala nne na iwasilishwe pamoja na picha nne za rangi za mgombea zenyenye ukubwa sawa na picha zinazotumika kwenye pasi ya kusafiria zenyenye muonekano mweupe kwa nyuma zilizopigwa sio zaidi ya miezi mitatu.
- (3) Jina la chama cha siasa liandikwe kwa kirefu au kifupi kama kinavyotambulika na Ofisi ya Msajili wa Vyama vya Siasa.

A. TAARIFA BINAFSI ZA MGOMBEA

1. Jina kamili la mgombea:

.....

2. Namba ya kadi ya mpiga kura (kama ipo).....

3. Namba ya kitambulisho cha taifa (kama ipo).....

4. Hali ya ulemavu.....

.....

5. Tarehe ya kuzaliwa:

.....

6. Mahali ulipozaliwa: Wilaya: .....Mkoa: .....Nchi: .....

7. Anuani ya makazi: *Kijiji/Mtaa: .....Kata.....

Halmashauri.....Namba ya simu: .....Anuani ya

Posta: .....Barua pepe: .....

8. Kiwango cha elimu.....

9. Kazi unayofanya kwa sasa .....

10. Jina la chama chako cha siasa.....

11. Je, umewahi kushtakiwa na kuhukumiwa kwa kosa la jinai? *NDIYO/HAPANA

Kama jibu ni ndiyo eleza mambo yafuatayo:

(a) Makosa uliyoshtakiwa

.....

.....

(b) Tarehe na mahali ulipohukumiwa

.....

.....

(c) Adhabu uliyopewa

*Futa isiyohitajika.

B. TAMKO LA MGOMBEA UDIWANI

Mimi (jina
kamili).....
natamka kwamba niko tayari na ninazo sifa za kugombea Udiwani wa Viti Maalumu
vya Wanawake katika Halmashauri ya *Jiji/Manispaa/Mji/Wilaya
ya.....na kwamba maelezo niliyotoa ni ya kweli kwa kadiri ya
ufahamu wangu.

Saini.....
Tarehe .....

*Futa isiyohitajika.

**C. UTHIBITISHO WA KATIBU MKUU WA CHAMA CHA SIASA
KUMPENDEKEZA MGOMBEA UDIWANI WA VITI MAALUMU VYA
WANAWAKE**

Nathibitisha kwamba (jina kamili la
mgombea).
(i) ni mwanachama wa Chama cha ..... ;
na
(ii) amependekezwa na Chama cha..... kugombea
nafasi ya Udiwani wa Viti Maalumu vya Wanawake katika Halmashauri ya
*Jiji/Manispaa/Mji/Wilaya ya.....

Jina kamili: .....

Wadhifa: .....

Anuani ya posta:.....

Barua pepe:.....

Saini:.....

Tarehe:.....

*Futa isiyohitajika.

D. KIAPO CHA MGOMBEA

Mimi (jina kamili la mgombea).....naapa/nathibitisha
kwamba nina sifa za kuwa Diwani wa Viti Maalumu vya Wanawake kama ifuatavyo:

1. ni raia wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania;
2. nimetimiza umri wa miaka ishirini na moja;

3. sijapoteza sifa za kuwa mgombea udiwani;
4. najua kusoma na kuandika katika lugha ya Kiswahili au Kiingereza;
5. ni mwanachama na mgombea niliyependekezwa na chama cha siasa;
6. ni mkazi wa kawaida wa Halmashauri ya *Jiji/Manispaa/Mji/Wilaya ya.....;
7. katika kipindi cha miaka mitano kabla ya tarehe ya uchaguzi sijawahi kutiwa hatiani na Mahakama yoyote kwa kosa lolote la kukwepa kulipa kodi yoyote ya Serikali; na
8. nina kipato halali kinachoniwezesha kuishi.

*Naapa/nathibitisha kuwa kiapo hiki ni cha kweli kwa kadiri ya ufahamu wangu.
Kiapo hiki kimetolewa na (jina kamili la mgombea).....
hapa (mahali) .....leo tarehe.....

Saini ya mgombea .....

MBELE YANGU

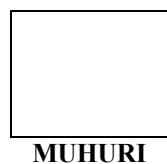
Jina la Hakimu .....
Saini ya Hakimu .....
Tarehe.....

*Futa isiyohitajika.

E. UAMUZI WA TUME

Saini.....
Mkurugenzi wa Uchaguzi
Tarehe .....

FOMU NA. 9A

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
PINGAMIZI DHIDI YA UTEUZI WA
MGOMBEA WA KITI CHA RAIS NA
MAKAMU WA RAIS

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 22(4) ya
Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na
Madiwani za Mwaka 2025)*

Maelekezo ya ujazaji Fomu:

- (1) Fomu hii ijazwe kwa herufi kubwa.
- (2) Weka alama ya vema (V) kwenye sababu za pingamizi zinazohusika.
- (3) Maelezo ya nyongeza kama yapo, kwa ajili ya uthibitisho yaambatishwe katika fomu hii.
- (4) Jina la chama cha siasa liandikwe kwa kirefu au kifupi kama kinavyotambulika na Ofisi ya Msajili wa Vyama vya Siasa.

A. MAELEZO YA MWEKA PINGAMIZI

Mimi ..... ambaye ni Mgomeba wa
kiti cha *Rais/Makamu wa Rais wa Chama cha.....

AU

Mimi ..... Msajili wa
Vyama vya Siasa

AU

Mimi .....
Mwanasheria Mkuu wa Serikali,

ninapingga ..... uteuzi
wa.....
wa Chama cha.....kuwa *Mgomeba wa kiti cha
Rais/Makamu wa Rais kwa sababu zifuatazo:

Sababu za pingamizi	Alama (✓)
(a) Si raia wa kuzaliwa wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania.	
(b) Hajatimiza umri wa miaka arobaini.	
(c) Hana sifa za kuwa *Mgomeba wa kiti cha Rais/ Makamu wa Rais.	
(d) Hana sifa za kuwa Mbunge au Mjumbe wa Baraza la Wawakilishi.	
(e) Si mwanachama wa chama cha siasa kilichosajiliwa kwa mujibu wa Sheria ya Vyama vya Siasa, Sura ya 258.	
(f) Hajadhaminiwa na chama cha siasa kugombea kiti cha *Rais/ Makamu wa Rais.	
(g) Ametiwa hatiani kwa kosa la kukwepa kulipa kodi ndani ya kipindi cha miaka mitano kabla ya tarehe ya uchaguzi.	

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

(h) Hajadhaminiwa na wapiga kura waliojiandikisha katika mikoa kumi ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ikijumuisha angalau mikoa 2 ya Tanzania Zanzibar.	
(i) Hajadhaminiwa na idadi ya wapiga kura inayotakiwa.	
(j) Hajalipa dhamana ya shilingi milioni moja	
(k) Hajaambatisha pitcha kwenye fomu za uteuzi.	
(l) Hajawasilisha kiapo cha mgombea wa kiti cha *Rais/Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano.	
(m) Hajataja gharama na vyanzo vya fedha atakazotumia katika uchaguzi chini ya Sheria ya Gharama za Uchaguzi, Sura ya 278 (pingamizi hili litawekwa na Msajili wa Vyama vya Siasa tu).	
(n) Hajarejesha fomu ya uteuzi kwa mujibu wa masharti yaliyowekwa na Sheria.	
(o) Hajatoa tamko la kuheshimu na kutekeleza Kanuni za Maadili ya Uchaguzi za Mwaka 2025.	
(p) Ametenda vitendo viliviyokatazwa chini ya Sheria ya Gharama za Uchaguzi, Sura 278 (pingamizi hili litawekwa na Msajili wa Vyama vya Siasa tu).	

Saini ya mweka pingamizi.....

Tarehe..... Saa..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni

B. UAMUZI WA TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI

Mimi (jina kamili) ..... ambaye ni *Mwenyekiti/Makamu Mwenyekiti wa Tume Huru ya Taifa ya Uchaguzi baada ya kupata maelezo ya (jina kamili) ..... (mwekewa pingamizi) ambaye uteuzi wake umepingwa na (jina kamili) ..... (mweka pingamizi).

*Nakubali/nakataa pingamizi liliowekwa, kwa sababu zifuatazo:

.....
.....
.....
Uamuzi huu umetolewa leo tarehe ..... mwezi ..... mwaka ..... saa..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku

Saini .....

*Mwenyekiti/Makamu Mwenyekiti

*Futa isiyohitajika.

FOMU NA. 9B

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
PINGAMIZI DHIDI YA UTEUZI WA MGOMBEA
UBUNGE

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 25(4) ya Kanuni za
Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka
2025)*

Maelekezo ya ujazaji Fomu:

- (1) Fomu hii ijazwe kwa herufi kubwa.
- (2) Weka alama ya vema (V) kwenye sababu za pingamizi zinazohusika.
- (3) Maeleo ya nyongeza kama yapo, kwa ajili ya uthibitisho yaambatishwe katika fomu hii.
- (4) Jina la chama cha siasa liandikwe kwa kirefu au kifupi kama kinavyotambulika na Ofisi ya Msajili wa Vyama vyta Siasa.

A. MAELEZO YA MWEKA PINGAMIZI

Mimi ..... ambaye ni Mgomebea
Ubunge wa Chama cha ..... katika
Jimbo la ..... , AU

Mimi ..... Msajili wa
Vyama vyta Siasa;

AU

Mimi .....
Mwanasheria Mkuu wa Serikali,

ninapิงا ..... uteuzi/ugombea
wa .....
wa Chama cha ..... kuwa mgomebea ubunge wa
Jimbo la ..... kwa sababu zifuatazo:

Sababu za pingamizi	Alama (↙)
(a) Si raia wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania.	

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

(b) Hajatimiza umri wa miaka ishirini na moja.	
(c) Hana sifa za kuwa mgombea ubunge.	
(d) Hajui kusoma na kuandika katika lugha ya Kiswahili au Kiingereza.	
(e) Si mwanachama wa chama cha siasa kilichosajiliwa kwa mujibu wa Sheria ya Vyama vya Siasa, Sura ya 258.	
(f) Hajadhaminiwa na chama cha siasa kugombea ubunge.	
(g) Ametiwa hatiani kwa kosa la kukwepa kulipa kodi ndani ya kipindi cha miaka mitano kabla ya tarehe ya uchaguzi.	
(h) Hajadhaminiwa na idadi ya wapiga kura inayotakiwa.	
(i) Hajalipa dhamana ya shilingi elfu hamsini.	
(j) Hajaambatisha pitcha kwenye fomu za uteuzi.	
(k) Hajawasilisha kiapo cha mgombea ubunge.	
(l) Hajataja gharama na vyanzo vya fedha atakazotumia katika uchaguzi chini ya Sheria ya Gharama za Uchaguzi, Sura ya 278 (pingamizi hili litawekwa na Msajili wa Vyama vya Siasa tu).	
(m) Hajatoa tamko la kuheshimu na kutekeleza Kanuni za Maadili ya Uchaguzi za Mwaka 2025.	
(n) Hajarejesha fomu ya uteuzi kwa mujibu wa masharti yaliyowekwa na Sheria.	
(o) Ametenda vitendo vilivyokatazwa chini ya Sheria ya Gharama za Uchaguzi, Sura ya 278 (pingamizi hili litawekwa na Msajili wa Vyama vya Siasa tu).	
(p) Hajadhaminiwa na wapiga kura walioandikishwa katika jimbo analogombea.	

Saini ya mweka pingamizi.....

Tarehe..... saa..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku

B. UAMUZI WA MSIMAMIZI WA UCHAGUZI

Mimi (jina kamili) ..... ambaye ni Msimamizi ..... wa Uchaguzi ..... Jimbo ..... la ..... baada ya kupata maelezo ya (jina kamili) ..... (mwekewa pingamizi) ambaye uteuzi wake umepingwa na (jina kamili) ..... (mweka pingamizi).

*Nakubali/nakataa pingamizi lililowekwa, kwa sababu zifuatazo:

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

Uamuzi huu umetolewa leo tarehe ..... mwezi .....
mwaka ..... saa..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

Saini .....
Msimamizi wa Uchaguzi

MUHURI

*Futa isiyohitajika.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI

PINGAMIZI DHIDI YA UTEUZI WA
MGOMBEA UDIWANI

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 28(4) ya
Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na
Madiwani za Mwaka 2025)*

Maelekezo ya ujazaji Fomu:

- (1) Fomu hii ijazwe kwa herufi kubwa.
- (2) Weka alama ya vema (V) kwenye sababu za pingamizi zinazohusika.
- (3) Maeleo ya nyongeza kama yapo, kwa ajili ya uthibitisho yaambatishwe katika fomu hii.
- (4) Jina la chama cha siasa liandikwe kwa kirefu au kifupi kama kinavyotambulika na Ofisi ya Msajili wa Vyama vy'a Siasa.

A. MAELEZO YA MWEKA PINGAMIZI

Mimi ..... ambaye ni mgombea
udiwani wa Chama cha ..... katika Kata ya

Mimi ..... Msajili wa
Vyama vy'a Siasa

Mimi .....
Mwanasheria Mkuu wa Serikali,

ninapinga ..... uteuzi/ugombea
wa .....
wa Chama cha ..... kuwa Mgomea Udiwani wa
Kata ya ..... kwa sababu zifuatazo:

Sababu za pingamizi	Alama (✓)
(a) Si raia wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania.	
(b) Hajatimiza umri wa miaka 21.	
(c) Hana sifa za kuwa Mgomea Udiwani.	
(d) Hajui kusoma na kuandika katika lugha ya Kiswahili au Kiingereza.	
(e) Si mwanachama wa chama cha siasa kilichosajiliwa kwa mujibu wa Sheria ya Vyama vy'a Siasa, Sura ya 258.	
(f) Si mkazi wa kawaida ndani ya eneo la mamlaka ya serikali za mitaa.	

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani

Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

(g) Ametiwa hatiani kwa kosa la kukwepa kulipa kodi ndani ya kipindi cha miaka mitano kabla ya tarehe ya uchaguzi.	
(h) Hajadhaminiwa na wapiga kura walioandikishwa katika kata anayogombea.	
(i) Hajalipa dhamana ya shilingi elfu tano (5,000/=).	
(j) Hajaambatisha picha kwenye fomu za uteuzi.	
(k) Hajawasilisha kiapo cha mgombea udiwani.	
(l) Hajadhaminiwa na chama cha siasa kugombea udiwani.	
(m) Hajataja gharama na vyanzo vya fedha atakazotumia katika uchaguzi chini ya Sheria ya Gharama za Uchaguzi, Sura ya 278 (pingamizi hili litawekwa na Msajili wa Vyama vya Siasa tu).	
(n) Hajatoa tamko la kuheshimu na kutekeleza Kanuni za Maadili ya Uchaguzi za Mwaka 2025.	
(o) Hajarejesha fomu ya uteuzi kwa mujibu wa masharti yaliyowekwa na Sheria.	
(p) Ametenda vitendo vilivyokatazwa chini ya Sheria ya Gharama za Uchaguzi, Sura ya 278. (Pingamizi hili litawekwa na Msajili wa Vyama vya Siasa tu).	
(q) Hajadhaminiwa na idadi ya wapiga kura inayotakiwa.	

Saini ya mweka pingamizi.....

Tarehe..... saa..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

B. UAMUZI WA MSIMAMIZI MSAIDIZI WA UCHAGUZI

Mimi (jina kamili) .....
 ambaye ni Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi wa Kata ya ..... baada ya kupata maeleo ya (jina kamili) ..... (mwekewa pingamizi)
 ambaye uteuzi wake umepingwa na (jina kamili) ..... (mweka pingamizi).

*Nakubali/nakataa pingamizi lililowekwa, kwa sababu zifuatazo-

.....
 Uamuza huu umetolewa leo tarehe ..... mwezi .....
 mwaka ..... saa..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

Saini .....

Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi

MUHURI

C. UAMUZI WA MSIMAMIZI WA UCHAGUZI

Mimi ..... Msimamizi wa
Uchaguzi wa Jimbo la..... *nakubali/nakataa uamuza wa
msimamizi msaidizi wa uchaguzi kwa sababu zifuatazo:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Uamuza huu umetolewa leo tarehe ..... mwezi .....
mwaka ..... saa ..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

Saini .....

Msimamizi wa Uchaguzi

*Futa isiyohitajika.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
TAMKO LA MGOMBEA KUHESHIMU NA
KUTEKELEZA KANUNI ZA MAADILI YA
UCHAGUZI ZA MWAKA 2025

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 20(2), 23(2), 26(2) na 31(1) za Kanuni za Uchaguzi
wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)*

Maelekezo ya ujazaji Fomu:

1. Fomu hii ijazwe mbele ya Mkurugenzi wa Uchaguzi, Msimamizi wa Uchaguzi au Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi siku ya uteuzi.
2. Jina la chama cha siasa liandikwe kwa kirefu au kifupi kama kinavyotambulika na Ofisi ya Msajili wa Vyama vya Siasa.

Mimi ..... niliyependekezwa kuwa-

- a) *Mgombea wa kiti cha Rais/ Makamu wa Rais
- b) Mgombea Ubunge katika Jimbo la..... *Wilaya/Halmashauri ya.....
- c) Mgombea Udiwani katika Kata ya..... Halmashauri ya.....
Niliyependekezwa na chama cha..... kilichosajiliwa kwa mujibu wa Sheria ya Vyama vya Siasa, Sura ya 258.

Natamka kwamba nitaheshimu na kutekeleza Kanuni za Maadili ya Uchaguzi za Mwaka 2025, katika kipindi chote cha kampeni na siku ya uchaguzi.

Natoa Tamko hili nikiamini kuwa yote niliyoeleza hapo juu ni kweli kwa kadiri ya ufahamu wangu.

Saini ya mtoa tamko ..... tarehe ..... mwezi .....
..... mwaka ..... saa.....
*asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

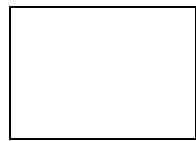
Tamko hili limetolewa mbele yangu hapa
(mahali)..... tarehe .....
mwezi ..... mwaka ..... saa.....
*asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.
Jina .....

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

Saini.....

*Mkurugenzi wa Uchaguzi/Msimamizi wa Uchaguzi/Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi

MUHURI

*Futa isiyohitajika.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
MKATABA WA AJIRA YA MUDA

(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 11(2)(c) za Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)

Mkataba huu umefanyika leo tarehe

.....Mwezi.....Mwaka.....
.....KATI YA

Msimamizi wa Uchaguzi wa Jimbo la **MKUU**.....(ambaye kwa madhumuni ya mkataba huu atajulikana kama “MWAJIRI”) kwa upande mmoja
NA

Ndugu..... wa S.L.P
.....*Kijiji/Mtaa..... wa..... Kata..... ya

..... Wilaya ya ..... (ambaye katika mkataba
huu atajulikana kama “MWAJIRIWA”) kwa upande wa pili.

KWA KUWA Tume Huru ya Taifa ya Uchaguzi imepewa jukumu la kikatiba la kusimamia
na kuratibu uchaguzi;

KWA KUWA msimamizi wa uchaguzi amepewa jukumu la kisheria la kusimamia
Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani katika hal mashauri anayoiongoza; na

KWA KUWA msimamizi wa uchaguzi amepewa jukumu la kuajiri watendaji wa uchaguzi
wa muda ambao ni wasimamizi wa vituo, wasimamizi wasaidizi wa vituo vya kupigia
kura, makarani waongozaji na walinzi wa vituo.

HIVYO, MKATABA UNASHUHUDIA MAKUBALIANO YAFUATAYO:

1. Kwamba, mwajiri amekubali kumwajiri mwajiriwa na mwajiriwa amekubali
kuajiriwa ..... katika ..... nafasi ..... ya
..... kuanzia
tarehe.....mwezi.....mwaka..... hadi
tarehe.....mwezi.....mwaka.....kwa malipo
ya shilingi..... kwa siku.
2. Kwamba, mwajiri atamlipa mwajiriwa fedha zake kwa awamu kwa kadiri
atakavyoona inafaa.
3. Kwamba mwajiri atamlipa mwajiriwa awamu ya mwisho ya fedha zake
zilizobaki bila vikwazo vyovyyote siku atakaporudisha vifaa vyote alivyopewa na
mwajiri vikiwa katika hali nzuri.
4. Kwamba, mwajiri hatamlipa mwajiriwa malipo kwa siku ambazo atashindwa
kufika kwenye kituo cha kazi kutekeleza majukumu yake.
5. Kwamba mwajiri ataandaa mafunzo kuhusu namna mwajiriwa atakavyotekeliza
majukumu yake.

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani

Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

6. Kwamba, katika mafunzo hayo mwajiri atamlipa mwajiriwa shilingi..... kwa kila siku atakayohudhuria mafunzo nje ya siku za mkataba.
7. Kwamba, mwajiri anaweza kusitisha mkataba ikiwa mwajiriwa atakiuka masharti ya mkataba wa ajira.
8. Kwamba, mwajiriwa atawajibika kutunza vifaa vyote alivyokabidhiwa na mwajiri katika hali ya unadhifu na usalama na kuvikabidhi kwa mwajiri mahali na siku kwa kadiri itakavyoelekezwa na mwajiri.
9. Kwamba, mwajiri au mwakilishi wake atakuwa na haki ya kukagua vifaa vya uchaguzi wakati wowote atakapoona inafaa kufanya hivyo katika kipindi chote cha mkataba.
10. Kwamba, mwajiriwa akiharibu kwa makusudi au kwa uzembe vifaa vya uchaguzi alivyokabidhiwa, atawajibika kufidia hasara aliyoisababisha.
11. Kwamba, katika utekelezaji wa majukumu yake mwajiriwa anapaswa kuonesha nidhamu na uadilifu kwa mwajiri wake muda wote wa ajira.
12. Kwamba, mwajiriwa hataruhusiwa kufanya mgomo katika kipindi chote cha ajira na ikiwa atafanya atawajibika kufidia hasara yoyote aliyoisababisha.
13. Kwamba, mwajiri au mwajiriwa anaweza kusitisha mkataba huu kwa kutoa notisi ya saa 48 ikiwa masharti ya mkataba yatakiukwa.
14. Kwamba, mwajiri anaweza kuongeza muda wa mkataba huu kadiri atakavyoona inafaa.

Mkataba huu umesainiwa na pande zote mbili leo
tarehe.....mwezi.....mwaka.....

Jina la Mwajiri .....
Wadhifa .....
Saini .....

Jina la Mwajiriwa .....
Wadhifa .....
Saini: .....

*Futa isiyohitajika.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
RUFAA DHIDI YA UTEUZI WA MGOMBEA
UBUNGE/UDIWANI

(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 29(2) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)

Maelekezo ya ujazaji Fomu:

Jina la chama cha siasa liandikwe kwa kirefu au kifupi kama kinavyotambulika na Ofisi ya Msajili wa Vyama vyta Siasa.

Kwa Tume Huru ya Taifa ya Uchaguzi

K.K. Msimamizi wa Uchaguzi

Jimbo la.....*Wilaya/Halmashauri ya.....

A. TAARIFA ZA MRUFANI

Jina la mrufani: .....

*Jimbo/kata aliyoomba kuteuliwa kuwa mgombea: .....

Chama chake cha siasa: .....

(Msimamizi wa uchaguzi awasilishe fomu hii, fomu ya pingamizi pamoja na viambatisho husika)

B. TAARIFA ZA MRUFANIWA

Jina la mrufaniwa: .....

*Jimbo/kata aliyoomba kuteuliwa kuwa mgombea: .....

Chama chake cha siasa: .....

C. MAELEZO YA RUFAA

i. Nawasilisha rufaa kwa Tume kuwa sikuridhika na uamuza wa msimamizi wa uchaguzi kuhusu pingamizi dhidi ya uteuzi wangu.

AU

ii. Kutokana na pingamizi nililoweka, sijaridhika na uamuza wa msimamizi wa uchaguzi .....wa .....chama .....kumteua .....cha.....kuwa mgombea *ubunge wa .....jimbo/udiwani .....wa .....kata.....

*Futa isiyohitajika

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

Sababu za kukata rufaa ni kama ifuatavyo-

.....
.....
.....
.....

Angalizo: *Ikiwa nafasi iliyotolewa haitoshi, tumia na ambatisha karatasi ya ziada)*

Saini ya Mrufani .....
Tarehe..... mwezi ..... mwaka .....
saa..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

D. MUDA WA KUWASILISHWA RUFAA

Rufaa hii imepokelewa leo tarehe ..... mwezi .....
mwaka ..... saa..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.
Jina:.....

Msimamizi wa uchaguzi

Saini:.....

E. UAMUZI WA TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI

Rufaa *imekubaliwa/imekataliwa kwa sababu zifuatazo:

.....
.....
.....
.....

Jina la Mkurugenzi wa Uchaguzi.....

Saini: .....

Tarehe: .....

MUHURI

*Futa isiyohitajika.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
HESABU YA KARATASI ZA KURA

(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 43(1) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)

A. Uchaguzi wa Rais

Jimbo la uchaguzi la .....
Kata ya.....
Kituo cha kupigia kura cha.....
Tarehe ya uchaguzi ..... Namba ya sanduku la kura.....

IJAWE KABLA YA UPIGAJI KURA KUANZA		IJAWE BAADA YA KUFUNGA KITUO CHA KUPIGIA KURA			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
(a) Na..... hadi Na.....					
(b) Na..... hadi Na.....					
(c) Na..... hadi Na.....					
(d) Na..... hadi					

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

	Na.....				
(e)	Na..... hadi Na.....				
(f)	Na..... hadi Na.....				
(g)	Na..... hadi Na.....				
(h)	Na..... hadi Na.....				
(i)	Na..... hadi Na.....				
(j)	Na..... hadi Na.....				
JUMLA					

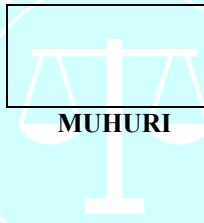
Nathibitisha kuwa hii ni hesabu sahihi ya karatasi za kura nilizopewa.

Jina la Msimamizi wa

Kituo:.....

Saini:.....

Tarehe:.....

B. Uchaguzi wa Wabunge

Jimbo la Uchaguzi la .....

Kata ya.....

Kituo cha kupigia kura cha.....

Tarehe ya uchaguzi .....Namba ya sanduku la kura.....

IJAZWE KABLA YA UPIGAJI KURA KUANZA		IJAZWE BAADA YA KUFUNGA KITUO CHA KUPIGIA KURA			
Karatasi za kura zilizopokelewa (Jaza Namba za karatasi za kura)	Jumla	Idadi ya karatas i za kura zilizotu mika tofauti na karatas i za kura	Idadi ya karatasi za kura zilizoharibik a	Idadi ya karatasi za kura ambazo hazijatumini ka	Jumla ya safu Na. 3 hadi 5. (jumla hii ilingane na safu Na. 2)

		zilizoha ribika			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Na..... hadi Na.....					
Na..... hadi Na.....					
Na..... hadi Na.....					
Na..... hadi Na.....					
Na..... hadi Na.....					
Na..... hadi Na.....					
Na..... hadi Na.....					
Na..... hadi Na.....					
JUMLA					

Nathibitisha kuwa hii ni hesabu sahihi ya karatasi za kura nilizopewa.

Jina la Msimamizi wa

Kituo:.....

Saini:.....

Tarehe:.....

MUHURI

C. Uchaguzi wa Madiwani

Kata ya .....
 Kituo cha kupigia kura cha.....
 Tarehe ya uchaguzi .....Namba ya sanduku la
 kura.....

IJAZWE KABLA YA UPIGAJI KURA KUANZA		IJAZWE BAADA YA KUFUNGA KITUO CHA KUPIGIA KURA				
Juml a	Idadi ya karat asi za kura zilizot umik a tofaut i na karat asi za kura zilizo haribi ka	Idadi ya karatasi za kura zilizohari bika	Idadi ya karatasi za kura ambazo hazijatum ika	Jumla ya safu Na. 3 hadi 5. (jumla hii ilingane na safu Na. 2)		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	
(a) Na..... hadi Na.....						
(b) Na..... hadi Na.....						
(c) Na..... hadi Na.....						
(d) Na..... hadi Na.....						
(e) Na..... hadi Na.....						
(f) Na..... hadi Na.....						
(g) Na..... hadi Na.....						
(h) Na..... hadi Na.....						
(i) Na..... hadi Na.....						
(j) Na..... hadi Na.....						
JUMLA						

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

Nathibitisha kuwa hii ni hesabu sahihi ya karatasi za kura nilizopewa.

Jina la Msimamizi wa

Kituo:.....

Saini:.....

Tarehe:.....

MUHURI

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
KURIDHIKA AU KUTORIDHIKA KWA WAKALA
WA UPIGAJI KURA KABLA YA KUANZA UPIGAJI
KURA NA BAADA YA UPIGAJI KURA

(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 44 ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)

Maelekezo ya ujazaji Fomu:

1. Wakala atajaza fomu moja.
2. Jina la chama cha siasa liandikwe kwa kirefu au kifupi kama kinavyotambulika na Ofisi ya Msajili wa Vyama vyta Siasa.

*Wilaya/Halmashauri:

..... Jimbo: .....

..... *Kata/Shehia: .....

Kituo cha kupigia kura: .....

Namba ya kituo cha kupigia kura: .....

Jina la wakala wa upigaji kura: .....

Jina la chama cha siasa: .....

**A. KURIDHIKA AU KUTORIDHIKA KWA WAKALA WA UPIGAJI KURA
KABLA YA
KUANZA KWA UPIGAJI KURA**

(a) Nathibitisha kwamba nimeridhika na maandalizi ya upigaji kura katika kituo hiki.

(b) Sijaridhika na maandalizi ya upigaji kura katika kituo hiki kwa sababu zifuatazo:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Jina.....

Wakala wa upigaji kura

Saini .....

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

Tarehe..... mwezi ..... mwaka .....

saa..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

(c) Taarifa kuhusu malalamiko yalivyoshughulikiwa na msimamizi wa kituo cha kupigia kura.

.....
.....
.....
.....
.....

Angalizo: *Ikiwa nafasi iliyotolewa haitoshi, tumia na ambatisha karatasi ya ziada*

Jina .....

*Msimamizi wa kituo/ msimamizi msaidizi wa kituo cha kupigia kura

Saini.....
Tarehe .....

*Futa isiyohitajika.

**B. KURIDHIKA AU KUTORIDHIKA KWA WAKALA WA UPIGAJI KURA
BAADA YA KUKAMILIKA KWA UPIGAJI KURA KITUONI**

(a) Nathibitisha kwamba nimeridhika na mwenendo wa upigaji kura katika kituo hiki.

AU

(b) Sijaridhika na mwenendo wa upigaji kura katika kituo hiki kwa sababu zifuatazo:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Jina .....

Wakala wa upigaji kura

Saini ya.....

Tarehe..... mwezi ..... mwaka .....

saa..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

- (c) Taarifa kuhusu malalamiko yalivyoshughulikiwa na msimamizi wa kituo cha kupigia kura.
- .....
.....
.....
.....
.....

Angalizo: *Ikiwa nafasi iliyotolewa haitoshi, tumia na ambatisha karatasi ya ziada)*

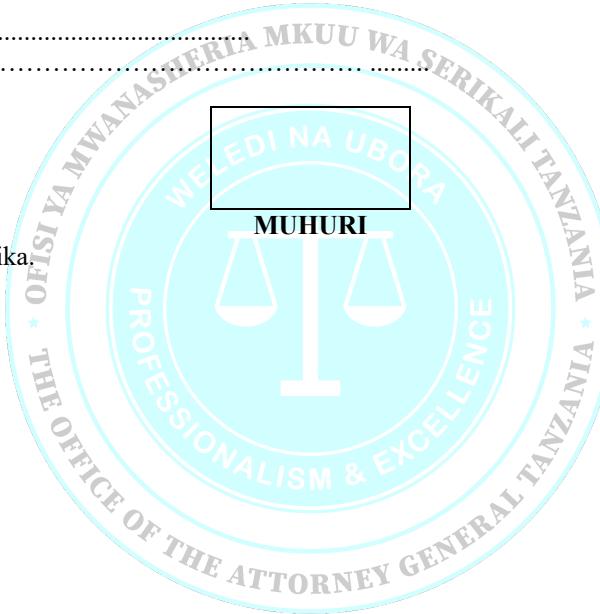
Jina

.....*Msimamizi wa kituo/ msimamizi msaidizi wa kituo cha kupigia kura

Saini.....

Tarehe .....

*Futa isiyohitajika,

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
MALALAMIKO YA MPIGA KURA KUHUSU
MWENENDO WA UPIGAJI KURA KATIKA
KITUO CHA KUPIGIA KURA

(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 45 ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)

Halmashauri:

Jimbo:.....

*Kata/Shehia:.....

Kituo
kura:..... kupigia

Namba ya kituo cha kupigia kura:..... kura:

Jina la mpiga kura:.....

Namba ya kadi ya mpiga kura :.....
Anuani ya makazi ya mpiga kura; *Kijiji/Mtaa:

Namba ya simu:.....

Malalamiko:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Angalizo: *Ikiwa nafasi iliyotolewa haitoshi, tumia na ambatisha karatasi ya ziada*

Saini ya mlalamikaji/alama ya dole gumba:

.....

Tarehe .....

Taarifa kuhusu namna malalamiko yalivyoshughulikiwa na msimamizi wa kituo cha kupigia kura

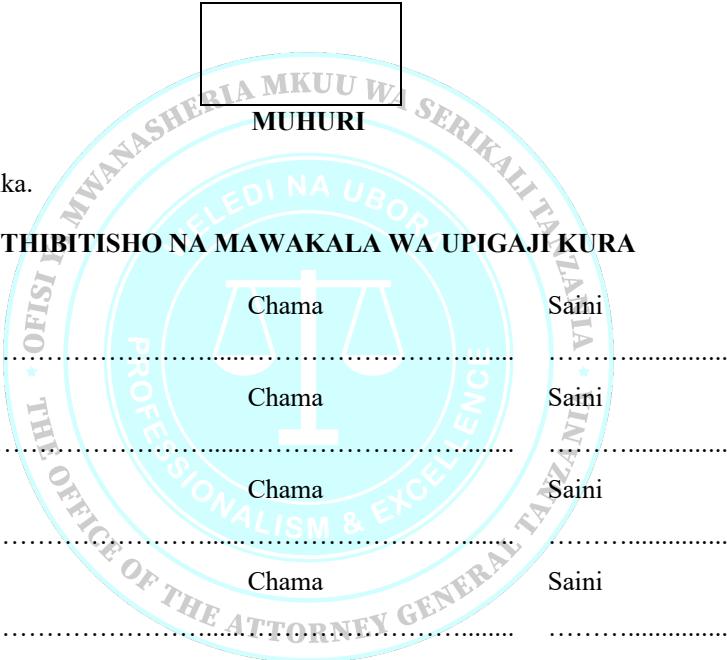
Angalizo: *Ikiwa nafasi iliyotolewa haitoshi, tumia na ambatisha karatasi ya ziada*

Jina .....

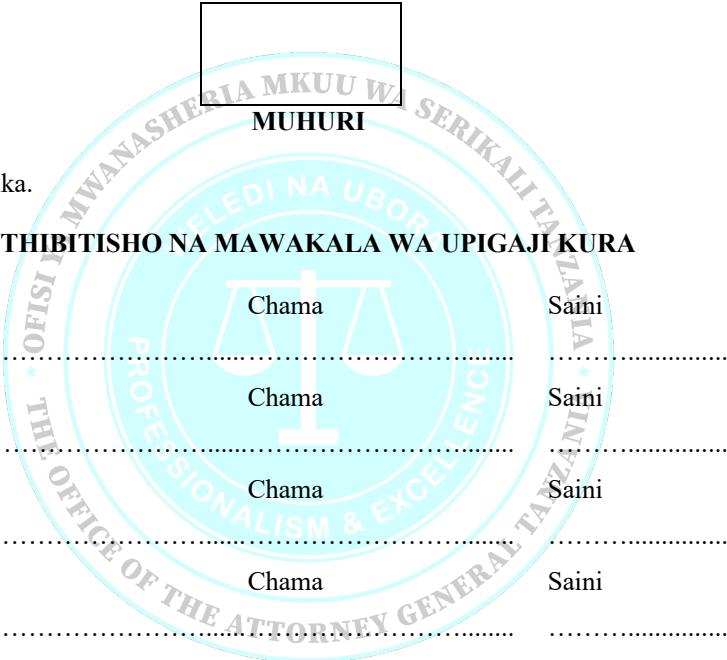
*Msimamizi wa kituo/ msimamizi msaidizi wa kituo cha kupigia kura

Saini.....

Tarehe.....

1.	Jina	Chama	Saini
.....	.....	.....	.....
2.	Jina	Chama	Saini
.....	.....	.....	.....
3.	Jina	Chama	Saini
.....	.....	.....	.....
4.	Jina	Chama	Saini
.....	.....	.....	.....
5.	Jina	Chama	Saini
.....	.....	.....	.....
6.	Jina	Chama	Saini
.....	.....	.....	.....
7.	Jina	Chama	Saini
.....	.....	.....	.....
8.	Jina	Chama	Saini

1.	Jina	Chama	Saini
.....	.....	.....	.....
2.	Jina	Chama	Saini
.....	.....	.....	.....
3.	Jina	Chama	Saini
.....	.....	.....	.....
4.	Jina	Chama	Saini
.....	.....	.....	.....
5.	Jina	Chama	Saini
.....	.....	.....	.....
6.	Jina	Chama	Saini
.....	.....	.....	.....
7.	Jina	Chama	Saini
.....	.....	.....	.....
8.	Jina	Chama	Saini

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

9.	Jina	Chama	Saini
10.	Jina	Chama	Saini
11.	Jina	Chama	Saini
12.	Jina	Chama	Saini
13.	Jina	Chama	Saini
14.	Jina	Chama	Saini
15.	Jina	Chama	Saini
16.	Jina	Chama	Saini
17.	Jina	Chama	Saini
18.	Jina	Chama	Saini
19.	Jina	Chama	Saini

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
KURIDHIKA AU KUTORIDHIKA KWA MGOMBEA AU WAKALA KATIKA
HATUA YA KUHESABU KURA
(Imetengenezwa chini kanuni ya 51 ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na
Madiwani za Mwaka 2025)

Maelekezo ya ujazaji Fomu:

1. Mgombea au wakala atajaza Fomu moja.
2. Jina la chama cha siasa liandikwe kwa kirefu au kifupi kama kinavyotambulika na Ofisi ya Msajili wa Vyama vya Siasa.

*Wilaya/Halmashauri:

..... Jimbo: .....

..... Kata/Shehia: .....

..... Jina la Kituo cha kupigia kura: .....

..... Namba ya kituo cha kupigia kura: .....

..... Jina la mgombea/wakala wa kuhesabu kura: .....

..... Jina la chama cha siasa: .....

A. KUKAGUA SANDUKU/ MASANDUKU YA KURA

- i. Nathibitisha kwamba sanduku/masanduku ya kura (idadi) .....
*limekaguliwa/yamekaguliwa mbele yangu na sina malalamiko yoyote.
AU
- ii. Nathibitisha kwamba sanduku/masanduku ya kura (idadi) .....
*limekaguliwa/yamekaguliwa mbele yangu na
nina malalamiko yafuatayo:
.....
.....
.....
.....

Jina .....

*Mgombea/wakala wa kuhesabu kura

Saini.....

Tarehe.....saa.....

*asubuhi/mchana/aliasiri/jioni/usiku.

- iii. Taarifa kuhusu malalamiko yalivyoshughulikiwa na msimamizi wa kituo
cha kupigia kura

Jina .....

*Msimamizi wa kituo/ msimamizi msaidizi wa kituo cha kupigia kura

Saini.....

Tarehe ..... saa.....

*asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

**B. KUTHIBITISHA IDADI YA KARATASI ZA KURA ZILIZOMO NDANI YA
KILA SANDUKU**

- i. Nathibitisha kwamba karatasi za kura zilizokuwemo kwenye sanduku/masanduku yaliyotajwa katika Sehemu “A” zilihesabiwa na *msimamiziwa kituo/wasimamizi wasaidizi wa kituo na idadi ya karatasi zilizokuwemo katika kila sanduku/masanduku imeandikwa na sina malalamiko.
AU
- ii. Nina malalamiko yafuatayo kuhusu hatua ya kuhesabu karatasi za kura zilizokuwemo katika kila sanduku/masanduku:

Jina .....

*Mgombea/wakala wa kuhesabu kura

Saini.....

Tarehe ..... saa.....

*asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

- iii. Taarifa kuhusu malalamiko yalivyo shughulikiwa na msimamizi wa kituo cha kupigia kura

Jina .....

*Msimamizi wa kituo/ msimamizi msaidizi wa kituo cha kupigia kura

Saini.....

Tarehe ..... saa.....

*asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

*Futa isiyohitajika.

C. KUHESABU KURA ALIZOPATA KILA MGOMBEA

i. Nathibitisha kwamba, nimeridhika na sina malalamiko yoyote.

AU

ii. Sijaridhika na namna kura zilivyohesabiwa na nina malalamiko yafuatayo:

.....
.....
.....
.....
.....

Jina .....

*Mgombea/wakala wa kuhesabu kura

Saini.....

Tarehe ..... saa.....

*asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

iii. Taarifa kuhusu malalamiko yalivyoshughulikiwa na msimamizi wa kituo

.....
.....
.....
.....
.....

Jina .....

*Msimamizi wa kituo/ msimamizi msaidizi wa kituo cha kupigia kura

Saini.....

Tarehe ..... saa.....

*asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

Angalizo: *Ikiwa nafasi iliyotolewa haitoshi, tumia na ambatisha karatasi ya ziada*

MUHURI

*Futa isiyohitajika.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
TAMKO LA MPIGA KURA

(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 52(3)(c) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)

Maelekezo ya ujazaji Fomu:

Mtu anayetaka kupiga kura anaweza kutakiwa kutia saini katika mojawapo ya matamko haya au yote mawili kama msimamizi wa kituo cha kupigia kura atakavyoona inafaa. Ikiwa tamko moja ndilo linalotakiwa basi lile lisilotakiwa kutumika lifutwe na msimamizi wa kituo cha kupigia kura.

Mimi (jina kamili) .....
wa (Anuani) .....

Natamka kwamba-

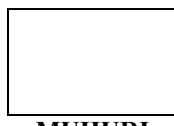
- (a) mimi ndiye mwenye jina.....linaloonekana kwenye
kadi ya mpiga kura Namba.....katika Daftari la Kudumu la
Wapiga Kura la *Kata/Shehia .....iliyopo
katika Jimbo la .....na kwa kadiri
ninavyofahamu uandikishwaji wangu katika *Kata/Shehia
.....haukufutwa; AU
- (b) bado sijapiga kura katika kituo hiki au kituo kingine cha kupigia kura kwa ajili ya
uchaguzi wa *Rais/Wabunge na Madiwani.

*Saini/alama ya dole gumba .....

Tamko limetolewa mbele yangu leo:

Jina .....
*Msimamizi wa Kituo/ Msimamizi Msaidizi wa Kituo cha Kupigia Kura

Saini.....
Tarehe .....saa.....
*asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

MUHURI

*Futa isiyohitajika.

FOMU NA. 18

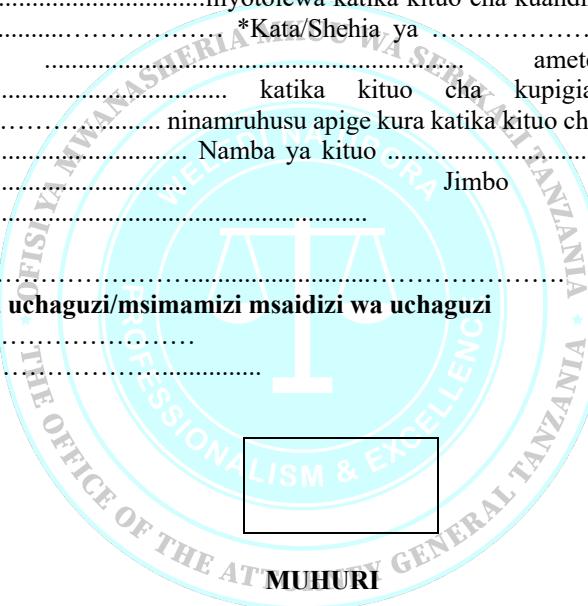

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
KIBALI CHA MTENDAJI WA UCHAGUZI NA
WAKALA WA UPIGAJI KURA KUPIGA KURA
KATIKA KITUO TOFAUTI NA ALICHOJIANDIKISHA**

(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 48(2) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)

(Jina kamili) ..... mwenye kadi ya kupigia kura
Namba.....iliyotolewa katika kituo cha kuandikisha wapiga kura
cha .....*Kata/Shehia ya .....
Jimbo la ..... ameteuliwa kuwa
.....katika kituo cha kupigia kura Namba
.....ninamruhusi apige kura katika kituo cha kupigia kura cha
.....Namba ya kituo ..... *Kata/Shehia ya
..... Jimbo la
.....
Jina .....
*Msimamizi wa uchaguzi/msimamizi msaidizi wa uchaguzi
Saini.....
Tarehe.....

*Futa isiyohitajika.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI

**KIBALI CHA MGOMBEA KUPIGA KURA
KITUO TOFAUTI NA ALICHOJIANDIKISHA**

(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 48(3) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)

(Jina kamili) ..... mwenye kadi ya kupigia kura Namba ..... iliyotolewa katika kituo cha kuandikisha wapiga kura cha..... *Kata/Shehia ya..... Jimbo la..... ni *mgombea wa kiti cha Rais/Makamu wa Rais/ubunge katika jimbo/udiwani katika kata ya..... ninamruhusu apige kura katika kituo cha kupigia kura cha..... namba ya kituo.....kata/shehia ya..... Jimbo la.....

Jina .....
*Msimamizi wa uchaguzi/msimamizi msaidizi wa uchaguzi
Saini.....
Tarehe.....

MUHURI

*Futa isiyohitajika.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
TAARIFA YA MSIMAMIZI WA KITUO CHA
KUPIGIA KURA

(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 52(3) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)

Jina la kituo: .....

Namba ya kituo:.....

*Kata/Shehia:.....

Jimbo:.....

*Wilaya/Halmashauri: .....

1. Nakutaarifu kwamba-
  - A. *Kuna malalamiko yaliyotolewa na ninaambatisha Fomu Na.14, 15 na 16 za kituo hiki na namna yalivyoshughulikiwa.
  - B. *Hakuna malalamiko yoyote yaliyotolewa katika kituo hiki na ninaambatisha Fomu Na.14, 15 na 16.
  - C. Ninarejesha fomu ambazo hazikutumika na kwa idadi kama ifuatavyo: Fomu Na.14 (idadi).....Fomu Na.15 (idadi).....Fomu Na.16 (idadi).....
2. Nawasilisha kwako bahasha zenyе vifaa vifuatavyo:
  - (a) Hesabu ya karatasi za kura (Bahasha Na. 1)
  - (b) Vibutu vya karatasi za kura zilizotumika (Bahasha Na. 2A, 2B na 2C)
  - (c) Karatasi za kura ambazo hazikutumika na zilizoharibika (Bahasha Na.3A, 3B na 3C)
  - (d) Daftari la Kudumu la Wapiga kura na vibali vya watendaji wa uchaguzi, mawakala wa upigaji kura na wagombea kupiga kura katika vituo ambavyo hawakujandikisha, orodha ya wapiga kura walioruhusiwa kupiga kura katika kituo cha kupigia kura tofauti na kituo walichojiandikisha (Bahasha Na.4)

Jina .....

*Msimamizi wa kituo/msimamizi msaidizi wa kituo

Saini.....

Tarehe ..... saa.....

*asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

MUHURI

*Futa isiyohitajika.

UTHIBITISHO WA MAWAKALA WA UPIGAJI KURA

1.	Jina	Chama.....	Saini .....
2.	Jina	Chama.....	Saini .....
3.	Jina	Chama.....	Saini .....
4.	Jina	Chama.....	Saini .....
5.	Jina	Chama.....	Saini .....
6.	Jina	Chama.....	Saini .....
7.	Jina	Chama.....	Saini .....
8.	Jina	Chama.....	Saini .....
9.	Jina	Chama.....	Saini .....
10.	Jina	Chama.....	Saini .....
11.	Jina	Chama.....	Saini .....
12.	Jina	Chama.....	Saini .....
13.	Jina	Chama.....	Saini .....
14.	Jina	Chama.....	Saini .....
15.	Jina	Chama.....	Saini .....
16.	Jina	Chama.....	Saini .....
17.	Jina	Chama.....	Saini .....
18.	Jina	Chama.....	Saini .....
19.	Jina	Chama.....	Saini .....
20.	Jina	Chama.....	Saini .....
21.	Jina	Chama.....	Saini .....
22.	Jina	Chama.....	Saini .....

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
 TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
 MATOKEO YA UCHAGUZI WA RAIS KATIKA
 KITUO CHA KUPIGIA KURA**

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 52(1) na 54(1) za Kanuni za Uchaguzi wa Rais,
 Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)*

SEHEMU A

Jina la kituo cha kupigia kura.....	Namba ya kituo cha kupigia kura				
*Kata/Shehia.....					
Jimbo ..... *Wilaya/Halmashauri ..... Mkoa					

Na.	Jina la Mgombea	Jinsi		Jina la Chama cha Siasa	Kura alizopata	** ✓	Jina la *Wakala/ Mgombea	Saini
		ME	KE					
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								
13.								
14.								
15.								
16.								
17.								
18.								

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

Na.	Jina la Mgombea	Jinsi		Jina la Chama cha Siasa	Kura alizopata	** ✓	Jina la *Wakala/ Mgombea	Saini
		ME	KE					
19.								
20.								
21.								
22.								
JUMLA								

Idadi ya wapiga kura walioandikishwa katika kituo	
Idadi halisi ya waliopiga kura	
Idadi ya kura zenyne mgogoro	
Idadi ya kura halali	
Idadi ya kura zilizokataliwa	

Jina .....

*Msimamizi wa kituo/msimamizi msaidizi wa kituo

Saini: .....

Tarehe ..... saa.....

*asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

MUHURI

**Alama ya ✓ iwekwe mbele ya kura za mgombea aliyejepata kura nyingi kuliko wagombea wengine

*Futa isiyohitajika.

SEHEMU B

**SEHEMU HII YA FOMU IJAZWE NA MSIMAMIZI WA UCHAGUZI KATIKA
HATUA YA KUSHUGHULIKIA KURA ZENYE MGOGORO**

SEHEMU HII IJAZWE KABLA YA KUSHUGHULIKIA KURA ZENYE MGOGORO					SEHEMU HII IJAZWE BAADA YA KUSHUGHULIKIA KURA ZENYE MGOGORO				
Matokeo ya uchaguzi kabla ya kujumlisha kura zenyne mgogoro					Matokeo ya uchaguzi baada ya utatuizi wa Kura zenyne mgogoro				
Na.	Jina la Mgombea	Ji nsi	Jina la Cha ma cha Siasa	Kur a alizo pata mgo mbe a kitu oni	Mat oke o ya kur a zeny e mgo goro	Juml a ya idadi ya kura kwa kila mgo mbea	** ✓	Jina la *Mgo mbea / Wak ala	Saini
		M E	K E						
1.									
2.									
3.									
4.									
5.									
6.									
7.									
8.									
9.									
10.									
11.									
12.									
13.									
14.									
15.									
16.									
17.									
18.									
19.									
20.									
21.									
JUMLA									

Idadi ya kura halali	
----------------------	--

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

Idadi ya kura zilizokataliwa	
------------------------------	--

Jina.....

*Msimamizi wa Uchaguzi/Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi

Saini.....

Tarehe ..... saa.....

*asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

MUHURI

**Alama ya √ iwekwe mbele ya kura za mgombea aliyepata kura nyingi zaidi kuliko wagombea wengine.

*Futa isiyohitajika.

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
 TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
 MATOKEO YA UCHAGUZI WA UBUNGE KATIKA
 KITUO CHA KUPIGIA KURA**

(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 52(1) na 54(1) za Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)

SEHEMU A

Jina la kituo cha kupigia kura	Namba ya kituo cha kupigia kura				
*Kata/Shehia					
Jimbo ..... *Wilaya/Halmashauri.....Mkoa					

Na.	Jina la Mgombea	Jinsi		Jina la Chama cha Siasa	Kura alizopata	** ✓	Jina la *Mgombea/Wakala	Saini
		ME	KE					
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								
13.								
14.								
15.								
16.								
17.								
18.								

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

Na.	Jina la Mgombea	Jinsi		Jina la Chama cha Siasa	Kura alizopata	** ✓	Jina la *Mgombea/Wakala	Saini
		ME	KE					
19.								
20.								
21.								
22.								
JUMLA								

Idadi ya wapiga kura walioandikishwa	
Idadi halisi ya waliopiga kura	
Idadi ya kura zenye mgogoro	
Idadi ya kura halali	
Idadi ya kura zilizokataliwa	

Jina .....
*Msimamizi wa kituo/msimamizi msaidizi wa kituo
 Saini: .....
 Tarehe ..... saa.....
 *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

MUHURI

**Alama ya ✓ iwekwe mbele ya kura za mgombea aliyepata kura nyingi kuliko wagombea wengine

*Futa isiyohitajika.

SEHEMU B
**SEHEMU HII YA FOMU IJAZWE NA MSIMAMIZI WA UCHAGUZI KATIKA
 HATUA YA KUSHUGHULIKIA KURA ZENYE MGOGORO**

SEHEMU HII IJAZWE KABLA YA KUSHUGHULIKIA KURA ZENYE MGOGORO					SEHEMU HII IJAZWE BAADA YA KUSHUGHULIKIA KURA ZENYE MGOGORO				
Matokeo ya uchaguzi kabla ya kujumlisha kura zeny e mgogoro					Matokeo ya uchaguzi baada ya utatuzi wa Kura zeny e mgogoro				
Na.	Jina la Mgombea	Jinsi			Mat oke o ya kur ai zen e	Juml a ya idadi ya kura kwa kil a	** ✓	Jina la *Mgo mbea / Wak ala	Saini
		M	K	E	Jina la Cha ma cha Siasa	Kur a alizo pata mgo mbe a kitu oni			
1.									
2.									
3.									
4.									
5.									
6.									
7.									
8.									
9.									
10.									
11.									
12.									
13.									
14.									
15.									
16.									
17.									
18.									
19.									
20.									
21.									
22.									
JUMLA									

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

Idadi ya kura halali	
Idadi ya kura zilizokataliwa	

Jina.....

***Msimamizi wa Uchaguzi/Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi**

Saini.....

Tarehe ..... saa.....

*asubuhi/mchana/aliasiri/jioni/usiku.

MUHURI

**Alama ya √ iwekwe mbele ya kura za mgombea aliyepata kura nyingi zaidi kuliko wagombea wengine.

*Futa isiyohitajika.

FOMU NA. 21C

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
 TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
 MATOKEO YA UCHAGUZI WA MADIWANI
 KATIKA KITUO CHA KUPIGIA KURA**

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 52(1) na 54(1) za Kanuni za
 Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)*

SEHEMU A

Jina la kituo cha kupigia kura	Namba ya kituo cha kupigia kura				
Kata..... .... Jimbo ..... Halmashauri ..... Mkoa					

Na.	Jina la Mgombea	Jinsi	Jina la Cha ma cha Siasa	Kura alizopata	** ✓	Jina la *Mgombea/Wa kala	Saini
ME	KE						
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

Na.	Jina la Mgom bea	Jinsi		Jina la Cha ma cha Siasa	Kura alizop ata	** ✓	Jina la *Mgombea/Wa kala	Saini
		ME	KE					
16.								
17.								
18.								
19.								
20.								
21.								
22.								
JUMLA								

Idadi ya wapiga kura walioandikishwa	
Idadi halisi ya waliopiga kura	
Idadi ya kura zenyе mgogoro	
Idadi ya kura halali	
Idadi ya kura zilizokataliwa	

Jina.....
*Msimamizi wa kituo/msimamizi msaidizi wa kituo
 Saini: .....
 Tarehe ..... saa.....
 *asubuhi/mchana/aliasiri/jioni/usiku.

MUHURI

**Alama ya ✓ iwekwe mbele ya kura za mgombea aliyejepata kura nyingi kuliko wagombea wengine.

*Futa isiyohitajika.

SEHEMU B

**SEHEMU HII YA FOMU IJAZWE NA MSIMAMIZI WA
 UCHAGUZI/MSIMAMIZI MSAIDIZI WA UCHAGUZI KATIKA HATUA YA
 KUSHUGHULIKIA KURA ZENYE MGOGORO**

SEHEMU HII IJAZWE KABLA YA KUSHUGHULIKIA KURA ZENYE MGOGORO					SEHEMU HII IJAZWE BAADA YA KUSHUGHULIKIA KURA ZENYE MGOGORO				
Matokeo ya uchaguzi kabla ya kujumlisha kura zenyne mgogoro					Matokeo ya uchaguzi baada ya utatuzi wa Kura zenyne mgogoro				
Na.	Jina la Mgombe a	Jinsi M E	Jina la Cha ma cha Sias a	Kur a aliz opa ta mg om bea kitu oni	Ma tok eo ya kur a zen ye mg ogo ro	Jum la ya idad i ya kura kwa kila mgo mbe a	** ✓	Jina la *Mg omb ea/ Wak ala	Saini
1.									
2.									
3.									
4.									
5.									
6.									
7.									
8.									
9.									
10.									
11.									
12.									
13.									
14.									
15.									
16.									
17.									
18.									
19.									
20.									
21.									
22.									
JUMLA									

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

Idadi ya kura halali	
Idadi ya kura zilizokataliwa	

Jina.....

***Msimamizi wa Uchaguzi/Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi**

Saini.....

Tarehe ..... saa.....

*asubuhi/mchana/aliasiri/jioni/usiku.

MUHURI

**Alama ya √ iwekwe mbele ya kura za mgombea aliyepata kura nyingi zaidi kuliko wagombea wengine.

*Futa isiyohitajika.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
JEDWALI LA MATOKEO YA UCHAGUZI WA RAIS
KATIKA JIMBO

(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 56(1)(a) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)

Jimbo la	Namba ya Jimbo						
*Wilaya/Halmashauri							

N a . .	Namba ya kituo cha kupigia kura	Ida di ya wap iga kur a wali oan diki shw a	Idadi halisi ya waliopi ga kura	He sa bu ya Ku ra	Kura Halali	Kura Zilizokatali wa
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14.						
15.						
16.						
17.						
18.						

19.					
20.					
21.					
22.					
JUMLA					

Jina.....

*Msimamizi wa Uchaguzi/Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi

Saini.....

Tarehe ..... saa..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

MUHURI

*Futa isiyohitajika.

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

FOMU NA. 22B

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
JEDWALI LA MATOKEO YA UCHAGUZI WA
UBUNGE KATIKA JIMBO

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 58(1)(a) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais,
Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)*

Jimbo la	Namba ya Jimbo					
*Wilaya/Halmashauri						
Mkoa.....						

N. a.	Namba ya kituo cha kupigia kura	Idadi ya wapiga kura walioan dikishwa	Idadi halisi ya waliopiga kura	Hesa bu ya Kura	
				Kura halali	Kura zilizokatali wa
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
JUMLA					

Jina.....

***Msimamizi wa Uchaguzi/Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi**

Saini.....

Tarehe ..... saa.....

*asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

MUHURI

*Futa isiyohitajika.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
JEDWALI LA MATOKEO YA UCHAGUZI WA
MADIWANI KATIKA KATA

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 59(1)(a) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais,
Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)*

Kata ya	Namba ya Kata					
.....	.....					
Jimbo..... Halmashauri .....Mkoa.....						

N a.	Namba ya kituo cha kupigia kura	Idadi ya wapiga kura walioandi kishwa	Idadi halisi ya waliopiga kura	Hes abu ya Kur a	
				Kura halali	Kura zilizokatali wa
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

		JUMLA					
--	--	-------	--	--	--	--	--

Jina.....

*Msimamizi wa Uchaguzi/Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi

Saini.....

Tarehe .....saa..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

MUHURI

*Futa isiyohitajika.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
JEDWALI LA MATOKEO YA UCHAGUZI WA
RAIS KATIKA JIMBO KWA KILA CHAMA

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 56(1)(b) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais,
 Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)*

Jimbo la.....	Namba ya Jimbo							
*Wilaya/Halmashauri								
Mkoa.								

Na.	Namba ya Kituo cha kupigia kura	AA FP	AC T	AD A- Wa zal end o	AD C	AD K	CC M	CH AD	CH AU	UF	MA KI	DP	N C C R- M ag eu zi	NL D	NR A	SA U	TL P	UD P	UM D	UP DP

Jina.....

*Msimamizi wa Uchaguzi/Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi

Tarehe.....

Saini .....

Saa:..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

MUHURI

*Futa isiyohitajika.

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
JEDWALI LA MATOKEO YA UCHAGUZI WA
UBUNGE KATIKA JIMBO KWA KILA CHAMA**

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 58(1)(b) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais,
Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)*

Jimbo la.....	Namba ya Jimbo							
------------------	----------------	--	--	--	--	--	--	--

*Wilaya/Halmashauri ..... Mkoa .....

Jina.....

*Msimamizi wa Uchaguzi/Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi

Tarehe.....

Saini .....

Saa:..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

MUHURI

*Futa isivohitajika.

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
JEDWALI LA MATOKEO YA UCHAGUZI WA
MADIWANI KATIKA KATA KWA KILA CHAMA**

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 59(1)(b) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais,
Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)*

Kata ya.....	Namba ya Kata						
Jimbo ..... Halmashauri ..... Mkoa							

Jina.....

*Msimamizi wa Uchaguzi/Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi

Tarehe.....

Saini .....

Saa:..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

MUHURI

*Futa isiyohitajika.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
MATOKEO YA UCHAGUZI WA RAIS KATIKA
JIMBO

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 56(1)(c) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais,
Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)*

Jimbo	Namba ya Jimbo					
*Wilaya/Halmashauri ..... Mkoa						

Na.	Jina la Mgomb bea	Jinsi		Jina la Cham a cha Siasa	Kura alizopata	** ✓	Jina la *Mgombe a/ Wakala	Saini
		ME	KE					
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								
13.								
14.								
15.								
16.								
17.								
18.								
19.								
20.								

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

21.							
22.							
JUMLA							
Idadi ya wapiga kura walioandikishwa							
Idadi halisi ya waliopiga kura							
Idadi ya kura halali							
Idadi ya kura zilizokataliwa							

Jina.....

*(Msimamizi wa Uchaguzi/Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi)

Saini.....

Tarehe..... Saa ..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

MUHURI

**Alama ya √ iwekwe mbele ya kura za mgombea aliyepata kura nyingi kuliko wagombea wengine.

*Futa isiyohitajika.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
MATOKEO YA UCHAGUZI WA UBUNGE
KATIKA JIMBO

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 58(2)(a) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais,
Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)*

Jimbo la	Namba ya Jimbo	
.....		
*Wilaya/Halmashauri		Mkoa .....
.....		

Na.	Jina la Mgombea	Jinsi	Jina la Cha ma cha Sias a	Kura alizopa ta	* * ✓	Jina la *Mgom bea Wak ala/	Sain i
M	KE						
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							
16.							
17.							

18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
JUMLA							
Idadi ya wapiga kura walioandikishwa							
Idadi halisi ya waliopiga kura							
Idadi ya kura halali							
Idadi ya kura zilizokataliwa							

Jina.....

*Msimamizi wa Uchaguzi/Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi

Saini.....

Tarehe..... Saa ..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

MUHURI

**Alama ya √ iwekwe mbele ya kura za mgombea aliyepata kura nyingi kuliko wagombea wengine.

*Futa isiyohitajika.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
MATOKEO YA UCHAGUZI WA UDIWANI
KATIKA KATA

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 59(2)(a) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais,
Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)*

Kata ya	Namba ya Kata						
Jimbo la ..... Halmashauri ..... Mkoa							

Na.	Jina la Mgombea	Jinsi	Jina la Cha ma cha Sias a	Kura alizopa ta	** ✓	Jina la *Mgom bea Wakal a/	Sain i
M E	KE						
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							
16.							
17.							
18.							

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

19.							
20.							
21.							
22.							
JUMLA							

Idadi ya wapiga kura walioandikishwa	
Idadi halisi ya waliopiga kura	
Idadi ya kura halali	
Idadi ya kura zilizokataliwa	

Jina.....

.....

*Msimamizi wa Uchaguzi/Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi
Saini.....

Tarehe..... Saa..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

MUHURI

**Alama ya √ iwekwe mbele ya kura za mgombea aliyepata kura nyingi kuliko wagombea wengine.

*Futa isiyohitajika.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
JEDWALI LA MATOKEO YA UCHAGUZI WA RAIS

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 57(3)(a) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais,
 Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)*

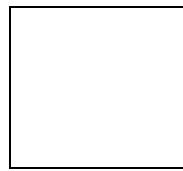
N a . .	Jimbo	Ida	Idadi	He	
		di ya wap iga kur a wali oan diki shw a	halisi ya waliopi ga kura	sa bu ya Ku ra	Kura halali
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
JUMLA					

Jina.....
Mkurugenzi wa Uchaguzi

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani
Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

Saini.....
Tarehe..... saa:.....
*asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

MUHURI

*Futa isiyohitajika.

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
JEDWALI LA MATOKEO YA UCHAGUZI WA
RAIS YA JIMBO KWA KILA CHAMA**

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 57(3)(b) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais,
Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)*

Jina.....
Mkurugenzi wa Uchaguzi

Sajni.....

Tarehe..... saa.....

*asubuhi/mchana/alasiri/ijioni/usiku-

MUHURI

*Futa isivohitajika.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
MATOKEO YA UCHAGUZI WA RAIS

(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 57(4)(a) na (b) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)

Na.	Jina la Mgomeba	Jinsi		Jina la Cha ma cha Sias a	Kura alizopa ta kila mgomb ea	** (✓)	Jina la *Mgom bea/Wa kala	Sain i
		M	KE					
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								
13.								
14.								
15.								
16.								
17.								
18.								
19.								
20.								
21.								
22.								
JUMLA								

Idadi ya wapiga kura walioandikishwa	
Idadi halisi ya waliopiga kura	
Idadi ya kura halali	
Idadi ya kura zilizokataliwa	

Jina.....

.....
*Mwenyekiti/Makamu Mwenyekiti wa Tume Huru ya Taifa ya Uchaguzi

Saini.....

Tarehe..... Saa..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

**Alama ya √ iwekwe imbele ya kura za mgombea aliyepata kura nyingi kuliko wagombea wengine.

*Futa isiyohitajika.

FOMU NA. 28

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI

TAMKO LA KUJITOA KGOMBESA
(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 32(1) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)

Maelekezo ya ujazaji Fomu:

1. Fomu hii inapaswa kujazwa kwa HERUFI KUBWA.
2. Fomu hii ijazwe nakala nne.
3. Jina la chama cha siasa liandikwe kwa kirefu au kifupi kama kinavyotambulika na Ofisi ya Msajili wa Vyama vya Siasa.

A. TAARIFA BINAFSI ZA MGOMBEA

1. Jina kamili la mgombea:.....
2. Jinsi (ME/KE).....
3. Taarifa za ulemavu, kama zipo.....
4. Namba ya kadi ya mpiga kura, kama ipo.....
5. Namba ya Kitambulisho cha Taifa, kama ipo .....
6. Jina la chama cha siasa.....
7. Nafasi * unayogombea *Kiti cha Rais/Makamu wa Rais/Ubunge/Udiwani.....
8. Jimbo *kwa mgombea ubunge/kata kwa mgombea udiwani.....
9. Anuani ya makazi: *Kijiji/Mtaa: .....
*Kata/Shehia.....
*Wilaya/Halmashauri.....
10. Namba ya simu: ..... Anuani ya Posta: .....
11. Barua pepe: .....

B. TAMKO LA MGOMBEA KUJITOA

(i) Mgombea wa *Kiti cha Rais/Makamu wa Rais

Mimi..... ambaye ni mgombea wa *Kiti cha Rais/Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kwa hiari yangu na bila kushurutishwa na mtu ye yeyote natamka kwamba nimejitoa kugombea katika nafasi hiyo kuanzia leo tarehe.....

saa..... *asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

*Naapa/nathibitisha nikiamini kwamba tamko hili ni la kweli.

Jina.....

Nafasi ninayogombea .....

Tarehe.....

Saini ya Mto Tamko.....

Tamko hili limetolewa mbele yangu hapa (mahali).....

Jina la Jaji .....
Saini .....
Tarehe.....

MUHURI

AU

(ii) Mgombea wa *Ubunge/Udiwani

Mimi..... ambaye ni mgombea wa
*Ubunge/Udiwani katika *Jimbo/kata..... kwa hiari yangu na bila
kushurutishwa na mtu yejote natamka kwamba nimejitoa kugombea katika nafasi hiyo
kuanzia leo tarehe .....saa.....*asubuhi/mchana/aliasiri/jioni/usiku.
*Naapa/nathibitisha nikiamini kwamba tamko hili ni la kweli.

Jina.....
Nafasi ninayogombea.....
Tarehe.....
Saini ya mtoa tamko.....

Tamko hili limetolewa mbele yangu hapa (mahali).....

Jina la Hakimu .....

Saini .....

Tarehe.....

MUHURI

**C. MUDA WA KUWASILISHWA TAMKO KWA TUME, MSIMAMIZI WA
UCHAGUZI AU MSIMAMIZIMSAIDIZI WA UCHAGUZI**

Tamko hili limepokelewa leo tarehe.....saa .....

*asubuhi/mchana/aliasiri/jioni/usiku.

Jina:.....

*Mkurugenzi wa Uchaguzi/Msimamizi wa Uchaguzi/ Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi

Saini:.....

*Futa isiyohitajika.

MUHURI

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
FOMU YA MAOMBI YA MPIGA KURA KUPIGA KURA
YA RAIS KATIKA KITOO TOFAUTI NA
ALICHOJIANDIKISHA

(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 48(1) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)

Mimi(Jina kamili)..... mwenye kadi ya kupigia kura Namba .....iliyotolewa katika kituo cha kuandikisha wapiga kura cha..... *Kata/Shehia ya..... Jimbo la..... *Wilaya/Halmashauri ya..... Namba ya simu niliyotumia kuijandikisha ni.....ninaomba kupiga kura katika kituo cha kupigia kura cha.....kilichopo katika Kata/Shehia ya.....Jimbo la..... *Wilaya/Halmashauri ya.....kwa sababu niliyoweka vema katika jedwali:

	Sababu za Maombi	Alama (✓)
(a)	biashara au safari ya muda mrefu katika eneo husika;	
(b)	kuwa masomoni au likizo ya masomo;	
(c)	kuhamishwa kituo cha kazi;	
(d)	kuwa katika matibabu (mpiga kura awe anaweza kufika kwenye kituo cha kupigia kura);	
(e)	kuhamishwa makazi;	
(f)	kuhukumiwa kutumikia adhabu ya kifungo kisichozidi miezi sita gerezani au katika chuo cha mafunzo;	
(g)	kuhamishwa gereza au chuo cha mafunzo kwa mfungwa au mwanafunzi wa chuo cha mafunzo anayetumikia adhabu ya kifungo kisichozidi miezi sita;	
(h)	kumaliza kutumikia kifungo gerezani au katika chuo cha mafunzo; au	
(i)	sababu nyingine yoyote ambayo Tume itaona inafaa.	

Ikiwa umechagua (i) katika jedwali,
eleza:.....
.....
.....

Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani

Tangazo la Serikali Na.86 (Linaendelea.)

Mimi(jina kamili) .....ninathibitisha
kwamba, maelezo niliyotoa hapo juu ni sahihi na ya ukweli kwa kadiri ya ufahamu
wangu.

.....
Saini ya mwombaji
Tarehe.....

KWA MATUMIZI YA OFISI TU

Maombi haya yamepokelewa leo tarehe ..... saa.....
*asubuhi/mchana/alasiri/jioni/usiku.

Jina:.....

Saini.....
Msimamizi wa Uchaguzi
*Futa isiyohitajika.

JEDWALI LA PILI

(Limetengenezwa chini ya kanuni za 57(5), 58(3) na 59(3))

HATI ZA KUCHAGULIWA

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
HATI YA KUCHAGULIWA KUWA RAIS WA
JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA**

(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 57(5) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais,
Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)

Ndugu.....wa.....chama.....cha.....siasa
cha.....kwa mujibu wa Ibara ya 38 (1) na 41 (6) ya Katiba ya
Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ya Mwaka 1977 na kifungu cha 45 (10) cha Sheria ya
Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani Na. 1 ya Mwaka 2024, umechaguliwa kuwa
Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania katika Uchaguzi Mkuu wa
Mwaka.....tarehe.....mwezi.....mwaka.....uliofanyika

Tarehe: .....

Mwenyekiti/Makamu Mwenyekiti
Tume Huru ya Taifa ya Uchaguzi

MUHURI

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
UCHAGULIWA KUWA MAKAMU WA RAIS WA JAM
MUUNGANO WA TANZANIA**

(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 57(5) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)

Ndugu.....wa chama cha siasa
cha..... kwa mujibu wa Ibara ya 47(2) ya Katiba ya Jamhuri
ya Muungano wa Tanzania ya Mwaka 1977 na kifungu cha 47 cha Sheria ya Uchaguzi wa
Rais, Wabunge na Madiwani, Na. 1 ya Mwaka 2024, umechaguliwa kuwa Makamu wa
Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania katika Uchaguzi Mkuu wa
Mwaka..... uliofanyika tarehe.....mwezi.....mwaka.....

Tarehe: .....

Mwenyekiti/Makamu Mwenyekiti
Tume Huru ya Taifa ya Uchaguzi

MUHURI

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
HATI YA KUCHAGULIWA KUWA MBUNGE**

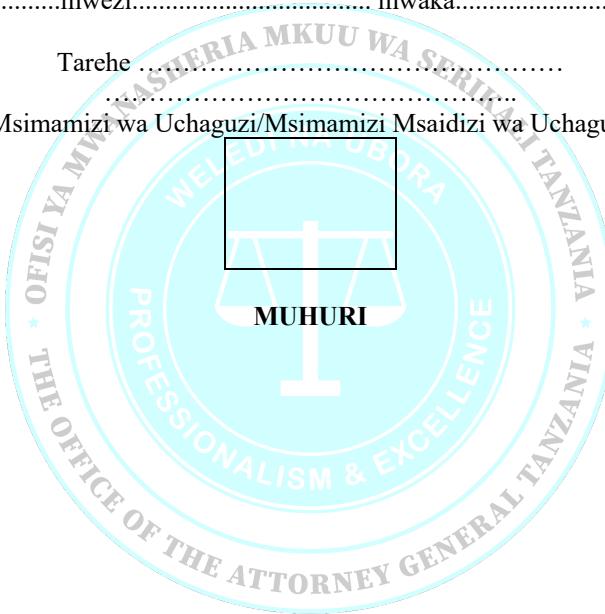

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 58(3) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais,
Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)*

Ndugu.....wa chama cha siasa
cha.....kwa mujibu wa wa kifungu cha 105(1)(a) na (b) cha
Sheria ya Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani, Na. 1 ya Mwaka 2024, umechaguliwa
kuwa Mbunge wa Jimbo la.....katika wilaya/halmashauri ya.....katika uchaguzi uliofanyika
tarehe.....mwezi.....mwaka.....

Tarehe .....

Msimamizi wa Uchaguzi/Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME HURU YA TAIFA YA UCHAGUZI
HATI YA KUCHAGULIWA KUWA DIWANI**

*(Imetengenezwa chini ya kanuni ya 59(3) ya Kanuni za Uchaguzi wa Rais,
Wabunge na Madiwani za Mwaka 2025)*

Ndugu .....wa chama cha siasa
cha..... kwa mujibu wa Kifungu cha 106(1)(a) na (b) cha
Sheria ya Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani, Na. 1 ya Mwaka 2024, umechaguliwa
kuwa Diwani katika Kata ya.....katika Halmashauri
ya..... katika Uchaguzi uliofanyika tarehe.....
mwezi.....mwaka .....

Tarehe .....

Msimamizi wa Uchaguzi/Msimamizi Msaidizi wa Uchaguzi

JEDWALI LA TATU

(Limetengenezwa chini ya kanuni ya 46)

**URATIBU, USIMAMIZI NA UENDESHAJI WA UCHAGUZI KATIKA MAGEREZA
NA VYUO VYA MAFUNZO**

Kwa kuzingatia Sheria ya Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani, Na. 1 ya Mwaka 2024, sheria nyingine za Tanzania, Kanuni hizi, Kanuni za Maadili ya Uchaguzi na Miongozo mbalimbali ya Tume, uratibu, usimamizi na uendeshaji wa uchaguzi katika magereza na vyuo vya mafunzo utakuwa kama ilivyoainishwa katika Jedwali hili.

1.0 Vituo vya Kupigia Kura

- 1.1 Tume, baada ya kushauriana na Jeshi la Magereza na Chuo cha Mafunzo itapanga vituo vya kupigia kura katika magereza na vyuo vya mafunzo.
- 1.2 Vituo vya kupigia kura vilivyopangwa katika magereza na vyuo vya mafunzo vitakuwa kwenye ngome au uzio kwa mujibu wa Sheria ya Magereza na Sheria ya Chuo cha Mafunzo, isipokuwa kama itaamuliwa vinginevyo kutohana na mazingira ya wakati na eneo husika;
- 1.3 Vituo vya kupigia kura ndani ya magereza na vyuo vya mafunzo vitakuwa sehemu ya vituo vya kupigia kura katika eneo la uchaguzi la sehemu husika.
- 1.4 Tume itavipatia vyama vya siasa idadi ya wapiga kura walioandikishwa kwa kila kituo cha kupigia kura katika magereza na vyuo vya mafunzo.
- 1.5 Muda wa kufungua na kufunga vituo vya kupigia kura vilivyopo ndani ya magereza na vyuo vya mafunzo utakuwa ni kuanzia saa mbili kamili asubuhi hadi saa tisa alasiri.
- 1.6 Utaratibu wa kupiga kura, kuhesabu na kubandika matokeo ya kituo cha kupigia kura utazingatia masharti ya Sheria na Kanuni hizi.

2.0 Watendaji wa Uchaguzi

- 2.1 Tume kwa kushauriana na Jeshi la Magereza na Chuo cha Mafunzo, itateua waratibu wa uchaguzi kutoka mionganini mwa maafisa magereza au vyuo vya mafunzo kwa ajili ya kuhakikisha kunakuwa na ufanisi wa utendaji katika vituo vya kupigia kura.
- 2.2 Waratibu wa uchaguzi katika magereza au vyuo vya mafunzo watakuwa wawili, mmoja atashughulikia uratibu wa magereza kwa upande wa Tanzania Bara na mwagine vyuo vya mafunzo kwa upande wa Tanzania Zanzibar.
- 2.3 Kituo cha kupigia kura katika gereza na chuo cha mafunzo kitakuwa na afisa wa Tume atakayekuwa na jukumu la kuhakikisha kwamba masharti ya Sheria, Kanuni hizi, miongozo, maelekezo na taratibu za uchaguzi zinazingatiwa.
- 2.4 Kituo cha kupigia kura ndani ya gereza na chuo cha mafunzo kitakuwa na msimamizi wa kituo, msimamizi msaidizi wa kituo na karani mwongozaji watakaoteuliwa na msimamizi wa uchaguzi katika jimbo husika baada ya kufanya mashauriano na Tume pamoja na Jeshi la Magereza na Chuo cha Mafunzo.

3.0 Majukumu ya Watendaji wa Uchaguzi katika Vituo vya Kupigia Kura Ndani ya Magereza na Vyuo vya Mafunzo

3.1 Mratibu atakuwa na majukumu yaafuatayo:

- (a) kuratibu uendeshaji wa zoezi la uchaguzi katika vituo vya kupigia kura katika magereza na vyuo vya mafunzo;
- (b) kuhakikisha upatikanaji wa vifaa vya uchaguzi na rasilimali nyingine;
- (c) kuratibu taarifa zinazohusiana na uchaguzi;
- (d) kuratibu masuala yote muhimu kwa ajili ya kuendesha uchaguzi kwa ufanisi katika vituo vya kupigia kura katika magereza na vyuo vya mafunzo; na

- (e) kuchukua hatua nyingine muhimu ili kufanikisha uchaguzi.
- 3.2 Majukumu ya watendaji wa vituo vya kupigia kura ndani ya magereza na vyuo vya mafunzo ni kama yalivyoainishwa kwenye Sheria na Kanuni hizi.
- 3.3 Watendaji wanaoshughulikia vituo vya kupigia kura vilivyopo ndani ya magereza na vyuo vya mafunzo watatekeleza majukumu yao kwa kuzingatia masharti ya Sheria na Kanuni hizi, ikiwa ni pamoja na kutoa tamko la kujitoa uanachama au kutokuwa mwanchama wa chama cha siasa na kuapa kiapo cha kutunza siri.
- 3.4 Watendaji wa vituo vya kupigia kura ndani ya magereza watawajibika kwa msimamizi wa uchaguzi katika jimbo husika.
- 4.0 Watu Wanaoruhusiwa Kuingia katika Kituo cha Kupigia Kura Kilichopo Ndani ya Gereza na Chuo cha Mafunzo
- Watu wafuatao wanaruhusiwa kuingia katika kituo cha kupigia kura kilichopo ndani ya gereza na chuo cha mafunzo:
- (a) msimamizi wa kituo;
  - (b) msimamizi msaidizi wa kituo;
  - (c) karani mwongozaji;
  - (d) mpiga kura ambaye ni mfungwa, mwanafunzi wa chuo cha mafunzo au mahabusu;
  - (e) msimamizi wa uchaguzi;
  - (f) msimamizi msaidizi wa uchaguzi aliyeidhinishwa;
  - (g) mratibu wa uchaguzi katika magereza na vyuo vya mafunzo;
  - (h) Mjumbe wa Tume;
  - (i) Mkurugenzi wa Uchaguzi; na
  - (j) afisa wa Tume;

5.0 Wafungwa, Wanafunzi wa Vyuo vya Mafunzo na Mahabusu Wanaoruhusiwa Kupiga Kura na Aina ya Kura Watakayopiga

5.1 Wafungwa, wanafunzi wa vyuo vya mafunzo na mahabusu watakaopiga kura ni-

(a) walioandikishwa katika Daftari katika vituo vya kupigia kura vilivyopo ndani ya magereza na vyuo vya mafunzo husika;

(b) walioandikishwa kabla ya kuhukumiwa kutumikia kifungo kisichozidi miezi sita gerezani au chuo cha mafunzo na kupata kibali cha Tume cha kupiga kura ya Rais katika vituo vya kupigia kura tofauti na vituo walivyojiandikisha; na

(c) waliohamishwa gereza au chuo cha mafunzo na kupata kibali cha Tume cha kupiga kura ya Rais katika vituo vya kupigia kura tofauti na vituo walivyojiandikisha.

5.2 Kura itakayopigwa ni ya Rais tu.

6.0 Mawakala wa Upigaji Kura na Waangalizi wa Uchaguzi

Mawakala wa upigaji kura na waangalizi wa uchaguzi hawataruhusiwa kuwepo katika vituo vya kupigia kura vilivyopo ndani ya magereza na vyuo vya mafunzo.

7.0 Kampeni za Uchaguzi

7.1 Mikutano ya kampeni za uchaguzi haitafanyika ndani ya magereza na vyuo vya mafunzo:

Isipokuwa, vyama vya siasa au mgombea, kwa kuzingatia masharti ya Kanuni hizi, anaweza kuandaa vipeperushi na kuviwasilisha Tume kwa ajili ya uhakiki.

7.2 Tume, baada ya kujiridhisha na maudhui ya vipeperushi husika, itaviwasilisha Jeshi la Magereza na Chuo cha Mafunzo kwa ajili ya kuvisambaza.

8.0 Elimu ya Mpiga Kura

- 8.1 Tume itapeleka vipeperushi na nyaraka mbalimbali katika magereza na vyuo
vya mafunzo kwa ajili ya kutoa elimu kuhusu upigaji kura.
- 8.2 Taasisi au asasi iliyoidhinishwa na Tume itaruhusiwa kutoa elimu ya mpiga
kura katika magereza na vyuo vya mafunzo kwa njia ya vipeperushi.
- 8.3 Taasisi au asasi iliyoidhinishwa kutoa elimu ya mpiga kura, itaandaa
vipeperushi na kuviwasilisha Tume kwa ajili ya uhakiki na kuviwasilisha
Jeshi la Magereza na Chuo cha Mafunzo.
- 9.0 Utaratibu wa Kuingia katika Vituo vya Kupigia Kura Vilivyopo Magerezani na
Vyuo vya Mafunzo
- 9.1 Tume, baada ya kushauriana na Jeshi la Magereza na Chuo cha Mafunzo,
itaweka utaratibu maalumu wa kuwawezesha watendaji wa vituo vya
kupigia kura ndani ya gereza na chuo cha mafunzo au watendaji wengine
wa uchaguzi ambao siyo maafisa magereza kuingia katika vituo
vilivyopo gerezani na chuo cha mafunzo.
- 9.2 Watendaji wa vituo vya kupigia kura na watendaji wengine wa uchaguzi
watakaoingia katika vituo vya kupigia kura vilivyopo magerezani na
katika vyuo vya mafunzo, watapewa utambulisho maalumu ambao
watapaswa kuwa nao muda wote wa utekelezaji wa majukumu yao.
- 10.0 Mashauriano Katí ya Tume, Jeshi la Magereza na Chuo cha Mafunzo

Kwa madhumuni ya utekelezaji bora wa utaratibu wa upigaji kura kwa wafungwa,
wanafunzi wa vyuo vya mafunzo na mahabusu, kutakuwa na mashauriano ya mara
kwa mara kati ya Tume, Jeshi la Magereza na Chuo cha Mafunzo.
- 11.0 Kuzingatia Sheria, Kanuni, Taratibu na Miongozo ya Tume

Bila kuathiri sheria na kanuni zinazosimamia Jeshi la Magereza na Chuo cha
Mafunzo, masharti ya Sheria, Kanuni hizi na taratibu za uchaguzi zilizopo
pamoja na maelekezo yatakayotolewa na Tume yatazingatiwa katika mchakato
wa uchaguzi.

JEDWALI LA NNE

(Limetengenezwa chini ya kanuni ya 48(1))

**UTARATIBU WA MPIGA KURA KUWASILISHA MAOMBI YA KUPIGA KURA
YA RAIS KATIKA KITUO CHA KUPIGIA KURA TOFAUTI NA KITUO
ALICHOJIANDIKISHA**

Kwa kuzingatia Sheria ya Uchaguzi wa Rais, Wabunge na Madiwani, Na. 1 ya Mwaka 2024 na Kanuni hizi, utaratibu wa mpiga kura kuwasilisha maombi ya kupiga kura ya Rais katika kituo cha kupigia kura tofauti na kituo alichojiandikisha utakuwa kama ulivyoainishwa katika Jedwali hili.

1.0 Maombi ya Kupiga Kura katika Kituo cha Kupigia Kura Tofauti na Kituo Alichojiandikisha Mpiga Kura

1.1 Tume, siku 40 kabla ya siku ya uchaguzi, itatoa tangazo kuwaalika wapiga kura walioandikishwa katika Daftari la Kudumu la Wapiga Kura la Tume Huru ya Taifa ya Uchaguzi au Daftari la Kudumu la Wapiga Kura la Tume ya Uchaguzi ya Zanzibar, kuwasilisha maombi ya kupiga kura ya Rais katika vituo vya kupigia kura tofauti na vituo walivyojiandikisha.

1.2 Mpiga kura anayerejewa katika aya 1.1 anayekusudia kupiga kura ya Rais katika kituo cha kupigia kura tofauti na kituo alichojiandikisha, atawasilisha maombi ndani ya siku 14 baada ya Tume kutoa tangazo.

2.0 Sababu za Maombi ya Kupiga Kura ya Rais katika Kituo cha Kupigia Kura Tofauti na Kituo Alichojiandikisha Mpiga Kura

Sababu zifuatazo zinaweza kukubalika kumruhusu mpiga kura kupiga kura ya Rais katika kituo cha kupigia kura tofauti na kituo alichojiandikisha:

- (a) biashara au safari ya muda mrefu katika eneo husika;
- (b) kuwa masomoni au likizo ya masomo;
- (c) kuhamishwa kituo cha kazi;
- (d) kuwa katika matibabu (mpiga kura awe anaweza kufika kwenye kituo cha kupigia kura);

- (e) kuhamishwa makazi;
- (f) kuhukumiwa kutumikia adhabu ya kifungo kisichozidi miezi sita gerezani au katika chuo cha mafunzo;
- (g) kuhamishwa gereza au chuo cha mafunzo kwa mfungwa au mwanafunzi wa chuo cha mafunzo anayetumikia adhabu ya kifungo kisichozidi miezi sita;
- (h) kumaliza kutumikia kifungo gerezani au katika chuo cha mafunzo; au
- (i) sababu nyingine yoyote ambayo Tume itaona inafaa.

- 3.0 Utaratibu wa Kuwasilisha Maombi ya Kupiga Kura ya Rais katika Kituo cha Kupiga Kura Tofauti na Kituo Alichojiandikisha Mpiga Kura
- 3.1 Maombi yatawasilishwa kupitia Fomu Na. 29 iliyoinishwa katika Jedwali la Kwanza.
  - 3.2 Fomu za maombi zitatolewa na kurejeshwa kwa msimamizi wa uchaguzi wa jimbo husika au mwombaji anaweza kufanya maombi kwa njia ya kielektroniki.
  - 3.3 Mwombaji atawasilisha maombi na kuambatisha uthibitisho wa kuandikishwa katika Daftari la Kudumu la Wapiga Kura.
  - 3.4 Msimamizi wa uchaguzi, baada ya kupokea Fomu za maombi ataziwasilisha Tume ndani ya siku mbili baada ya tarehe ya mwisho ya kupokea maombi.
  - 3.5 Kwa kuzingatia masharti ya Sheria na Kanuni hizi, Tume inaweza kukubali au kukataa maombi hayo.
  - 3.6 Endapo Tume imekubali maombi yaliyowasilishwa, itahamisha taarifa za mpiga kura kutoka katika kituo alichojiandikisha kwenda katika kituo alichoomba kupigia kura: Isipokuwa kwamba, uhamisho wa taarifa za mpiga kura katika utaratibu huu utakuwa ni kwa ajili ya uchaguzi husika na sio uhamisho wa kudumu.
  - 3.7 Tume, ndani ya siku nane kabla ya siku ya Uchaguzi, itatoa orodha ya wapiga kura ambao maombi yao yamekubaliwa na kuwasilisha kwa wasimamizi wa uchaguzi au mtu mwininge yeoyote aliyeteuliwa na Tume ambaye atahakikisha orodha hiyo inabandikwa katika eneo linaloonekana kwa urahisi katika vituo vyaa kupigia kura.

- 3.8 Tume, ndani ya siku nane kabla ya siku ya uchaguzi, itamtaarifu mwombaji ambaye maombi yake yamekubaliwa kwa-
- (a) kumtumia ujumbe kupitia simu ya mkononi;
  - (b) kupitia wasimamizi wa uchaguzi wa eneo husika, kumpa taarifa baada ya mwombaji kufuatilia majibu ya maombi yake; au
  - (c) njia nyingine yoyote kadiri Tume itakavyoona inafaa.
- 3.9 Tume itapeleka taarifa za wapiga kura walioomba na kukubaliwa katika vituo walivyojiandikisha.
- 3.10 Tume inaweza kuvipa vyama vyaya siasa nakala tepe ya orodha ya wapiga kura waliokubaliwa kupiga kura katika vituo tofauti na vituo walivyojiandikisha.

Dodoma,
12 Februari, 2025

JACOBS C. M. MWAMBEGELE,
*Mwenyekiti wa Tume Huru ya
Taifa ya Uchaguzi*

